

ОСТАННІЙ НАКАЗ

Доводить, що Шриля Прабгупада є *гуру*-висвятник Міжнародного товариства на усвідомлення Кришни

творець - Кришнакант

Переднє слово від докторки Дани Нотт, старшої викладачки вірознавства у загальноосвітньому виші Лідсу (Велика Британія)

Розвідку писано на прохання окремої ради Уповноваженого віділу Міжнародного товариства на усвідомлення Кришни та подано їй на розгляд у жовтні 1996-го року

Зміст:

[Переднє слово від пані Дани Нотт](#)
[Переднє слово до п'ятого англійського видання](#)
[Вступ](#)
[Відомості](#)
[Спростування закидів щодо способу та умов віддання Наказу](#)
[Слухозапис "настанови"](#)
[Спростування решти закидів проти ритвіцтва](#)
[Висновок](#)
[Хто такий *ритвік*?](#)
[Зариси](#)

Виписи з книжок, листів та обрад Шрилі Прабгупади

[Чи повинен *гуру* бути присутнім тілесно?](#)
[Пильнуйте настанов, а не тіла](#)
[Досить самих книжок](#)
[Шриля Прабгупада – наш вічний *гуру*](#)

Додатки:

[Лист від 9-го липня 1977-го року](#)
[Лист від 10-го липня 1977-го року](#)
[Лист від 11-го липня 1977-го року](#)
[Лист від 21-го липня 1977-го року](#)
[Лист від 31-го липня 1977-го року](#)
[Духівниця Шрилі Прабгупади \(від 4-го червня 1977-го року\) та](#)
[Додаток до духівниці \(від 5-го листопада 1977-го року\)](#)
[Розмови](#)
[Визнання Тамаякришни Госвамїя](#)

Переднє слово до "Останнього наказу"

докторки Дани Нотт, старшої викладачки вірознавства у загальноосвітньому виші Лідсу (Велика Британія)

Вивчаючи працю "Як сприймають Шрилю Прабгупаду спілчани та сторонні люди", я раптом помітила, що намагаюся зважити різні думки вірних Кришни щодо учнівського наступства й впливу *гурів*, виниклі по відході Шрилі Прабгупади в 1977-ім році. Певна річ, я знала за постійні злами й кризи вкупі з падінням окремих *гурів* і тяжкою душевною вразою їхніх висвячених учнів, духових братів і сестер. Як і чимало людей, я плекала надію, що перевпорядження гуруцтва наприкінці вісімдесятих років усуне складнощі у справі керування й висвячення в Товаристві. Розглянувши це питання знову в перебігові написання статті, я ознайомила з деякими доводами "за" й "проти" заведеного ладу, а також з працями інших вчених у справі *гурів* і наступства. Лиш одна річ певна - це питання надзвичайно цікаве й суперечне. Іван Бжежинський у своїй останній статті "Установа парампари", надрукованій у п'ятім числі часопису *Вайшнавський навчальний щоденник*, обмірковує різні боки цього

питання й надає великого значення наявності у майбутніх керівників Товариства високої майстерності й чару. Це лише одна точка зору, проте вона показує присутність сталого зацікавлення даним предметом як усередині Товариства, так і поза ним.

Наприкінці 1996-го року мені запропонували прочитати **Останній наказ**, висловити свою думку та взяти участь в обряді питань, знятих у цій праці. Прочитавши, я впевнилася, що з'ясувати ці питання є справою надзвичайної ваги для Товариства й багатьох вірних, яким цей предмет задосить настиглий. Гадаю, *Останній наказ* порушує важливі богослівські питання щодо: 1) духових повноважень та їх передання; 2) взаємин учня із заступником Кришни, себто *гуром*; 3) належних предметів боготворіння. Як стороння спостерігачка, я не спроможна глибоко розібрати ці питання й порівняти наведені тут доводи на користь ритвітства з доводами на користь сучасного ачарництва. Однак я ставлюся до поданої тут праці як до вагомої спроби довести, що Шриля Прабгупада встановив порядок висвячень - ритвітство, за якого *ритвіки*, як він задумав, висвячуватимуть на учнів від його імені. Сподіваюся, читач зважить на цю працю, і вона дістане широку обряду не тим, що я підтримую чи засуджую викладену в ній точку зору, а тим, що такі глибокі й важливі питання потребують всебічної обряди на всіх рівнях. Це питання стосується до кожного вірного. Мабуть, не випадом сторонньому спостережникові писати передмову до подібної праці, але мене подвигнули щира увага до Товариства й доброзичливе ставлення до всіх вірних.

Дана Нотт
лютий 1997-го року

Переднє слово до п'ятого англійського видання

Минуло десять років від виходу першого видання *Останнього наказу* в 1996-м році. Спершу я назвав цей твір "Міркуванням за настанови Шрилі Прабгупади щодо висвячень у Міжнародному товаристві на усвідомлення Кришни". Будь-хто, обізнаний на сучаснім Русі свідомості Кришни, погодиться, що ця книжка викликала жваве "обмірковування", а отже, досягла своєї мети – зробити подані в ній відомості загальноприступними.

Уповноважений виділ (найвища керівна рада) Товариства вже не годен важити на забуток підписаних Шрилею Прабгупадою службових листів, які виразно свідчать за його намір зоставитися єдиним *гуром*-висвятником (*дикшею*) в межах закладеного ним Руху. Саме ці правничі службові листи є підвалиною книжки *Останній наказ*, поширюваної у цілім світі й загальноприступної у Всемережжі. Щоправда, численними мовами *Останній наказ* наразі не перекладено (станом на вересень 2008-го року приступні переклади французькою, еспанською, німецькою, московською, хинською, гіндуською, бенгальською, канадською, чеською, волоською, угорською; незабаром будуть переклади іншими мовами). Проте провідники Міжнародного товариства на усвідомлення Кришни (далі скорочено - МіТУК) суворо заклали поширювати цю книжку в осередках Товариства. З цієї причини багато пересічних членів Товариства подосі не знають за існування такої книжки, незважаючи на жваву обряду даного предмету серед переповідачів-медій та безнастанний обмін думками. Принаймні для виконавчої влади МіТУКу й *гурі* необізнання в наказі Шрилі Прабгупади щодо проведення висвячень більше не може бути виправданням. У вступі до *Останнього наказу* ми зазначали:

"Ми вважаємо малоюмовірним, що хтось умисне порушує чи закликає інших не підлягати безпосередньому наказові нашого надавця-ачар?"

Зважаючи на ухил Уповноваженого виділу МіТУКу від безпосередніх обряд, свідоме заплутування цього питання й підробку свідчень, а також ужиток тілесного насильства й відвертих ошуканських заходів проти *Останнього наказу*, наведене твердження зараз можна передивитися наново.

Станом на сьогодні утворилося всесвітнє товариство, назване "Відбудовчим Рухом МіТУКу" (далі - ВРум), яке бере достотні відомості з *Останнього наказу* за підвалину своєї діяльності й намагається повсюдно ширити висновки даної книжки. Учасники Руху створили майданчик (<http://www.iskconirm.com/>), що містить понад сто статей творця *Останнього наказу*, а також упорядили що-чверть-річне видання часопису *Вороття до Прабгупади*, який безкоштовно отримують тисячі підписників у цілім світі. Міжнародні переповідачі не раз розповідали за діяльність ВРуму, зокрема, друкувалися статті в часописах і звучали передачі Британського радіомовного товариства. Речники ВРуму виголошували промови у найбільших наукових вічах, зокрема у зібраннях Міжнародної спілки вивчення віровизнань, Осередку вивчення нових віровизнань (CESNUR) та Американської школи віровизнань. Позатим, статті творця *Останнього наказу* надруковано у різних наукових та освітніх працях таких всесвітньо відомих видавництв, як "Видавництво Колюмбійського вишу", "Підприємство КЛІМ", "Виш Мартина Лютра", "Міжнародне видавничє товариство" та "Жмуток подій". Завдяки надрукованому доробкові Відбудовчий Рух добре знааний у наукових колах як спільнота, покликана перебудувати Товариство. По створенні ВРуму чимдалі більше вірних Кришни й осередків Товариства в цілім світі погоджуються з висновками *Останнього наказу*.

Поширені запитання щодо Відбудовчого Руху МіТУКу

1. Що таке Відбудовчий Рух?

Відбудовчий Рух – це спільнота, в якій беруть участь мітуківські вірні з цілого світу, охочі відновити Товариство, закладене Шрилею Прабгупадою, у згоді з його настановами.

2. Яка мета Відбудовчого Руху?

Духова чистота й добра слава МіТУКу значно потерпіли по тілеснім відході його надавця 14-го листопада 1977-го року. Шриля Прабгупада саморуч заклав Товариство у 1966-м році, щоб дати світові неоціненний дарунок, і на час його відходу з цього світу Товариство було діяльним рухом, щирою духовою віхою людства. На жаль, зараз воно значною мірою порізнене, що визнано навіть в обіжнику, поширеному в 2000-ім році головою Уповноваженого виділу Равіндрою Сварупадасом:

"Одне питання подосі невирішене: "Як ми маємо керувати нашим багатобігуновим і пошматованим на окремі громади Товариством?"

Цей занепад спричинено порушенням наказів і взірців, даних Шрилею Прабгупадою, і передусім – усуненням його з посади єдиного *дикша-гура* Товариства. Відбудовчий Рух МіТУКу ставить собі за мету повернути Товариству його колишню славу, прагнучи відновити всі накази та взірці, дані Шрилею Прабгупадою, почавши з відновлення його на посаді найвищого зверхника й *дикша-гура* МіТУКу. Точку зору Відбудовчого Руху викладено у статутних листах ВРyМу: *Останній наказ і Провідна думка: жодних змін у МіТУКові*. Обидва розміщено на нашому майданчику <http://www.iskconirm.com/>

3. Відбудовчий Рух існує окремо від Товариства?

ВРyМ – рух усередині руху. Його учасники – члени МіТУКу, охочі перебудувати й відродити це Товариство.

4. Чи є створення нового товариства однією з цілей Відбудовчого Руху?

Ні. Мета Відбудовчого Руху – відновити первинне Товариство, залишене нам Шрилею Прабгупадою. Досягнувши цієї мети, Відбудовчий Рух ураз припинить існування.

5. Що зміниться по відновленні Шрилі Прабгупади на посаді єдиного *дикша-гура*?

Засадниче твердження духового життя наступне: духовий поступ можливий лише за умови правдивого виконання наказів духового вчителя. Якщо *гуру* прохає молока, а ми приносимо йому воду, як може він бути вгоноблений? А не догодивши *гурові*, як ми годні наблизитися до Пана Кришні?

Упродовж трицятьох років Товариство не виконує накази Шрилі Прабгупади. Від часу тілесного відходу Шрилі Прабгупади ми не дозволили йому висвятити жодного учня шляхом затвердженого ним ритвіцтва (заступництва). Це єдиний уповноважений спосіб висвячення в Товаристві, впроваджений ним на майбутність. Якщо члени Товариства знову виконуватимуть наказ Шрилі Прабгупади, вони догодять Панові Кришні, що природньо призведе до духового посту. Крім того, коли всі матимуть безпосередні стосунки зі Шрилею Прабгупадою як із *гуром*, розокремлення Товариства сливе зникне. Тоді вперше за трицять років у Товаристві запанує дух єдності, адже всі працюватимуть заради єдиної мети – служіння й прославляння Шрилі Прабгупади та Шрі Кришні. Численні "*гури*" Товариства стали жертвами скоєння тяжких гріхів й, опускаючи Товариство, частенько забирали зі собою сотні тисяч грошових одиниць і своїх послідовників. Цю раз-у-разну втрату майна, духової віри й членів МіТУКу буде зупинено, коли нашу віру буде спрямовано лише на Шрилю Прабгупаду, а не на його замісників, схильних падати. Тоді й гроші витратяться не на *дакшину* (даток) сливе вісімдесятьом "*гуром*", а спрямовуватимуться на розвій храмів-святинь.

6. Чому Відбудовчий Рух переконаний, що він має слухність, а МіТУК – ні?

Відбудовчий Рух вважає свою точку зору правдивою, бо вона ґрунтується на письмових, правничо засвідчених службових листах, звернених до цілого Товариства. З іншого боку, виділові (члени Уповноваженого виділу) надали принаймні три суперечні одна другій урядові точки зору (жодна з яких не потверджена писемними службовими листами) й тому, по правді казавши, взагалі не мають жодної точки зору, навіть чемної. Слід зазначити, що урядові статті Виділу суперечать не лише одна другій, а часом і самі собі. Наприклад, шукаючи в них відповідь на запитання: "Коли Шриля Прабгупада уповноважив учнів обійняти свою посаду *дикша-гура* для цілого Товариства?" ми одержимо такі урядові відповіді Виділу:

а) 3 мого наказу (Виділ, 1995-ий рік): Шриля Прабгупада віддав наказ ставати *гурами* саме тоді, коли наказав був вірним заступати себе, й це сталося 7-го липня 1977-го року (*Гури й висвячення в МіТУКові*, стор. 28, Виділ: 1995).

б) Учень мого учня (ЙС Умапаті Свами, 1997-ий рік): одинацять *дикша-гурів* уповноважено 28-го травня 1977-го року, бо слово "*ритвік*" означає "*ачар'я-священик*", себто те саме, що й *дикша-гуру*.

в) Наказ Прабгупади (Бадринараяндас, 1998-ий рік): 9-го липня 1977-го року одинацять учнів приділено за *гурів*, а вони просто дотримувалися правил гнучкості, висвячуючи учнів від імені Шрилі Прабгупади з огляду на його присутність на земній кулі.

У наведених витягах з видань Виділу, як бачимо, щоразу зазначена нова дата згодного призначення наступників: а) посилається на розмову в садку; б) посилається на зустріч Шрилі Прабгупади з декотрими його старшими учнями, тоді як в) стверджує, що приділення було містилося аж у розказанні щодо висвячень, розгляданому в *Останнім наказі*. Отже, в різних статтях Виділ подає геть суперечні пояснення щодо згодного призначення *гурів*-наступників. Хоч насправді все значно гірше.

У березні 2004-го року в щорічному зібранні Виділу було урядово відкликано видання 3 мого наказу – Зрозуміли, щодо якого дехто з виділових неслужбово завідомляв, що воно містить "брехню" та "силувано тлумачить істину". Це саме те видання, у відповідь на яке було написано книжку *Останній наказ (будь-ласка, див. Вступ)*, і, власне, відкликання видання, у законний спосіб схваленого Виділом, підтверджує точку зору ВРyМу.

Цілком очевидно, що виділові не годні визначити, коли в Товаристві було призначено нових *дикша-гурів*. Відбудовчий Рух стверджує, що такі суперечності неминучі, бо Шриля Прабгупада ніколи не запроваджував *гуру*-наступництва, він запровадив саморуч лише ритвіцтво і не наказував припинити його чинність. На цій підставі ми стверджуємо, що виділові спершу мусять дізнатися, якої точки зору вони, врешті-решт, дотримуються, а відтак можна гадати за її поправність.

Шкода, що подосі будь-якого сміливця, охопленого сумнівом щодо суперечних заяв Виділу, брутально виганяли з Товариства.

Кришнакант,
вересень 2008-го року

Якщо ви бажаєте більше дізнатися за Відбудовчий Рух, зокрема, замовити безкоштовну підписку на наш часопис англійською мовою чи хочете поставити запитання щодо змісту *Останнього наказу*, електронуйте, будь-ласка, творцеві книжки сюди: irm@iskconirm.com або відвідайте наш майданчик <http://www.iskconirm.com/>

Вступ

Це видання – незначна спроба змалювати в правдивому світлі настанови Шрилі Прабгупади Виділу про його наміри щодо тривання перебування висвячень у Міжнародному товаристві на усвідомлення Кришни. Хоча ми й посилаємось на різні службові листи й знадоби з цього питання, видані старшиною МіТУКу, проте головними предметами послань будуть: 1) нещодавно оприлюднене урядове видання Виділу щодо висвячень з назвою **Гури й висвячення в МіТУКові** (далі – *ГВиМ*); 2) стаття **З мого наказу – Зрозуміли**, згадана в розділі 1.1 "Права МіТУКу":

"Уповноважений відділ МіТУКу схвалює статтю з назвою *З мого наказу – Зрозуміли*, яка устійнює як право МіТУКу остаточну *сиддганту*, погоджену з бажанням Шрилі Прабгупади щодо тривання ланцюгу учнівського наступства по відході Його Божої Ласки. (див. частину 2: Урядові статті Виділу в цій книжці).

(*ГВиМ*, стор. 1)

У *ГВиМі* Виділу виразно оголошує намір усунути невідповідності й суперечності з устав і законів щодо *гурів*, учнів і загалом *гуру-таттви*, устійнюючи тим остаточну *сиддганту*. Ми щиро молимося, щоб наше видання мало ту саму мету.

Задля послідовності викладення відомостей і мудролюбчої гостроти ми хотіли би перш за все звернути вашу увагу на їдну-дві суперечності, неповно розглянені у *ГВиМі*. Це допоможе у подальшому дослідженні й обмірковуванні. Хоча деякі доводи, на протигагу цим суперечностям, видаються занадто рішучими, навіть болючими, ми гадаємо, що зважання на них у розгляді даного питання сприятиме цілковитому усуненню можливого сум'яття. Те, що гуруцтво в Товаристві потребує досить рішучого перегляду, не є новиною. Там вже скасували знаки, скоротили обряди, змінили способи втілення вчення й усе – без зайвого галасу.

Назагал Товариство є, безперечно, неповторним духовим рухом. Тому слід постійно пильнувати, щоб унеможливити відхилення навіть на мільйонну частину товщі волосини від зарису керування й мудролюбчих засад, запроваджених нашим надавцем-*ачар'єю*. Шриля Прабгупада раз-у-раз наголошував, що ми маємо не змінювати, вигадувати чи винаходити, а безпосередньо розвивати те, що він створив так ретельно. Соті роковини Шрилі Прабгупади є найкращим приводом, аби ретельно дослідити, в який спосіб виконувано дане ним завдання.

Ми безумовно переконані, що сучасне гуруцтво в Товаристві має бути цілковито узгоджене з останнім підписаним Шрилею Прабгупадою розказанням з цього приводу – наказом щодо висвячень, виданим **9-го липня 1977-го року** (див. Додатки). Деколи люди сумніваються у перевазі цього листа над іншими листами чи настановами. Щоб виправдатись, ми просто повторимо постулат, якого вживає сам Виділу у *ГВиМі*:

"Згідно з послідовним мисленням, пізніші ухвали переважають попередні".

(*ГВиМ*, стор.25)

Оскільки лист від 9-го липня дійсно є останньою настановою щодо висвячень у МіТУКові, зверненою до цілого Руху, то його треба розглядати, як лист, що не належить до жодного розряду. Він створює свій власний розряд. Ми доведемо, що цілковите визнання й виконання цього наказу жодним чином не суперечить настановам Шрилі Прабгупади.

Ми не цікавимося припущеннями про змови й не збираємося занурюватися в подробиці чийось безталанних духових пошуків. Що зроблено, те зроблено. Звісно, ми маємо вчитися на попередніх помилках, але ліпше докладімо зусиль до вторування шляху дальшого примирення й пробачення. Це багато краще, ніж надто довго збирати свою й вашу увагу на минулих бешкетях. Вірні в Товаристві щиро силкуються догодити Шрилі Прабгупаді. Тому ми вважаємо малоімовірним, що хтось умисне порушує чи закликає інших не підлягати безпосередньому наказові нашого надавця-*ачар'ї*. Хоча дуже скидається на те, що певні відхилення у вченні та складових керування позначилися на загальному перебігові розвитку Товариства в останні дев'ятнацять років. Ми молимося, аби бути в змозі абичим допомогти у вискоріненні цих непотрібних перешкод у нашій вірній службі Шрилі Прабгупаді й Кришні.

У цім виданні ми покладемо доказами службові листи, написані Шрилею Прабгупадою, записи розмов, а також решту листів, справдешність яких визнана навіть Виділом. Відтак ми докладно розглянемо як оточення, в якому з'явилися ці знадоби, так і їхній зміст, щоб з'ясувати, чи слід їх розуміти дослівно, а чи є поправні вказівки, здатні змінити їхні значення й ужиток. Ми також обміркуємо всі дотичні мудролюбчі питання, повсталі через кожен довід, і відповімо на найпоширеніші заперечення, висунуті проти дослівного розуміння службового листа щодо висвячень з 9-го липня.

Всі наші доводи спиратимуться винятково на вчення й настанови Шрилі Прабгупади, викладені в його книжках, листах, відчитих і розмовах. Ми покійно благаємо всіх *вайшнавіє* зласкавитися над нами, аби не зневажити кого чи бодай якось не зашкодити завданню Його Божої Ласки А.Ч. Бгактиведанти Свамія Прабгупади.

Відомості

Хто знав Шрилю Прабгупаду, часто завважував його дуже пильне й ретельне ставлення до всіх сторін вірної служби. Це була одна з розпізнавчих рис Прабгупади; і особистим служникам Шрилі Прабгупади його глибока любов і вірність щодо Пана Кришни була цілком очевидною. Все своє життя він присвятив виконанню настанов свого духового вчителя Шрилі Бгактисиддганти й понад усе пильнував цей обов'язок. Він нічого не кидав напризволяще, завжди поправляв, напучував і муштрував своїх учнів, таким чином зміцнюючи Товариство. Його праця була його життям, він навіть сказав був, що Товариство – це його тіло.

Звісно, полишення такого важливого питання, як подальші висвячення у виплеканій ним спілці, завислим у повітрі, двозначним чи в будь-який спосіб відкритим для суперечок і мусувань було не властиве вдачі Шрилі Прабгупади. А надто, якщо взяти до уваги те, що сталося із справою його власного духового вчителя, чию працю було знищено, як часто зазначав Шриля Прабгупада, неваговитим гуруцтвом. Пам'ятаючи це, почнімо з даних, яких ніхто не заперече:

9-го липня 1977-го року, за чотири місяці до свого відходу, Шриля Прабгупада запровадив порядок висвячення за допомоги ритвіків, або "заступників ачар'ї". Шриля Прабгупада вказав, що устрій "ачар'їв-священників" треба запровадити негайно та зробити чинним відтоді й надалі (див. лист від 9-го липня в Додатках). Цей наказ було надіслано до всіх віділових і голів святинь Міжнародного товариства на

усвідомлення Кришин; у ньому писано, що одинацять названих поійменно ритвіків даватимуть новим учням духові ймення, гаятрі-мантри й начитуватимуть їхні щаблівки. Ритвіки мали діяти від імени Шрилі Прабгуади, а всі нові учні ставали його висвяченими учнями. Отже, Шриля Прабгуада надав ритвікам повне право самостійно вирішувати, кого висвячувати на учнів. Він виразно дав знати, що відтоді до нього вже не треба звертатися за порадою в цій справі (див. розділ [Хто такий ритвік](#) з докладним описом обов'язків ритвіків).

Зараз по відході Шрилі Прабгуади 14-го листопада 1977-го року Виділ припинив чинність ритвіцтва. Проти Гаєра-пурніми 1978-го року ці одинацять ритвіків поклали на себе обов'язки теренових ачар'їв, дикша-гурів, висвячуючи на учнів від свого імени. Аби довести правність такої діяльності, послались на наказ Шрилі Прабгуади, який свідчить, що вони єдині, кого слід вважати за його наступників та ачар'їв-висвятників. По декількох роках це теренове ачарництво на ділі показало цілковиту неспроможу, проте Виділ нічого не вчинив, аби відновити первісний порядок висвячень – ритвіцтво, – натомість додав більше тузіня нових гурів укуті з ретельним наглядом за ухильниками від запроваджених законів. Угрунтуванням цієї перебудови було те, що наказ стати гурами, стосовний лише до тих одинацятьох вірних, як нам спершу казали, насправді був загальною вказівкою кожному, хто пильнує устійнених взірців і під час голосування отримав дві третини голосів Виділу.

Вищенаведене свідчення – не громадська думка, а дієписно-історична подія, визнана кожним, навіть Виділом.

Як ми вже згадували, лист від 9-го липня надіслано до всіх виділових і голів святинь, і він понині залишається єдиним підписаним Шрилею Прабгуадою наказом щодо майбутніх висвячень з усіх, що аби-коли звернені до цілого Товариства. Пояснюючи розказання від 9-го липня, ЙС Джаядвайта Свамі нещодавно писав:

"Вага цього службового листа понад усякі сумніви (...) очевидно, що цей лист устійнює ритвіцтво".

(Джаядвайта Свамі, *У чому помиляються ритвіки*, 1996 р.)

Джерелом суперечки є два переіначення, внесені переогом до цього виразного й ваговитого наказу:

Переіначення а) Настановлення заступників, або ритвіків, було лише тимчасовим заходом, чинність якого слід було скасувати в мить відходу Шрилі Прабгуади.

Переіначення б) Полишивши виконання своїх заступницьких обов'язків, ритвіки мусіли саморушно стати дикша-гурами й висвячувати на учнів від свого імени, а не від імени Шрилі Прабгуади.

Перебудова теренового ачарництва 1987-го року не діткнулася до цих двох припущень, які є підвалинами нового порядку висвячень. Ми називаємо припущення а) і б) переіначеннями, бо таких устав немає ні в самому листі від 9-го липня, ані в жодному службовому листі, підписаному Шрилею Прабгуадою по виході цього наказу.

Видана Виділом книжка *Гури й висвячення в МіТУКові* (далі *ГВиМ*) недвозначно обстає за вищезгаданими переіначеннями:

"Коли Шрилю Прабгуаду спитали, хто висвячуватиме по його тілеснім відході, він заявив, що "запропонує" і "накаже" декотрим своїм учням, які за його життя висвячуватимуть від його імени, а потім – як "повноправні гури", чий учні стануть духовими внуками Прабгуади".

(*ГВиМ*, стор. 14)

З плином часу все більше вірних почали цікавитися, в яку міру ці твердження обгрунтовані. Багато хто завше мав ці устами за недоведені як слід, і звідси зростало тривожне почуття сумніву й недовіри як усередині Руху, так і поза ним. Нині книжки, службові листи, повідомлення електропошти й майданчики Всемережжя, сповіщаючи останні новини щодо гуруцтва МіТУКу, називають його неусправжненим. Хто щиро дбає за Рух Шрилі Прабгуади, має вважати додатнім усе, що допоможе ухвалити хоч якесь рішення в цій суперечці.

Усі погодяться з тим, що Шриля Прабгуада є чільним зверхником щодо всіх мітуківських вірних, тому, яким би не був його наказ, ми повинні виконувати його до решти. Інша всевизнана річ та, що єдиною підписаною службовою заявою щодо майбутніх висвячень, надісланою всім провідникам Товариства, була заява, або наказ від 9-го липня.

Важлива заувага: у *ГВиМі* навіть не згадано за існування розказання від 9-го липня, хоча це єдиний службовий лист, де вилічено перших одинацять "ачар'їв". Це замовчування споводує до недомислу, надто як зважити на те, що *ГВиМ* покликаний встановити "остаточну сиддганту" в цілій даній справі.

Роздивімося уважно [лист від 9-го липня](#), аби з'ясувати, чи справді є там що на доказ вищенаведених переіначень а) і б):

Розказання від 9-го липня:

Як було згадано раніше, наказ від 9-го липня устійнює, що ритвіцтва слід дотримуватись "надалі". Вжите тут слово "надалі" має лиш ідне значення – "віднині, відтепер, у майбутнім часі". Розуміння цього слова Прабгуадою й значення його в англійській мові збігаються. На відміну від численних інших слів, слово "надалі" не є двозначним, оскільки, у згоді зі словником, має лише ідне значення. По розгляді решти вісімдесятьох шістьох випадків уживання Шрилею Прабгуадою слова "надалі", знайдених у рахувацькій гуртвіні даних "Піваркуш" ("Folio"), не виникає й натяку на сумнів у тому, що він міг вжити його в инакшому значенні, ніж "віднині, відтепер, у майбутнім часі". "Віднині, відтепер, у майбутнім часі" не означає "відтепер, надалі, допоки я не піду". Воно означає лише "відтепер, надалі". І лист не містить жодної згадки за те, що ритвіцтво має втратити чинність по відході Шрилі Прабгуади чи по заяві, в якій пише, що цей порядок має бути чинний лише за його присутности. Ба більше, довід, що ціле ритвіцтво "підперте" ідним словом "надалі", неслухний. Навіть коли ми приймемо це слово з листа, ніщо не зміниться. Ми все одно матимемо порядок висвячень, який Шриля Прабгуада запровадив за чотири місяці до свого відходу й відтак не дав жодної наступної вказівки, покликаної скасувати його чинність. За відсутности такого касувального наказу цей лист слід вважати за остаточну вказівку щодо висвячень, і з цієї причини наказ від 9-го липня треба виконувати.

Потвердні настанови:

Є й інші заяви Шрилі Прабгупади та його писаря по виході листа від 9-го липня, які виразно свідчать, що не було наміру скасувати чинність ритвіцтва:

"...з описом перебігу висвячень, якого треба дотримуватись у майбутності".

(лист від 11.7.77)

"...продовжуй ритвікувати та дій від мого імени".

(розмова 19.7.77)

"...продовжуй ритвікувати та дій від мого імени".

(лист від 31.7.77)

(Будь ласка, див. [Додатки](#))

У цих листах знаходимо слова "продовжуй" та "в майбутності", вживання яких разом зі словом "надалі" показує на постійне існування ритвіцтва. Нема жодної заяви Шрилі Прабгупади, яка хоча би натякала на те, що ритвіцтво мусіло припинитися по його відході.

Дальші вказівки:

По створенні ритвіцтва та надання йому чинності Шриля Прабгупада ніколи не наказував припинити його чинність й не заявляв, що його треба скасувати по своїм відході. Можливо, усвідомлюючи, що це може статися внаслідок помилки чи з іншої причини, він наголосив на початку духівниці, що "керувати" Товариством треба так, як на той час, і змінювати нічого не можна. Цю вказівку він залишив незмінною у додаткові до духівниці, написаному ним лише за дев'ять днів до свого відходу. Безперечно, це було найкращою можливістю, щоб скасувати ритвіцтво, якби він мав такий намір (уміст духівниці та додатку до неї див. у [Додатках](#)). Те, що використання *ритвіків* на даття імен учням було "керуванням", можна простежити тут:

1975-го року їдною з попередніх постанов Виділ ухвалив, що "Виділ цілковито відповідатиме за справи керування". Нижче ми наводимо деякі справи "керування", які Виділ розглядав того року:

"Щоб отримати перше висвячення, висуванець має бути членом Товариства протягом півроку. Щоб висуванець міг отримати друге висвячення, має минути щонайменше рік по першій висвяченні".

(Постанова Виділу ч.9 від 25.3.75)

"Висвячення на саньясина".

(Постанова Виділу ч.2 від 27.3.75)

Шриля Прабгупада особисто схвалив ці постанови. Вони остаточно доводять, що спосіб проведення висвячень вважали за "керування". І якщо цілий спосіб проведення висвячень Шриля Прабгупада вважав за "керування", то їдну складову способу, а саме - використання *ритвіків*, які дають духові ймення, треба розглядати як належну до того ж розряду, себто до справ "керування".

Отже, переіначення порядку висвячень, передше здійснюваних шляхом ритвіцтва, було безпосереднім порушенням духівниці Шрилі Прабгупади.

Духівниця Шрилі Прабгупади містить ще їдне свідчення того, що він припускав тривале існування ритвіцтва. Третій розділ духівниці стверджує, що виконавчий провід, покликаний керувати гіндуською власністю Товариства, слід обирати лише з-поміж його висвячених учнів:

"...В разі смерті будь-кого з вищеназваних керівників чи його нездатности виконувати свої обов'язки з аби-яких причин решта керівників можуть наставити керівника чи керівників-наступників за умови, що новий керівник є моїм висвяченим учнем, який пильнує всіх приписів і настанов Міжнароднього товариства на усвідомлення Кришни, викладених у моїх книжках".

(Шриля Прабгупада, духівниця, 4.6.77)

Це можливо зробити лише за умови дальшої чинности ритвіцтва по відході Шрилі Прабгупади, адже в протилежнім випадку запас ймовірних керівників швидко вичерпається.

Ба більше, щоразу, згадуючи за висвячення після 9-го липня, Шриля Прабгупада підтвержував поважність ритвіцтва. Він ніколи не закидав про скасування чинности ритвіцтва по своїм відході чи про існування прихованих *гурів*, готових посісти посаду *дикша-гура*. Отже, безпосередній довід свідчить, що вищезгадані припущення **а)** і **б)** нічим не підперті. Як було сказано, ці **припущення** (слід скасувати чинність ритвіцтва в мить відходу Шрилі Прабгупади, й відтак *ритвіки* повинні стати *дикша-гурами*) є підвалиною сучасного мітуківського гуруттва. По доведенні їхньої необґрунтованости постає потреба в рішучому переосмисленні правочинности гуруттва з боку Виділу.

Отже, можна сказати, що власне лист від 9-го липня, потвердні настанови й наступні вказівки лише підтримують дальше існування ритвіцтва. Усі зацікавлені сторони визнають, що Шриля Прабгупада не наказував позбавити ритвіцтво чинности по своїм тілеснім відході. Усі також визнають, що Шриля Прабгупада запровадив порядок висвячень шляхом ритвіцтва з 9-го липня й надалі. Отож, *ачар'я*:

- дав виразний навід дотримуватись ритвіцтва;
- не давав наводу скасувати ритвіцтво по своїм тілеснім відході.

Щоби знехтувати цими наказами, учені мусить мати значні підстави, аби так вчинити. Єдине, що Шриля Прабгупада справді казав нам – це додержувати ритвіцтва. Він ніколи не казав нам припинити дотримання ритвіцтва чи про потребу дотримуватись його лише за своєї присутности. Тягар доведення лягає на охочих позбавити чинности будь-який закон, ухвалений нашим *ачар'єю* до виконання "надалі". Очевидно, що ніхто не може припинити виконувати навід *гура* лише з власної примхи.

"...це так, що ви не можете змінити наказ духового вчителя".

(Шриля Прабгупада, відчит за Чч, Аді-лія 7.76-81, 2.2.67, м. Святофранківськ, Злучені Держави Америки)

Учень не повинен шукати виправдань, аби й далі виконувати безпосередній наказ *гура*, зокрема, якщо йому звеліли й "надалі" виконувати його. Це очевидно. Це й є значенням слова "учень".

"Коли людина стає учнем, їй заборонено нехтувати наказ духового вчителя".

(Шриля Прабгупада, відчит за Бр, 11.2.75, Мехико)

Оскільки **безпосереднє свідчення**, яке потверджує потребу відмовитися від ритвіцтва по тілеснім відході Шрилі Прабгупада, відсутнє, відмова може спиратися тільки на **посередній довід**. Посередній довід може бути зумовлений певними обставинами, дотичними до достотного й виразного наказу. Ці обставини, якщо є, беруть за підставу для переіначення виразного наказу. Зараз ми дослідимо обставини, дотичні до наказу від 9-го липня, аби поглянути, чи є там що на підтримку **припущень а) і б)**.

Спростування закидів щодо способу та умов віддання Наказу

1. "Лист з'ясовує, що даний наказ стосується лише до часу тілесної присутності Шрилі Прабгупада".

Цей лист не містить нічого, що покаже на чинність цього розказання лише за тілесної присутності Шрилі Прабгупада. Насправді всі наші відомості підпирають дальший тяг чинності ритвіцтва по відході Шрилі Прабгупада. **Важить, зокрема, та річ, що в листі тричі пише, що щойновисвячені стають учнями Шрилі Прабгупада.** Доводячи правочинність сучасного гуруцтва, Виділ стверджує, що напередодні підписування цього листа Шриля Прабгупада вже був пояснив, що ніхто з його учнів не має права висвячувати за його присутності – це безвідмінний закон. **Отже, потреба ще раз застерегти право власності Шрилі Прабгупада на майбутніх учнів показує, що наказ призначено натовді, коли це право власності могло стати предметом суперечки, а саме – по його тілеснім відході.**

Протягом декількох років Шриля Прабгупада користався з допомоги заступників, щоб начитувати щаблівки, розпалювати ватру *яр'ї*, давати *гаятрі-мантри* тощо. І нікому навіть питання не виникало, до кого належать висвячені учні. На початку листа від 9-го липня наголошено, що одинацять наставлених вірних є "заступниками" Шрилі Прабгупада. Єдиною, як на той час, новиною в листі було викінчення образу заступника; навряд це сплутаєш з безпосереднім наказом стати повноправними *дикиша-гурами*. Наголос Шрилі Прабгупада на тім, що щойновисвячені учні будуть його учнями, був би геть зайвий у разі чинності закону лише за його присутності, зокрема з тої причини, що, будши при тім особисто, Шриля Прабгупада й сам годен був подбати, щоб ніхто не поважився на його учнів. Як ми вже згадували, у досить короткому листі ця річ наголошена **тричі**, що означає:

"Наголошене тричі - остаточне".

(Шриля Прабгупада, відчит за Бр, 27.11.68, м. Янголів, ЗДАМ)

У листі від 9-го липня пише, що ймення щойновисвячених учнів слід надіслати Шрилі Прабгупаді. Чи означає це, що порядок висвячень може бути чинний лише за тілесної присутності Шрилі Прабгупада?

Дехто з вірних намагався довести: оскільки вже неможливо надіслати ці ймення Шрилі Прабгупаді, то ритвіцтво слід вважати нечинним.

Найперше слід утямити мету передавання Шрилі Прабгупаді ймен вірних із наступним занесенням їх до книжки "Висвячені учні". Ми знаємо з розмови від 7-го липня 1977-го року (див. [Додатки](#)), що Шриля Прабгупада не записував імен до книжки власноруч, це робив писар. Ба більше, свідченням того, що ймення слід було надсилати НЕ Шрилі Прабгупаді особисто, а для запису до книжки, є лист до Гамсадутти, написаний Тамалакришноу Госвамиєм просто наступного дня, в якому він пояснює Гамсадутті його обов'язки на новій посаді *ритвіка*:

"..ймення тих, кого ти вважаєш годящими й висвятив у цей спосіб, варто надіслати для занесення до книжки Шрилі Прабгупада "Висвячені учні".

(Лист Тамалакришни Госвамия до Гамсадутти від 10.7.77)

І жодної згадки за потребу надсилати ймення щойновисвячених учнів саме Шрилі Прабгупаді. Це легко можна продовжити робити по його тілеснім відході. Останній наказ не містить жодної згадки за те, що через тілесне відокремлення книжки "Висвячені учні" від Шрилі Прабгупада всі висвячення слід припинити.

Подалі. Відправлення ймен щойновисвячених учнів Шрилі Прабгупаді в будь-якім разі здійснювано *по висвяченні*. За ритвіцтва ймення новонавернених можна відсилати лише по отриманні ними висвячення. Тому настанови щодо дій після висвячення не можна вжити з метою якось змінити чи скасувати дії, здійснювані під час проведення обряду висвячення, а до нього й поготів (обов'язок *ритвіка* цілковито завершений перед обрядом висвячення). Жодного стосунку до висвячення не має відсилання ймен Шрилі Прабгупаді безпосередньо чи посередньо, бо на час відправлення ймен висвячення вже відбулось.

Урешті-решт, якби відправлення ймен Шрилі Прабгупаді було обов'язковою складовою обряду, то ще навіть до тілесного відходу Шрилі Прабгупада ритвіцтво випадало-б уважати за нестійне або, принаймні, за таке, що будь-коли може нестійним стати. Звісно, Шриля Прабгупада приготувався полишити тіло будь-коли, тому загроза відсутності відборця надісланих імен існувала з найпершого дня - дня підписання листа від 9-го липня. Себто, погодившись із цим запереченням, маємо приклад: якби Шриля Прабгупада опустив планиду Землю наступного дня по висвяченні учня, то цього учня не слід уважати дійсно висвяченим шляхом ритвіцтва, бо пошта не дійшла. У книжках Шрилі Прабгупада ми не знаходимо жодної згадки за те, що нездала робота пошти може завадити позасвітньому перебігові *дикиши*, здатному тривати багато життів, аж завершиться. Безперечно, ніщо не може перебити занесення ймен щойновисвячених учнів до книжки "Висвячені учні" Його Божої Ласки навіть зараз.

Відтак книжку можна запропонувати Шрилі Прабгупаді.

2. "У листі безпосередньо не зазначено наступне: "Даний порядок мусить тривати по тілеснім відході Шрилі Прабгупада".

тож позбавлення ритви́цтва чинности по відході Шрилі Прабгупади було правним учинком".

Будь-ласка, зверніть увагу на таке:

- У листі від 9-го липня також безпосередньо не зазначено наступне: "Ритви́цтво слід скасувати по відході Шрилі Прабгупади". Проте це зробили зараз по відході Шрилі Прабгупади.
- У листі також не зазначено наступне: "Ритви́цтво має бути чинне лише за тілесної присутности Шрилі Прабгупади". Однак воно було чинне лише за його присутности.
- У листі також не зазначено наступне: "Ритви́цтво має бути чинне лише до тілесного відходу Шрилі Прабгупади". Проте воно було чинне лише до його відходу.
- У листі також не зазначено наступне: "Чинність ритви́цтва надалі слід скасувати". Алеж це сталося.

Отже, Виділ наполягає на такому:

- чинність ритви́цтва треба скасувати;
- чинність ритви́цтва треба скасувати по відході Шрилі Прабгупади.

Таких рішень нема ні в листі від 9-го липня, ані в будь-якому іншому наказі, проте вони стали підвалиною як теренового ачарництва, так і чинного нині "численного ачаронаступства". (В цьому словооточенні ми вживаємо слово "ачар'я" в головному значенні – духовий учитель-висвятник, *дикша-гуру*).

Це геть непослідовно - вважати, що з причини відсутности в листі окресленого речінця його придатности чинність листа треба скасувати в мить відходу Шрилі Прабгупади. Лист також не містить окресленої вказівки щодо чинности ритви́цтва від дня підписання наказу, 9-го липня, отже, з цього погляду, даний наказ взагалі ніколи не треба виконувати. Навіть визнання того, що "надалі" може протривати в часі до кінця дня, в який розказання було зроблено, не свідчить, що його треба виконувати й десятого липня, тож нащо взагалі виконувати цей наказ?

Вимога щодо чинности ритви́цтва лише протягом обмеженого відтинку часу суперечить визнанню його чинности впродовж ста двацятьох шістьох окремих часових відтинків по двацять чотири години кожен (себто чотирьох місяців), бо жоден з цих ста двацятьох шістьох часових відтинків не застережено в листі. Проте всі охоче погоджуються вважати його чинним у межах зазначеного часу. Якби ми не тлумачили слово "надалі" буквально – себто "необмежено в часі", – ми б могли скасувати чинність ритви́цтва будь-коли після дев'ятого липня, але чому тоді саме в мить відходу?

У вісімдесятьох шістьох випадках ужитку Шрилею Прабгупадою та в цілім існуванні англійської мови відсутні приклади уживання слів "віднині, надалі, у майбутнім часі" у значенні

будь-якого часового відтинку перед тілесним відходом особи, що наказала.

Незважаючи на це, Виділ гадає, що вжиток слова "надалі" в листі від 9-го липня є підставою саме так його тлумачити. Весь уміст листа свідчить, що ритви́цтва слід дотримуватися "віднині й надалі". Чому ж його скасовано?

3. "Очевидно, що деякі накази неможливо виконати по тілеснім відході Шрилі Прабгупади, тому зрозуміло, що їх призначено до виконання за присутности Шрилі Прабгупади. Наприклад, комусь приділено щоденне розминання тіла Шрилі Прабгупади "надалі". Можливо, до таких наказів належить і наказ щодо ритви́цтва?"

Коли незмога виконати наказ, приміром, пропонує Шрилі Прабгупади щоденного розминання по його тілеснім відході, то не постає жодних питань щодо його виконання. Обов'язок учня – виконувати накази, допоки є спромога чи допоки духовий учитель сам не скасує їх. Тут постає питання: чи є змога дотримуватися ритви́цтва за тілесної відсутности закладача?

Насправді ритви́цтво закладено власне на тривання без жодного тілесного залучення Шрилі Прабгупади. Якби чинність ритви́цтва тривала по відході Шрилі Прабгупади, воно з усіх поглядів було б таке, як і за присутности Шрилі Прабгупади. Після дев'ятого липня, коли втручання Шрилі Прабгупади сливе не було знати, ритви́цтво діяло так, немовби він уже опустив цю планиду. Отож, ми не можемо вважати ритви́цтво недієздатним чи нечинним на підставі тілесного відходу Шрилі Прабгупади, позаяк його відхід жодним чином не впливає на працю даного устрою. Інакше кажучи, оскільки ритви́цтво було запроваджено, щоб воно тривало за відсутности Шрилі Прабгупади на земній кулі, то власне його відхід не годен зробити цей устрій недієздатним.

4. "Те, що наказ було викладено в листі, а не в книжці, дає нам право тлумачити його посередньо".

Довід щодо "листа, а не книжки" не можна вжити в цім випадку, бо лист від дев'ятого липня – непересічний лист. Звичайно Шриля Прабгупада відповідав листовно на пекуче запитання учня, пропонує окремих дороговказ чи здійснюючи догану. Звісно, тоді запитання, обставини чи збочення окремого вірного можна тлумачити по-різному. Не все з листів Шрилі Прабгупади стосується до всіх. Наприклад, в ідному листі він радив вірному, що не надто добре розумівся на прянощах, класти до страв менше соли й куркуми; звісно, його порада не призначалася цілому Рухові. Проте останнє розказання щодо висвячень не можна тлумачити таким робом, бо воно не було відповіддю на особисте запитання. **Лист від 9-го липня 1977-го року був правничою вказівкою чи зарядовим листом, його було надіслано до кожного провідника Товариства.**

Лист викінчено так само, як і будь-який інший важливий наказ, який Шриля Прабгупада ухвалював, коли хотів, аби його виконували без тлумачень – він виклав свої настанови письмово (через писаря, як і в більшості подібних випадків), підписав листа й відтак надіслав його до всіх провідників Товариства. Приміром, так само викінчено лист "ДО ВСІХ ГОЛІВ СВЯТИНЬ", надісланий 22-го квітня 1972-го року:

"Обов'язок кожного теренового писаря – наглянути за належним додержанням духових засад у всіх святинях його терену. У респіти питань святиня має залишатись незалежною й самодостатньою".

(Лист Шрилі Прабгупади до всіх голів святинь, 22.4.72)

Шриля Прабгупада не друкував нову книжку щоразу, як ухвалював важливий наказ, незалежно від того, чи мусіла тривати чинність наказу по його відході, чи ні. Отже, власне викінчення листа від 9-го липня не дозволяє тлумачити його посередньо чи намагатися в будь-який спосіб принижати його вартість.

5. "Здогадно, вихід наказу від дев'ятого липня супроводився певними обставинами, які усувають потребу в його виконанні по тілеснім відході Шрилі Прабгупади".

Якби існували такі обставини, Шриля Прабгупада заявив би про них листовно. Він завжди надавав усі відомості, щоб забезпечити належне виконання своїх наказів. Безперечно, він не тримався тої гадки, що всі голови святинь мають таємничу кебету до читання думок, і тому досить ухвалити часткові чи незавершені рішення, які буде втямлено згодом шляхом читання думок. Приміром, якби Шриля Прабгупада намірявся позбавити ритвіцтво чинності, він дописав би наступні шість слів до листа від 9-го липня: "Позбавити ритвіцтво чинності по моїм відході".

Втім, навіть побіжне читання листа свідчить, що Шриля Прабгупада хотів, аби цей устрій тривав "віднині, надалі, у майбутнім часі" (див.

[Додатки](#)).

Иноді подають довід, що ритвіцтво запроваджено лише через недугу Шрилі Прабгупади.

Чи мали змогу вірні дізнатися за перебіг недуги Шрилі Прабгупади, чи не мали, проте звідки вони дізналися, що ця недуга – єдина підстава на появу наказу, позатим, що в наказі взагалі не йдеться за хворобу? Хіба Шриля Прабгупада казав коли-небудь, що тлумачення будь-яких його наказів завжди залежить від останніх звітів за його здоров'я? Чому б отримувачам останнього наказу щодо висвячень не припустити, що лист є безпосереднім розказанням, яке треба виконувати без тлумачень?

Шриля Прабгупада вже був оголосив, що приїхав до Вриндавану опускати тіло. Бувши знавцем минувшини, теперішності й будущини, він, найпевніше, знав, що покине цей світ за чотири місяці. Він ухвалив останні рішення, що забезпечували дальше існування Товариства на усвідомлення Кришни. Він уже склав духівницю та впорядкував службові листи, стосовні до видавництва "Книжкова спілка Бгактиведанти" та до Уповноваженого виділу МіТУКу, покликаних безпосередньо забезпечувати провід над Товариством по його тілеснім відході. Нез'ясованим було лише питання щодо того, як висвячувати за його відсутності. Наразі тут була невизначеність. Наказ від 9-го липня з'ясував для кожного спосіб, у який відбуватимуться висвячення за його відсутності.

І на завершення: не можна тлумачити наказ на підставі недосяжних вам відомостей. Навіщо Шрилі Прабгупаді ухвалювати наказ, якщо наперед звісно, що ніхто не годен виконувати його, як слід, бо він не виклав у нім відповідні відомості? Якщо ритвіцтво запроваджено лише внаслідок його недуги, Шриля Прабгупада повідомив би це будь-яким супровідним листом. Поведінка Шрилі Прабгупади ніколи не була підкреслено двозначною й потаємною, надто в тім разі, коли його накази стосувалися до цілого Товариства. Шриля Прабгупада ніколи нічого не підписував, наперед не розваживши, і тому, хто усвідомлює всю вагу цієї справи, навіть розмови не може бути, що Шриля Прабгупада забув залишити будь-які істотні вказівки з цього приводу.

6. "Хіба "Слухозапис "настанови" не містить відповідні відомості, покликані з'ясувати, що розказання від 9-го липня чинне лише за тілесної присутності Шрилі Прабгупади на земній кулі?"

У книжці Виділу *Гури й висвячення в МіТУКові* єдиним доводом щодо правності переіначень а) і б) є посилання на витяги з розмови, що відбулася 28-го травня 1977-го року. До суття справи, *ГВиМ* стверджує, що нема жодного іншого доводу, безпосередньо дотичного до обов'язків *ритвіків* по тілеснім відході Шрилі Прабгупади:

"Хоча Шриля Прабгупада не повторював своїх попередніх заяв, він, ясна річ, припускав, що ці учні надалі висвячуватимуть".

(*ГВиМ*, стор. 35)

Оскільки це єдиний довід, ми розберемо його в окремим розділі – "Слухозапис "настанови" від 28-го травня 1977-го року". Наразі досить, що лист від 9-го липня не відсилає своїх читачів до вмісту розмови, і що Шриля Прабгупада не вимагав, аби запис даної розмови надсилали разом з листом, що містив його останній наказ щодо висвячень у Товаристві. На цій підставі ми можемо переконливо висувати, що цей запис не містить жодних поправних відомостей задля правильного розуміння останнього наказу. Слід також зазначити, що вміст розмови від 28-го травня не видано ще на протязі кількох років по тілеснім відході Шрилі Прабгупади. У такий спосіб нам вкотре пропонують переіначити виразний письмовий наказ на підставі відомостей, недосяжних його отримувачам. Ба більше, далі з'ясується, що травнева розмова нічим не суперечить вмісту листа від 9-го липня.

Усі відомі, що останні накази *гура* завжди переважають попередні. Останній наказ – це остаточний наказ, і його слід виконувати:

"Я можу казати багато-що, прецінь коли звертаюсь безпосередньо до тебе, роби те, що кажу. Твій найперший обов'язок – виконувати, а не сперечатись: "Пане-добродію, напередодні ви мені говорили що-инше". Хай це тебе не обходить, виконуй те, що кажу тобі зараз, у цьому полягає послух, несумісний із суперечкою".

(Шриля Прабгупада, відчит за *Шримад-Бгагаватамом* (далі - *ШБ*), 14.4.75, Гайдерабад)

У *Бгагавадгіті* Пан Кришна довго настановляв Арджуну, повідаючи за види *йоги* від *Дг'яни* до *Г'яни*, проте скасував їх усі останнім наказом:

"Завжди думай за Мене й стань Моїм вірним" – останній наказ Бога, й саме його слід виконувати".

(*Вчення Пана Чайтанья*, розділ. 11)

Останній наказ Шьянкарачар'ї – "*бгаджа Говінда*" – теж заперечує його попередні твердження, і то всі. У вступі писало, що виділові самі визнають це за постулат науки мислення:

"Згідно з послідовним мисленням, пізніші ухвали переважають попередні".

(ГВМ, стор. 25)

Безперечно, "найпізнішою" настановою є остання. Тому, йдучи за твердженням власне Виділу, ми маємо дотримуватися ритвіцтва.

7. "Шриля Прабгупада багато разів заявляв, що всі його учні мають стати *гурами*. Безперечно, це потверджує, що він не припускав тривалого існування ритвіцтва".

Шриля Прабгупада ніколи нікому не настановляв *дикша-гуром* і нікому не наказував коли-будь ставати *дикша-гуром* по своїм відході. Досі ніщо не свідчить на доказ таких тверджень. Ба більше, багато старшин Товариства визнали наступне:

"Безперечно, Шриля Прабгупада ніколи не казав: "Гаразд, ось наступний *ачар'я* чи наступні одинацять *ачар'ів*, і їх уповноважено бути *гурами* для Руху в цілому світі". Він такого не чинив".

(Джаядвайта Свами, осередок МіТУКу в Південному Лондоні, 1993 р.)

Шриля Прабгупада недвозначно наголосив, що *дикша-гуру* – це *мага-бгагавата* (найвищий щабель усвідомлення Бога) і нарочитий відпоручник свого духового вчителя. Він завжди гостро засуджував охочих обійняти посаду *гура* за відсутності належної вдачі й повноважень. Нижче ми надаємо витяг з книжок Шрилі Прабгупади з описом *гурової* майстерности:

*"Мага-бгагавата-шреитго брагмано вай гурур нринам
сарвешам ева локанам асав пуджіо ятга гарих
мага-куля-прасуто' пі сарва-яг'ешу дикшитах
сагасра-шякгадг'яї ча на гурух сьяд авайшнавах*

***Гуру* мусить усталитися на найвищій шаблі вірної служби. Є три стани вірних, і *гура* мусово узяти з найвищого стану. (...) Коли людина досягла найвищого стану – стану *мага-бгагавати* – її мусово узяти за *гура* й шанувати достоту так, як Гарія, Бога-Особу. Лише така особа варта посади *гура*".**

(Чч, Мадг'я, 24.330, пояснення)

Шриля Прабгупада вчив, що до постання *дикша-гуром* необхідно, крім майстерности, отримати також особливі повноваження від *ачар'ї*-попередника:

"Назагал ти маєш знати, що він – незисволена душа, тому нікого не годен повернути на свідомість Кришни. Для цього слід певним чином поблагословитися у духових зверхників".

(Шриля Прабгупада, лист до Джанардани, 26.4.68)

"Слід отримати висвячення від щирого духового вчителя з ланцюгу учнівського наступства, який одержав належні повноваження від свого духового вчителя. Це називається *дикша-відганою*".

(ШБ, 4.8.54, пояснення)

Гіндус: Коли Ви стали духовим провідником над Рухом свідомости Кришни?

Шриля Прабгупада: Що він каже?

Брагмананда: Він запитує, коли Ви стали духовим провідником над Рухом свідомости Кришни.

Шриля Прабгупада: Коли мій Гуру Магараджа наказав мені. Це *гуру-парампара*.

Гіндус: Ви стали...

Шриля Прабгупада: Спробуйте втямити. Не кваптесь. *Гурові* вільно стати *гуром* з наказу свого *гура*. Тільки так. Інакше нікому не дозволено ставати *гуром*.

(Шриля Прабгупада, відчит за Бг, 28.10.75)

Отже, на думку Шрилі Прабгупади, людина може стати *гуром* за наявности вправности й уповноваження. Шриля Прабгупада не уповноважував таких *гурів* і не називав жодного свого учня досить вправним, аби почати висвячувати зараз по його відході. Ба більше, лише за два місяці до 9-го липня 1977-го року він погодився з тим, що вони є "зумовленими душами" і зазначив, що слід пильнувати, аби хтось не вдав із себе *гура* (див. у Додатках обряду від [22-го квітня 1977-го року](#)).

Доводи на підтримку протилежного до ритвіцтва порядку висвячень можна розділити на три головні різновиди:

- Шриля Прабгупада не раз закликав кожного стати *гуром*, часто наводячи вірш "амара аг'яя гуру ганя" з *Чайтанья-чаритамрити*.
- Є шість-сім особистих листів, де Шриля Прабгупада згадує, що по його відході його учні стануть *дикша-гурами*.
- Решта заяв у книжках і відчитих Шрилі Прабгупади, де згадано засаду за постання учнів *дикша-гурами*.

Передусім розгляньмо перший різновид:

Настанову кожному стати *гуром* можна знайти у вірші з *Чайтанья-чаритамрити*, що його Шриля Прабгупада часто наводив:

"Напучуй кожного виконувати накази Шрі Кришни, викладені у *Бгагавадгіті* та *Шримад-Бгагаватамі*. У такий спосіб стань духовим учителем та визволи всіх громадян своєї країни".

(Чч, Мадг'я, 7.128)

Однак *різновид гура*, яким Пан Чайтанья закликає стати *кожного*, виразно окреслено в докладному поясненні:

"Себто, треба zostаватися вдома, повторювати *Гаре'Кришна-мантру* й проповідувати настанови Кришни так, як їх

викладено у *Бхагаватгіті* та *Шримад-Бхагаватамі*".

(Чч, Мадг'я, 7.128, пояснення)

"Можна залишатися газдою, лікарем на ділі, будівничим тощо. Це не важить. Але слід виконувати накази Шрі Чайтаньї Магапрабга, повторювати *Гарє Кришна-мага-мантру* та навчати родину й друзів *Бхагавадгіті* та *Шримад-Бхагаватаму*. (...) **І краще не брати жодних учнів".**

(Чч, Мадг'я, 7.130, пояснення)

Як бачимо, ці настанови не вимагають від *гура* попереднього досягнення хоч-якого рівня усвідомлення перед початком проповіді. У проханні йдеться за негайне виконання. Звісно, кожного просто спонукають проповідувати те, що він знає, й таким чином стати *шикша-гуром*, або *гуром*-напутником. Це з'ясовано остаточно, оскільки далі *шикша-гурові* дано пораду залишатися на тій же посаді, а не ставати відтак *дикша-гуром*:

"І краще не брати жодних учнів".

(Чч, Мадг'я, 7.130, пояснення)

Брати учнів – головна справа *дикша-гура*, тимчасом як *шикша-гуру* має просто далі виконувати свої обов'язки й проповідувати свідомість Кришни якнайліпше. Пояснення Шрілі Прабгупади показують, що в цій вірші Пан Чайтанья закликає всіх стати *шикша-гурами*, а не *дикша-гурами*.

Це виразно показано також у численних інших посиланнях, де Шріля Прабгупада спонукає кожного стати *гуром*:

"Яре декга, таре кага, кришна-упадешя. (Чч, Мадг'я, 7.128). Нічого не вигадуйте, повторюйте вже сказане Кришною. І все. Нічого не додавайте. Тоді ви станете *гурами*. (...) Може, я йолоп, негідник. (...) Тому ми маємо йти цим шляхом; визволяючи своїх сусідів, приятелів, ви станете *гурами*, одно вживайте впливових слів Кришни. Тоді буде вислід. (...) Будь-хто здатен це робити. Навіть дитина може".

(Вечірній *даршан* Шрілі Прабгупади, 11.5.77, Гришикеш)

"Люди перебувають у невігластві, тому ми потребуємо багато мільйонів *гурів*, аби просвітити їх. Це завдання Чайтаньї Магапрабга. (...). Він казав: "Усі ставайте *гурами*".

(Шріля Прабгупада, відчит, 21.5.76, Гонолулу)

"Одно промовте (...) "Просто завжди думай за Мене, - сказав Кришна, - й просто стань Моїм вірним. Просто боготвори Мене та вшановуй". Будь-ласка, робіть це". Отже, якщо вам вдасться переконати когось робити це, ви станете *гуром*. Хіба це важко?"

(Шріля Прабгупада, розмова, 2.8.76, Паризів, Франція)

"Справжній *гуру* той, хто навчає слів Кришни. Ви маєте лише промовити: "Так і так". Нічого більше. Хіба це так тяжко?"

(Шріля Прабгупада, відчит, 21.5.76, Гонолулу)

"... "Алеж я нічого не вмію. Як я годен бути *гуром*?" Не треба жодного вміння... Кого стрінете, просто перекажіть слова Кришни. І край. Ви стаєте *гуром*".

(Шріля Прабгупада, відчит, 21.5.76, Гонолулу)

(Вражає, що деякі вірні вжили цих витягів також для позначення т. зв. "найменш вправного *дикша-гура*"¹, жодного разу передше не згаданого в будь-яких книжках, відчитих і розмовах Шрілі Прабгупади).

Приклад не надто вправного *гура*, який годен лише повторити почуте, можна знайти в будь-якій обсягові знань для новонавернених Товариства. Цілковито зрозуміло, що вищенаведені настанови поправді є запрошенням стати духовними вчителями-напутниками, *шикша-гурами*. У своїх книжках Шріля Прабгупада навів значно суворіші вимоги до того, хто стає *дикша-гуром*:

"Коли людина посіла найвищий стан – стан *мага-бхагавати* – її слід узяти за *гура* й шанувати достоту так, як Гарія, Бога-Особу. Лише така особа варта посади *гура*".

(Чч, Мадг'я, 24.330, пояснення)

"Слід отримати висвячення від щирого духовного вчителя з ланцюгу учнівського наступства, що одержав належні повноваження від свого духовного вчителя. Це називається *дикша-відганою*".

(ШБ, 4.8.54, пояснення)

У цій витязі Шріля Прабгупада стверджує, що наказ стати *гуром*-висвятником слід отримати від свого *гура*. Наказ Пана Чайтаньї "*амара аг'яя гуру ганя*" існує протягом п'ятьох сотень років. Очевидно, Шріля Прабгупада вважає, що його не треба застосовувати саме щодо *дикша-гура*, бо нащо тоді ще їден, окремий наказ від свого безпосереднього *ачар*? Ця загальна настанова Пана Чайтаньї стосується до *шикша-*, а не *дикша-гура*. *Дикша-гуру* – це виняток, а не припис, тимчасом як Шріля Прабгупада завбачав появу мільйонів *шикша-гурів*, серед яких – чоловіки, жінки й діти.

Розгляньмо тепер другий різновид:

Свого часу існував гурт надто зарозумілих вірних, стурбованих можливістю висвячувати власних учнів за присутності Шрілі Прабгупади. Шріля Прабгупада трохи листувався з ними. Ці листи деколи повертають на підтримку численного ачаронаступства. Шріля Прабгупада виробив певне ставлення до таких гонорових самолюбів. Звичайно він радив їм пильнувати перебігу навчання, кажучи їм, що в цій разі, у будучині, по його відході, вони зможуть узяти учнів:

"Найперше застерігаю Ач'ютананду від спроб висвячувати. Наразі ви не на тім рівні, щоби когось висвячувати. (...) Не спокушайтеся такою маєю. Я вчу всіх вас, як стати в будучині духовними вчителями, прецінь не поспішайте".

(Лист Шрилі Прабгупади до Ач'ютананди та Джаї Говінди, 21.8.68)

"Напередодні ти просив у мене дозволу висвячувати своїх власних учнів; незабаром ти матимеш численних учнів завдяки твоїй проповіді".

(Лист Шрилі Прабгупади до Ач'ютананди, 16.5.72)

"Я чув, що дехто з вірних певною мірою вшановує тебе. Звісно, вшанувати *вайшнава* – сприятливий вчинок, але не за присутності духового вчителя. Так буде по відході духового вчителя, прецінь наразі слід зачекати. Інакше це стане причиною звади".

(Лист Шрилі Прабгупади до Гамсадутти, 1.10.74)

"Наполегливо навчайся й далі, тоді будеш правдивим *гуром* і подужаєш брати учнів, підпершись тією ж засадою. Прецінь доки живий твій духовий учитель, ти, у згоді з правилами гречности, маєш приводити здогадних учнів до нього, а за його відсутності, себто по його відході, ти можеш брати учнів без жодних обмежень. Це право учнівського наступства. Я хочу бачити, як мої учні стають досконалими духовими вчителями та скрізь поширюють свідомість Кришни, це дуже втішить мене й Кришну".

(Лист Шрилі Прабгупади до Туштакришни, 2.12.75)

Цікаве те, що, хоча *ГВиМ* і повертає вищезгадане "право" на підтримку устав численного ачаронаступства, *те саме* видання стверджує, що насправді це ніяке не право:

"Святі читанки містять численні приклади дання учнями висвячень за присутності їхнього *гура*, (...) У читанках відсутній припис, що ученя не має права висвячувати за тілесної присутності свого *гура*".

(*ГВиМ*, стор. 23)

Прагнення духового вчителя отримувати шану й мати послідовників насправді означає відсутність у нього вправності. Дивує сила оманного себелюбу, що навіть за присутності наймогутнішого з-поміж всіх *ачар'їв*, які коли-будь відвідали нашу планиду, спонукала певних осіб вважати себе управненими висвячувати власних учнів просто під боком у Шрилі Прабгупади²!

Запевне, Шриля Прабгупада у своїх листах дозволяв цим вірним брати учнів за умови, що вони зроблять це перегодом, аби-тільки втримати їх у вірній службі. Вчинивши так, він, принаймні, припускав ймовірність того, що вони по якимсь часі позбудуться свого гонору.

Покірні вірні, слугуючи своєму духовому вчителю пильно, самозречено й жертовно, ніколи не одержували листів з описом своєї яскравої будучини на посаді *дикша-гура*. Хіба міг Шриля Прабгупада насправжки пропонувати посаду *дикша-гура* лише найпихатішим, а отже, найменш вартим?

Об'явки, що вони вільно висвячуватимуть учнів по його тілеснім відході, справедливі. Так само будь-який англієць по досягненні сімнадцятих років має право шоферувати, прецінь пам'ятаючи за дві уваги. Перша – це вміння; він має вміти шоферувати. Друга – шоферська посвідка, видана державною управою, себто дозвіл шоферувати. Читач має змогу порівняти. Наступний витяг з листа, який повертають на підтримку численного ачаронаступства, твердить:

"До 1975-го року ті, хто склав усі вищевказані іспити, одержать окремі повноваження на висвячення й збільшення кількості послідовників свідомости Кришни".

(Лист Шрилі Прабгупади до Кіртанананди, 12.1.69)

Хіба ця заява дозволяє скасувати чинність останнього наказу щодо висвячень?

Оскільки це – спроба уgruntувати позбавлення ритвіцтва чинности шляхом посилання на особисті листи, ми вдамося тут до "права учнівського наступства" Шрилі Прабгупади. Перший розділ "права" стверджує, що ученя не повинен ставати *ачар'єю*-висвятником за присутності на планиді власного *гура*. Оскільки це "право", розумно, що вищенаведений лист не може означати, що учні Прабгупади висвячуватимуть від себе, адже в 1975-м році Шриля Прабгупада ще перебував на планиді. Зважаючи на це, можна лише висувати, що вже 1969-го року він міркував за щось на кшталт способу висвячення через заступників. Дійсно, станом на 1975-ий рік Шриля Прабгупада мав "уповноважених" чи "ваговитих" вірних, як, приміром, Кіртанананда, покликаних начитувати шаблівки й висвячувати від нього. Отож, вищенаведений лист віщує майбутню появу заступників Шрилі Прабгупади на проведення висвячень. Перегодом він назвав цих заступників *ритвіками* й затвердив їхні посадові обов'язки наказом від 9-го липня 1977-го року. Припущення, що Шриля Прабгупада справді вповноважив Кіртанананду стати *ачар'єю*-висвятником *сампрадаї* по кількох складених іспитах, нерозважливе.

"Будь-хто, виконуючи наказ Пана Чайтаня під проводом Його щирого заступника, може стати духовим учителем, і я бажаю, щоб за моєї відсутності всі мої учні ставали щирими духовими вчителями-поширювачами свідомости Кришни в цілім світі".

(Лист Шрилі Прабгупади до Мадгусудани, 2.11.67)

Посилаючись на цей витяг, дехто з вірних запевняє: оскільки Шриля Прабгупада говорить за своїх учнів, що ставатимуть духовими вчителями за його відсутності, він має на увазі *дикша-гурів*, бо *шикша-гурами* вони вже стали. Проте Шриля Прабгупада міг просто ще раз закликати своїх учнів ставати добрими духовими *шикша*-вчителями й за його відсутності також. Цей витяг не містить жодного спомину про його учнів, покликаних висвячувати чи брати власних учнів. Вираз "щирий духовий учитель-поширювач свідомости Кришни в цілім світі" так само стосовний і до *шикша-гура*.

Втім, якщо подібні до вищенаведених листи й натякали на якийсь інакший різновид *гуруцтва*, їх, проте, неможливо вжити на переіначення останнього наказу від 9-го липня 1977-го року, бо з ними не ознайомили інших членів Руху. Ці листи навіть не видано до 1986-го року. Казано, що деякі особисті листи Шрилі Прабгупади читано деким з Товариства. Хай так, але слід зауважити, що Шриля Прабгупада ніколи не запроваджував такого різновиду поширення наказів. Ми не можемо довести, що Шриля Прабгупада коли-будь загадував оприлюднити його особисте листування. Раз він припустив, що його листи можна надрукувати "принагідно", проте ніколи не казав, що без них ніхто не дізнається,

як має працювати численне ачаронаступство по його відході.

Аби уявити, як слід було вчинити 1977-го року, можна вжити тільки наявного в тім часі свідчення, і це свідчення мусить бути виразним і легкоприступним. Якби такі листи насправду містили ключ до тлумачення намірів Шрилі Прабгупади щодо способу висвячень протягом наступних десятих тисяч років, він, звісно, зробив би їхнє видання та найширше оприлюднення справою першорядної ваги. Також слід зважити на ймовірність необізнаності всіх провідників Товариства з його особистим листуванням, і, як наслідок, нерозуміння ними способу висвячення по його відході. Ми знаємо, що так, очевидно, й було, бо аж до 28-го травня 1977-го року віділові й досі не були відомі за наміри Шрилі Прабгупади (див. [Додатки](#)).

З погляду вищевикладеного будь-яку спробу переіначити наказ від 9-го липня 1977-го року на підставі нечисленних листів можна вважати геть недоречною. Якби подібні листи справді були важливими додатками до його останнього наказу, то Шриля Прабгупада, звісно, дав би це на здогад або в самому розказанні, або в іншому супровідному листі.

Отже, єдиною посадою для здійснення висвячень, яку Шриля Прабгупада вповноважив посісти, була посада заступника *ачар'ї, ритвіка*.

Наприкінці розгляньмо третій різновид:

Відібрано різноманітні витяги з книжок і відчитів Шрилі Прабгупади, щоб уґрунтувати скасування ритвіцтва. У книжках Шрилі Прабгупади ми знаходимо лише описи вправності *дикша-гура*, викладені загальними мовними одиницями. Й нема жодного окремого спомину за його власних учнів, готових стати *дикша-гурами*. Радше, витяги просто повторюють головне: слід бути надзвичайно добре підученим і мати повноваження навіть перед спробою стати *дикша-гуром*:

"Нинішній учень у будучині сам стане духовим учителем. Щирим, уповноваженим духовим учителем годі стати без цілковитого послуху перед своїм духовим учителем".

(ШБ, 2.9.43, пояснення)

Наведений витяг ледве чи дає комусь дозвіл висвячувати лише тому, що його *гуру* опустил планиду. Тут навіть не згадано, що він її покида. Зазначено лише, що учні мусять отримати повноваження та в усьому слухатися. Ми знаємо також, що спершу вони мають сягнути рівня *мага-бгагавати*. Дехто з вірних стверджує, що розділ книжки "Легка мандрівка до інших планид", де йдеться за "гурів"-старостів (стор. 32), виправдовує скасування ритвіцтва й доводить правність запровадження численного ачаронаступства. Проте це вдале порівняння зі старостою невеликої класи виразно окреслює посаду *шикша-*, а не *дикша-гура*. В цім уривку староста діє від імені вчителя. Сам він не є вчитель. Він здатен опанувати вчителювання, прецінь то є такий перебіг, який не означає саморушного обіймання цієї посади у мить відходу вчителя (який, безперечно, зіставляється з *дикша-гуром*). *Гуру*-староста у згоді зі своїми обов'язками може мати тільки *шикша*-учнів, і тільки обмежене число. По впауванню вчительства, себто по досягненні щаблю *мага-бгагавати*, і наступним уповноваженням від свого *ачар'ї* вже нема рації й далі називати його старостою; він природньо стане вчителем. І, оскільки він повноправний учитель, він подужає взяти необмежене число учнів. Отож, староста – це *шикша-гуру*, а вчитель – це *дикша-гуру*, і шляхом неухильного виконання наказів *дикша-гура шикша-гуру* здатен поступово дійти рівня, необхідного, щоби стати *дикша-гуром*. Ба більше, староста-напутник просто допомагає вчителю за його присутності. Це знову суперечитиме "праву" учнівського наступства, тлумаченому на користь численного ачаронаступства, якщо вважати старостів, згаданих Шрилею Прабгупадою, за щирих *дикша-гурів*. Інакше кажучи, староста не заступає чи спадкує по вчителю, а працює рівночасно чи обік нього. Звісно, наведений тут приклад відверто суперечить припущенням Виділу а) і б), у згоді з якими ритвіцтво позбавлено чинності зараз по відході Шрилі Прабгупади, а *ритвіки* саморушно стають *дикша-гурами*.

Крім особистого листування Шрилі Прабгупади, наводять інші висловлювання, покликані уповажнити його послідовників стати *дикша-гурами*:

"Отже, десятий, одинадцятий, дванадцятий. Мій Гуру Магараджа числом десятый від Чайтаньї Магапрабга, я – одинадцятий, ви – дванадцяті. Тож поширюйте це знання".

(Промова по прибутті, 18.5.72, Янголів, ЗДАМ)

"Одночасно я прохаю їх усіх стати духовими вчителями. Надалі кожен з вас має стати духовим учителем".

(*В'яса-пуджа* Шрилі Прабгупади, 5.9.69, Гамбург)

У першому витязі пише, що учні Шрилі Прабгупади ВЖЕ дванадцяті: "ви – дванадцяті". Отже, це не своєрідний дозвіл стати *дикша-гурами* в будучині, а визнання того, що вони вже поширюють послання *парампари*. Наступний витяг казано в той самий лад. Звісно, там наголошено, що його учні є наступні в ланцюгові *парампари*. І в першій витязі йдеться за те, що це наступство вже справдилося через потужну проповідь учнів. У будь-якім разі тут немає виразної вказівки брати учнів, є лише заклик проповідувати. Прохання Шрилі Прабгупади до своїх учнів стати в будучині духовими вчителями не означає, що він хотів, аби вони стали духовими вчителями-висвятниками зараз по його відході. Наполягати, що він саме це мав на оці, є справжнісіньким мусуванням. Це омилення, бо останній наказ щодо висвячень у Товаристві, як ми відомі, з'ясовує, що учні Шрилі Прабгупади можуть бути лише заступниками *ачар'ї*, а не *дикша-гурами*.

Довід, що наведені витяги касують наказ на запровадження ритвіцтва, нічим не підперто й може бути легко спростовано наведенням інших висловів Шрилі Прабгупади щодо подій по його тілеснім відході:

Новинар: Що буде з Рухом свідомости Кришни у Злучених Державах Америки по вашій смерті?

Шриля Прабгупада: Я ніколи не помру.

Вірні: Джая! Гарибол!(сміх)

Шриля Прабгупада: Я житиму в своїх книжках, а ви з них користатимете.

(Новинарське віче, 16.7.75)

Якби Шриля Прабгупада хотів, щоби по його відході запровадили численне ачаронаступство, він би мав чудову нагоду оприлюднити свої наміри, відповідаючи на це запитання новинаря. Проте замість сказати, що учні посядуть місце *дикша-гура* по його відході, Шриля Прабгупада каже, що ніколи не вмере, і що його книжки зроблять все необхідне. Його слова можна зрозуміти так, що він є чинним духовим учителем, який не припиняє давати позасвітне знання (головний складник *дикши*) через свої книжки, й це триватиме, допоки існує МіТУК. Обов'язок його

учнів – забезпечити це.

"Не ставайте ачар'єю передчасно. Передусім виконуйте накази ачар'ї, так ви дійдете розуму. Краще стати ачар'єю опісля. Ми зацікавлені у вишколі ачар'їв, але у згоді з правилами гречности не слід ставати ачар'єю, принаймні, за присутності гура. Негречно ставати ачар'єю, навіть якщо досконалий, а коли хтось приходиться по висвячення, то обов'язок полягає в тому, щоб цього майбутнього висування привести до свого ачар'ї".

(Шриля Прабгупада, відчит за Чч, 6.4.75, Маяпур)

Вищенаведений витяг визначає засаду, що показує, як його учні можуть стати ачар'єю. Однак наголошено на тім, що зараз їм не слід цього робити. Видається, ніби Шриля Прабгупада взагалі згадує за постання своїх учнів ачар'ями лише тоді, коли переконає їх не робити цього за його присутності. Це співзвучне також із вищенаведеним особистим листуванням. Розумно, що це не окремий наказ певним особам брати власних учнів, а, мабуть, загальне устійнення засади. Як буде показано в розділі "[Слухозапис "настанови"](#)", покладеного у ГВиМі головним доводом на користь численного ачаронаступства, Шриля Прабгупада не наказував ставати *дикша-гурами* навіть у травні 1977-го року ("[З мого наказу](#)", (...), "[Але з мого наказу](#)", (...), "[Коли я накажу](#)"). Ці умовини залишалися невідмінними до його тілесного відходу. До речі, перегадом він у тім самім відчиті підтримує прагнення своїх учнів стати ачар'ями в такий спосіб:

"І стати ачар'єю зовсім неважко. (...) амара аг'яя гуру ганя тара' ей дешя, яре декга, таре кага 'кришна'-упадешя: "Виконуючи Мій наказ, станьте гурами" (...). Відтак, у будущині... припустімо, наразі вас десять тисяч. Збільшимо до ста тисяч. Ось як воно має бути. Відтак від ста тисяч до мільйону, й від мільйону до десятих мільйонів".

(Шриля Прабгупада, відчит за Чч, 6.4.75, Маяпур)

Як допіру було з'ясовано, Пан Чайтанья наказав кожному невсипуше проповідувати, готуючи численних послідовників свідомости Кришни, прецінь учнів не брати. Шриля Прабгупада потверджує цей наказ, спонукаючи своїх учнів готувати набагато більше вірних. Важить заява Шрилі Прабгупади: "Приміром, наразі вас десять тисяч..." (себто за присутності Шрилі Прабгупади). Звідси бачити, що він веде мову за послідовників свідомости Кришни, а не за "учнів його учнів", адже головним предметом відчиту було те, що їм не слід висвячувати за його присутності на планиді. Просто була думка, що на той час було, згодом, десять тисяч вірних Кришни, а в будущині до них приєднаються мільйони. Ритвіцво мусіло стати запорукою в тому, що ці послідовники, ставши підучені належним чином, аби отримати висвячення, матимуть змогу одержати *дикшу* від Шрилі Прабгупади достоту так, як вони мали змогу одержувати її тоді, коли він давав вищезгаданий відчит.

На завершення:

Підтвердження, що Шриля Прабгупада осібно наказав своїм учням стати *дикша-гурами*, запровадивши таким робом устрій, відмінний від ритвіцтва, не існує.

Усе, що ми маємо, це декілька неоприлюднених (на той час) особистих листів, надісланих лише тим, хто, незважаючи на присутність на планиді Шрилі Прабгупади, прагнув стати *дикша-гуром*, подекуди шойно долучившись до Руху. Тоді їм казали, щоби вони, перш ніж справдити свої наміри, бодай трохи заждали, допоки Шриля Прабгупада не опустить цієї планиди. Неоприлюднення листів на час виходу наказу від 9-го липня означає, що не було наміру вжити їх у будь-якому безпосередньому стосункові до майбутніх висвячень у Товаристві.

Ба більше, книжки Шрилі Прабгупади й розмови з ним містять лише навід учням щодо того, як стати *шикша-гурами*. Хоча загальну засаду за постання учня *дикша-гуром* згадано, проте Шриля Прабгупада не дає своїм учням окресленого наказу брати власних учнів.

Вищенаведені витяги аж ніяк не можуть замінити виразний наказ від 9-го липня, поширений у цілім Товаристві як осібний лист. Запевне немає такого ж виразного рівновартного наказу, покликаного встановити чинне гуруцтво в Товаристві.

Отже, гадка, що Шриля Прабгупада часто казав, що всі його учні повинні негайно стати *дикша-гурами* в мить його тілесного відходу, незабаром по відході чи ще коли-будь, ніщо інше, як грушка на вербі.

Зазвичай стверджувало, що Шриля Прабгупада не потребував пояснювати в листі від 9-го липня, як слід було вчинити з майбутніми висвяченнями, бо він уже докладно й нераз розтлумачив це у своїх книжках, відчитих і розмовах. Журно, що це твердження, позатим, що воно геть хибне, також просто стає джерелом наступних нісенітниць:

- Якби попередні настанови Шрилі Прабгупади щодо того, яким він бажав бачити дальший перебіг висвячень за своєї відсутності, були настільки прозорі, що він не потребував робити осібне розказання з цього приводу, то нащо Виділ вирядив до нього окреме відпоручництво? Відпоручництво, головною метою якого було з'ясувати, що робити з висвяченнями, "зокрема" тоді, коли його вже не буде з ними (див. розділ "[Слухозапис "настанови"](#))! Шриля Прабгупада тяжко нездужав, сливе опускав тіло, аж з'явилися його найстарші учні з найпростішими запитаннями, на які він, згодом, уже відповів безліч разів.
- Якщо Шриля Прабгупада виразно казав, що в будущині треба закласти численне ачаронаступство, то чому він залишив мало настанов з приводу запровадження цього ладу, аж старші учні відчували потребу розпитувати Шридгару Магараджу з Гавдіямату за те, як влаштувати даний устрій?
- Якщо всі наравду добре втімили бажання Шрилі Прабгупади, яке полягало в тім, аби кожен став *дикша-гуром*, то нащо Виділ запровадив теренове ачарництво всього лише з одинацятьма *гурами* й дозволив йому тривати аж десять років?

Хоч ми дещо засуджуємо виділове видання ГВиМ, у нім є уривок, який, на нашу думку, остаточно з'ясовує наравду, покликану з'єднати родину Шрилі Прабгупади:

"Єдиним обов'язком учня є пошана до духового вчителя й служіння йому. Хай розум учня не переймається тим, як і собі стати *гуром*. Якщо вірний справді бажає духово поступати, йому слід стати учнем, а не духовим учителем".

(ГВиМ, стор. 25, Виділ, 1995 р.)

Ми цілковито згідні з цим.

¹На такім тлумаченні наполягає Аджамілядас у статті "Завсідник чи *ритвік*", надрукованій у виділовому часописі *МіТУК* за 1990-ий рік.

²Ми хочемо зауважити, що більшість згаданих вірних визнали свої помилки, тому ми перепрошуємо за ймовірні зневаги чи перепони, спричинені нами. Може, вони зважать на те, що їхні особисті листи, в яких Шриля Прабгупада звертається до їхніх особистих *анартег*, наразі покладено доказами на користь численного ачаронаступства в *МіТУК*ові.

8. "Ймовірно, у своїх книжках Шриля Прабгупада згадує шястрову засаду, яка наказує передавати *дику*, якщо *гуру* відсутній на тій планиді, де перебуває учень".

Такого твердження нема в книжках Шрилі Прабгупади, а що книжки Шрилі Прабгупади містять усі необхідні засади *шястер*, то такого обмеження не може бути в нашому вченні.

Вжиток ритвітства по відході Шрилі Прабгупади відповідає його численним настановам, які устійнюють тлінність тілесного спілкування *гура* й учня (див. Додатки). Прочитавши ці витяги, зауважуєш, що кілька літ потім дехто з виділових намалював дещо інше маливо:

"Шриля Прабгупада вчив нас бачити учнівське наступство як живу злуку (...) Закон учнівського наступства приписує учневі визнати живого духового вчителя, себто присутнього тілесно".

(Шиварама Свамі, часопис *МіТУК*, стор. 31, 1990 р.)

Тяжко погодити вищенаведену заяву з наступними твердженнями:

"Тілесна присутність не важить".

(Шриля Прабгупада, хатня розмова, 6.10.77, Вриндаван)

або

"Тілесна присутність неістотна".

(Лист Шрилі Прабгупади, 19.1.67)

Звісно, ми мусимо спілкуватись із зовнішнім проявом *гура*, бо на зумовленім щаблі дарма числити лише на спілкування з Наддушею, прецінь ніде Шриля Прабгупада не вчить того, що цей тілесно втілений *гуру* повинен ще й тілом перебувати поряд з учнем:

"Тому слід скористатися *ванієм*, а не тілесною присутністю".

(*Чч*, *Антья*, висновок)

Шриля Прабгупада сам пересвідчив цю засаду, висвятивши на учнів багато тих, кого й на очі не бачив. Це доводить, що *дику* можна отримати й без тілесної участі *гура*. Ні в *шястрах*, ані у Шрилі Прабгупади нема нічого, що доконче злучає *дику* з тілесною присутністю. Отже, дальша чинність ритвітства цілком погоджена і з *шястрами*, і з прикладом нашого *ачар'ї*, який він дав, ще будучи тілесно присутнім.

У книжках Шрилі Прабгупади, в ідному з головних розділів, присвячених *дикші*, устійнено, що єдиною вимогою для отримання *дикші* є згода *гура*. Цю засаду без змін передано *ритвікам*:

"Отже, не чекайте мого схвалення щодо тих, кого вважаєте вартими. Це на ваш розсуд".

(Шриля Прабгупада, хатня розмова, 7.7.77, Вриндаван)

Шриля Прабгупада напучує нас:

"Щодо часу *дикші* (висвячення) – все залежить від погляду *гура*. (...) Якщо *сад-гуру*, щирий духовий учитель, згідний, на учня висвячують одразу, без очікування на слухний час чи місце".

(*Чч*, *Мадг'я*, 24.331, пояснення)

Зауважмо – відсутня умова, що вимагає тілесної зустрічі *дикша-гура* й згодного учня чи обов'язкової тілесної присутності *дикша-гура* для надання ним своєї згоди (цікаве й те, що Шриля Прабгупада приподоблює мовник "*сад-гуру*" до мовника "*дикша-гуру*"). Шриля Прабгупада нераз казав, що вимогою на отримання висвячення є пильнування даних ним приписів і настанов, яких він навчав знову й знову:

"Такий перебіг висвячення. Учень повинен пристати на те, щоби більше не грішити (...) Він присягає виконувати накази духового вчителя. Тоді духовий учитель піклується ним і провадить його до духового визволення".

(*Чч*, *Мадг'я*, 24.256)

Вірний: Багато важить зовнішнє висвячення?

Шриля Прабгупада: Зовнішнє висвячення означає службову згоду пильнувати настанови Кришни та Його заступника.

(Шриля Прабгупада, відчит, 22.2.73, Дубрівка, Злучені Держави Америки)

Шриля Прабгупада: Хто мій учень? Передусім хай він пильнує приписів, наказаних учневі.

Учень: Поки він пильнує, він тоді...

Шриля Прабгупада: Тоді в нього все гаразд.

(Ранкова прохідка, 13.6.76, Протока, ЗДАМ)

"...якщо нема карности, то й розмови не може бути за учня. Учень – це той, хто кориться карности".

(Шриля Прабгупада, 8.3.76, Маяпур)

Чи означає слово "*дикша*" злуку з тілесно присутнім на планиді вчителем?

"Дикша - це перебіг, що уможлиблює пробудження свого позасвітнього знання та здолання всіх відгуків, породжених грішними вчинками. Знавець явленого Святого Письма називає цей перебіг *дикшею*".

(Чч, Мадг'я, 15.108, пояснення)

(див. зарис "*Дикша*")

Ця визначка *дикши* не містить жадних підстав на те, щоб вважати присутність *гура* на їдній планиді з учнем обов'язковою, аби перебіг *дикши* відбувався добре. Навпаки, настанови Шрилі Прабгупади та його особистий приклад доводять, що складники *дикши* не вимагають тілесної присутності *гура*:

"Одержанню духового знання не можуть завадити жадні матеріальні умови".

(ШБ, 7.7.1, пояснення)

"Могутність позасвітнього звуку ніколи не в'яне, навіть як джерела його на позір нема".

(ШБ, 2.9.8, пояснення)

Отже, всі складники *дикши*: позасвітнє знання, отримання *мантри* тощо – можна передати й без тілесної присутності *гура*.

Підсумувавши все, можемо бути цілком певними, що нема шястрових засад, згаданих у будь-якій книжці Шрилі Прабгупади, які забороняють передання *дикши* по опусканні *гуром* Землі. Деколи кладуть запереченням схожий випадок з минувшини, алеж схожий випадок не є шястровим приписом. Наше вчення ґрунтується на пильнуванні приписів *шястер*, а не на дієписних звичаях. Власне, це й відрізняє МіТУК сливе від усіх інших товариств *Гавдія-вайшнавів*. В Індущині є численні впливові *смарта*-рахмани, раді гостро засудити Шрилю Прабгупаду за недостатнє прихилля до звичаїв.

Шястрові приписи укупі з прикладом самого Шрилі Прабгупади цілковито підтверджують, що *дикша* жадним робом не залежить від тілесної присутності *гура*.

+

9. "Цей наказ спричинить встановлення досі небувалої устрою, що не має дієписного ґрунту, отже, наказ треба відкинути".

Це не може бути підставою для заперечення наказу від 9-го липня, бо Шриля Прабгупада запровадив багато небувалих новин: скоротив кількість обов'язкових щоденних кіл *джапи* з 64-рьох до 16-тьох; бувши саньясином, освячував шлюби між своїми учнями; дозволив жінкам мешкати у святинях; давав *гаятрі-мантри* шляхом звукозапису тощо. Назагал це притаманне *ачар'ям* нашого ряду, адже всі вони без винятку запровадили свої власні дієписні новини. *Ачар'ї* мають повне право так чинити, рівночасно не порушуючи засади *шястер*. Вище тлумачено, що ритвіцтво за тілесної відсутності *гура* не порушує жадних шястрових засад. Книжки Шрилі Прабгупади містять усі важливі шястрові засади, а що в його книжках не вказана потреба присутності *гура* на планиді під час проведення висвячень, то це не може бути засадою. Отже, дальший вжиток ритвіцтва по відході Шрилі Прабгупади означає зміни в дрібницях, а не в засадах.

Шриля Прабгупада робив багато такого, зокрема стосовного до висвячень, що можна вважати досі небувалим, але ми нічого не відкидаємо (див. зарис). Можна заперечити, що деякі зміни він розтлумачив у своїх книжках. Так і є. Проте численні зміни не розтлумачені в книжках. Крім того, Шриля Прабгупада не мусів пояснювати, як працює ритвіцтво, у своїх книжках, бо він протягом багатьох років вже показував його знамено, й наказом від 9-го липня остаточно викінчив цей устрій. Шриля Прабгупада ніколи не вчив нас безвіч пильнувати звичаїв:

"Наш єдиний звичай полягає в тім, як угонобити Вішна".

(Шриля Прабгупада, відчит за *Бг*, 30.7.73, Лондон)

"Ні. Звичай, віровизнання – це все матеріальне. Все це теж позначки".

(Шриля Прабгупада, хатня розмова, 13.3.75, Тегеран)

І зовсім не важить, чи достоту такий навід, отриманий нами від Шрилі Прабгупади, вже був дав хтось з *ачар'їв*-попередників. Наша єдина повинність – пильнувати наводу нашого власного *ачар'ї*.

Якщо спосіб висвячень можна відкинути лише на тій підставі, що передше не було подібного випадку в дієписові, то з цієї ж причини нам доведеться відкинути й чинне мітукове ґруцтво.

Ніколи ще численні *дикша-гури* не підлягали повноважній раді, управненій призупинити чи припинити їхню висвятницьку працю. Жодного з попередніх *ачар'їв* нашого ряду не затверджувало на посаді двома третинами голосів присутніх виділових, і жоден з них відтак не ставав жертвою брутальної грішної діяльності, внаслідок чого його хутенько прибирали з "ланцюга учнівського наступства". Ми відкидаємо такий неваговитий чин не на підставі відсутності подібного випадку в дієписові, а тому, що він грубо суперечить численним ґрунтовним засадам вайшнавського вчення, викладеним у книжках Шрилі Прабгупади, та є жахливим порушенням його останнього наказу.

Те, що устрій, подібний до ритвіцтва, безпосередньо не згадано у *шястрах* чи вікодавніх ведійських письмах, також не важить. У згоді з деякими ведійськими настановами, *шюдрів* і жінок взагалі заказано висвячувати на рахманів:

"Шюдрі не можна пропонувати *дикшу* (...). Це висвячення пропонувано усупір ведійським настановам, оскільки дуже важко відшукати вправного рахмана".

(Шриля Прабгупада, відчит за *Бг*, 29.3.71, Бомбей)

Отже, по правді кажучи, Шрилі Прабгупаді заказано висвячувати жодного свого західнього учня, бо всі вони родом нижчі за найнижчий стан ведійського суспільства. Проте Шриля Прабгупада спромігся відкинути ці ведійські закони шляхом звернення до вищих ведійських приписів. Деколи він так справджував ці приписи, як ніхто до нього:

"Як Гарі не обмежений світськими приписами й настановами, так і ущедрений Ним владою духовий учитель не мусить їм

підлягати".

(Чч, Мадг'я, 10.136, письмо й пояснення)

"Отже, ласка Найвищого Бога-Особи й Ішвари Пурія не підлягає будь-яким ведійським приписам і настановам".

(Чч, Мадг'я, 10.137)

Зауважмо, що хоча ритвіцтво, принаймні, наскільки нам відомо, самобутнє, воно рівночасно не порушує найвищих шястрових засад. Свідченням виняткової обдарованості Шрилі Прабгупади є його здатність ужити шястрових засад по-новітньому, відповідно до місця, часу й умовин.

Ймовірно, ми ще не цілком усвідомили неповторність Шрилі Прабгупади. Подосі не було такого *ачар'ї*. Жоден з *ачар'їв*-попередників не оголошував свої книжки чинним правом на десять тисяч років. Ніколи передше не було чогось подібного до МіТУКу. Чому ж ми дивні, що така самобутня особа здатна закласти дещо незвичний для нас спосіб висвячень?

10. "Оскільки Шриля Прабгупада окремо не згадував за ритвіцтво до 9-го липня 1977-го року, це свідчить, що він не припускав дальшого тягу його чинности по своїм тілеснім відході".

Підвалиною цієї переки є притаманна Шрилі Прабгупади риса ніколи не запроваджувати у Товаристві новини, попередньо не підготувавши її. За послівного тлумачення це – безглуздя, бо тоді можна відкинути будь-який наказ *гура*, якщо він новий чи дещо відмінний від попередніх. Розуміється, що в останні місяці життя Шриля Прабгупада не повинен був ухвалювати далекосяжні рішення щодо Товариства, крім добре знаних усіма.

Ми вже пояснювали, що ритвіцтво в будь-якім разі не новина. До липня 1977-го року до проведення *дикша*-висвячень в Міжнароднім товаристві на усвідомлення Кришни залучено переважно заступників. Шриля Прабгупада був *дикша-гуром* Товариства, і більшість обрядів висвячення, зокрема за останніх років, виконувано головою святині чи іншим заступником Шрилі Прабгупади від його імені.

Найважливішою відміною по виході розказання від 9-го липня було брання заступниками нових учнів без узгодження зі Шрилею Прабгупадою. Лист щодо взяття в учні, передше надсиланий шойновисвяченим учням, Шриля Прабгупада вже не підписував, і духові ймення учням вибирали *ритвіки*. Також цей обряд було злучено з дещо незаним доти словом "*ритвік*".

Отримання висвячення від щирого *ачар'ї* через заступників було добре знане тисячам учнів. Лист від 9-го липня тлумачить слово "*ритвік*" як "заступник *ачар'ї*". Розумно, що спосіб висвячення нових учнів через залучення заступників Шрилі Прабгупади не був новою. Це був лише дальший тяг того, чого він навчав і що робив відтоді, як Рух свідомости Кришни зачав швидко зростати.

Чому мав статися аж такий страшний грець через дальший тяг чинности ритвіцтва після 14-го листопада 1977-го року?

Чимало хто не знає слова "*ритвік*", хоча воно й не нове. Це слово та його похідні вже згадане в книжках Шрилі Прабгупади трицять два рази. Власне, "новиною" було те, що устрій, чинний протягом багатьох років, тепер викінчено писемно з необхідними поправами на будучину. Це не дивне, бо тоді Шриля Прабгупада ухвалював багато рішень щодо будучини свого Руху. Розказання від 9-го липня вкотре підтвердило вагу ладу, який для всіх уже став звичним.

Як на глум, "новиною" стало цікаве обертання *ритвіків* у "щирих *ачар'їв*, матеріальних і духових наступників Шрилі Прабгупади". Ця новина спричинила такий грець, що сотні учнів опустили Товариство незабаром по з'яві нового устрою, а тисячі рушили за ними.

Висновок:

Ми засвідчили, що нема безпосереднього доводу, який би обґрунтовував позбавлення ритвіцтва чинности по відході Шрилі Прабгупади, а також наступного перевертання *ритвіків* у *дикша-гурів* – припущення а) і б). Навіть за існування надважних посередніх доводів на підтвердження цих двох припущень нехтування безпосередніми доводами малоімовірно, бо останні завжди переважають. Втім, як ми вже казали вище, нема й найменшого посереднього доводу, покликаного уґрунтувати відмову від дальшого вжитку ритвіцтва по відході Шрилі Прабгупади. Отже:

- Наказ дано цілому Товариству, щоб його виконували – **безпосередній довід**.
- Вивчення власне наказу, а також решти ствердних та наступних настанов лише підтримує дальшу чинність ритвіцтва – **безпосередній довід**.
- **Не існує безпосереднього доводу**, що Шриля Прабгупада ухвалив окреме розказання щодо припинення чинности ритвіцтва по своїм тілеснім відході.
- **Також нема посередніх доводів** на підставі даного наказу, прикладів у *шястрах*, інших настанов, надзвичайних обставин, таємних причин, природи й словооточення наказу, й назагал нічого такого, звідки ми можемо зробити висновок щодо існування ваговитої підстави на позбавлення ритвіцтва чинности по відході Шрилі Прабгупади. Цікаве те, що за дослідження інших знадобів ми знаходимо лише нові посередні докази, які вимагають дальшого виконання наказу від 9-го липня.

Зважаючи на вищенаведений розбір, насміємо стверджати, що скасування останнього наказу Шрилі Прабгупади щодо висвячень у Товаристві після 14-го листопада 1977-го року було, принаймні, спірним та неправосильним вчинком. Ми не годні відшукати доводи на певність припущень а) і б), які, як ми казали, є підвалиною сьогочасного повождення Товариства у справі *гурів*. Знову скоритися наказові Шрилі Прабгупади – це наш єдиний можливий вибір як учнів, послідовників і слуг Шрилі Прабгупади.

Аби посприяти цьому, ми зараз розглянемо розмову зі Шрилею Прабгупадою з 28-го травня 1977-го року та деякі дотичні до неї переки, здатні збентежити.

Слухозапис "настанови"

У виданні *Ґури й висвячення в МіТУКові (ГВиМ)* Уповноважений виділ стверджує, що єдиною підставою для внесення переіначень а) і б) до останнього наказу від 9-го липня є запис розмови, що відбулась у Вридавані 28-го травня 1977-го року. Нижче для придоби читача наведені ці переіначення, на які ми часто посилатимемося:

Переіначення а): Призначення заступників, або *ритвіків*, було тимчасовим заходом, реченець чинности якого обмежено часом перебування Шрилі Прабгупади на цій планиді.

Переіначення б): Припинивши виконувати обов'язки заступників, *ритвіки* саморушно стануть *дикша-гурами*, висвячуючи на учнів від свого імени, а не від імени Шрилі Прабгупади.

Цей розділ створено на докладний розбір розмови з 28-го травня, аби з'ясувати, чи може вона бути законною підставою для запровадження вищенаведених переіначень а) і б).

Оскільки постава Уповноваженого виділу спирається саме на цей однісінький довід, то видання виділовими, принаймні, п'ятьох різних одмін крилатого письма цього звукозапису змушує нащурити вуха. Різні відчитання розмови з 28-го травня з'явилися в наступних виданнях:

1983 рік: *Шриля Прабгупада-лілямрита*, книжка 6 (Сатсварупадас Госвами, Книжкова спілка Бгактиведанти)

1985 рік: *З мого наказу* (Равіндра Сварупадас)

1990 рік: Часопис *МіТУК* (Уповноважений виділ)

1995 рік: *Ґури й висвячення в МіТУКові* (Уповноважений виділ)

Через наявність п'ятьох надрукованих одмін їдної обради мимоволі постає кілька поважних запитань. Наприклад, цілком слушне запитання: яка відміна правдива? І передусім, чому ці відмини неоднакові? Чи складається цей запис із кількох розмов? Чи склали стрічку з більш ніж одної розмови? Чи було видано більше за їдну відмину цієї стрічки? Якщо це так, то чи можемо ми бути певні, що хоч-яка з цих одмін справжня? Тому вже перед вивченням даного свідчення ми опиняємося в абиякому становищі, покладаючи переіначити зміст підписаного листа шляхом розбору відчитання звукозапису, у справдешности якого маємо всі підстави сумніватися.

А втім, більша ділянка відчитання звукозапису всіх п'ятьох одмін збігається, тому ми розглянемо відчитання, побудоване з п'ятьох різних одмін. Нижче ми наводимо розмову з 28-го травня в різних одмінах прочитання, позначених дужками:

- (1) **Сатсварупадас Госвами:** Наше наступне запитання – щодо майбутніх висвячень,
- (2) зокрема тоді, коли Вас уже не буде з нами. Нам би дізнатися,
- (3) як відбуватимуться перше й друге висвячення?
- (4) **Шриля Прабгупада:** Так. Я пропонуватиму декого з вас. Після того, як це буде вирішено...
- (5) Я попрошу декого з вас виступити *ачар'єю(ями)*-священиком(ами).
- (6) **Тамалякришна Госвами:** Це зветься *ритвік-ачар'я*?
- (7) **Шриля Прабгупада:** *Ритвік*. Так. (Так, *ритвіки*)
- (8) **Сатсварупадас Госвами:** (Тоді) Які стосунки між тим, хто дає висвячення та...
- (9) **Шриля Прабгупада:** Він є *гуру*. Він є *гуру*.
- (10) **Сатсварупадас Госвами:** Проте він виступає від Вашого імени.
- (11) **Шриля Прабгупада:** Так. Є така вимога. Оскільки за моєї присутности не слід ставати *гуром*,
- (12) тому – від мого імени. З мого наказу, *амара аг'я гуру ганя*, (він є) (стане) справжнім *гуром*.
- (13) Але з мого наказу.
- (14) **Сатсварупадас Госвами:** Отже (тоді) (вони) (вони стануть) (їх можна) також уважати Вашими учнями?
- (15) **Шриля Прабгупада:** Так, вони учні (їхні учні), (але) (чому) вважати...хто
- (16) **Тамалякришна Госвами:** Ні. Він запитує за цих *ритвік-ачар'їв*, вони виступають заступниками, дають *дикшу*,
- (17) (їхні)...люди, котрим вони дають *дикшу*, чий вони учні?
- (18) **Шриля Прабгупада:** Вони його (учні висвятника) учні.
- (19) **Тамалякришна Госвами:** Вони його учні (?)
- (20) **Шриля Прабгупада:** Хто висвячує...(його) (він є) духовий онук...
- (21) **Сатсварупадас Госвами:** (Так)
- (22) **Тамалякришна Госвами:** (Зрозуміло)
- (23) **Тамалякришна Госвами:** (Провадьмо далі)
- (24) **Сатсварупадас Госвами:** Ми ще маємо запитання щодо...
- (25) **Шриля Прабгупада:** Коли я накажу: "Ти стань *гуром*!" – він стане щирим *гуром*.
- (26) І край. Він стає учнем мого учня. (Ось так). (Розумієте).

Як ми передше згадували, ні наказ від 9-го липня, ані жоден наступний службовий лист, підписаний Шрилею Прабгупадою, ніколи не спрямовував своїх одержувачів до вищенаведеної розмови. Звучить химерно, бо головний довід *ГВиМу* полягає в тім, що ця коротка розмова є остаточно-вирішальною для поправного розуміння наказу від 9-го липня.

Прабгупада не мав звички давати навід своєму величезному товариству, розтяглому на цілий світ, ухвалюючи неповні й здатні спантеличити письмові розказання, які можна втямити належним чином лише за допомоги нищпорення в розмовах, записаних у стрічку напередодні.

Якщо зважати на значення обріджуваного наказу, в якому йдеться за *санкіртану* упродовж наступних десятих тисяч років, і згадати, що сталося з Гавдіяматгом саме через питання наступства, то неможливо збагнути те, що Шриля Прабгупада ухвалював рішення у такий спосіб. Однак ми змушені повірити саме в такий стан речей, якщо визнаємо сьогочасну точку зору Виділу. Тепер, якщо ваша ласка, почнімо ретельний розбір запису розмови, особливо зважаючи на ті рядки, яких *ГВиМ* уживає на виправдання вищенаведених переіначень у наказі від 9-го липня.

Рядки 1-3: тут Сатсварупадас Госвами задає Шрилі Прабгупаді згусле запитання щодо проведення висвячень у будущині, – "**зокрема тоді, коли Вас уже не буде з нами**". Що б не відповів Шриля Прабгупада, ми знаємо, що його відповідь стосуватиметься саме до часу по його відході, адже власне цей часовий відтинок цікавий Сатсварупі – "**коли Вас уже не буде з нами**".

Рядки 4-7: тут Шриля Прабгупада відповідає на запитання Сатсварупадаса Госвами. Він каже, що призначить декотрим учням виступати "*ачар'ями-заступниками*", або *ритвіками*. Давши зрозумілу відповідь, Шриля Прабгупада замовк. Він нічого не додає до своєї відповіді, не доповнює її й не намагається доповнити. Отже, ми маємо розуміти це, як повну відповідь. До цієї точки зору можуть бути лише дві іншини:

- 1) Шриля Прабгупада зумисне відповів нещиро;
- 2) він не розчув запитання й припустив, що Сатсварупадас Госвами запитує, що має бути зроблено, заким він ще присутній.

Жоден учень Шрилі Прабгупади навіть не розглядатиме іншини 1), а якби іншина 2) була вірною, тоді в цій розмові не йдеться за висвячення по відході Шрилі Прабгупади; отже, тоді маємо непереіначений наказ від 9-го липня за єдине розказання щодо майбутніх висвячень.

Деколи кажуть, що повну відповідь як слід з'ясовано лише в перебігу решти розмови. Проте дещо негарзд із цим припущенням, а саме те, що Шриля Прабгупада, пояснюючи в такий спосіб, відповів би на перше запитання Сатсварупадаса Госвами поправно за дотримання наступних умов:

- що хтось вирішив задати додаткові запитання;
- якби йому пощастило, він отримав би на свої подальші поправно поставлені запитання вірну відповідь на перше запитання Сатсварупи Магараджа.

Важко уявити, щоби хтось відповідав на запитання в такий химерний спосіб, адже мова йде, зокрема, за керування міжнароднім товариством. Це, принаймні, геть не притаманне Шрилі Прабгупаді. Звісно, якщо все й справді так, як нам подає Виділ, а саме – Шриля Прабгупада завдав собі клопіт написати лист до цілого Руху з наводом щодо висвячень, чинний лише до його відходу, себто протягом чотирьох місяців, то він би не давав настанови щодо керування Товариством упродовж десятих тисяч років за допомоги таких невіразних відповідей.

Звісно, якщо ми намагатимемося відшукати в цій відчитанні неспростовні докази доцільності переіначень а) і б), то нам це не вдасться. У Шрилі Прабгупади запитують, як відбуватимуться висвячення саме тоді, коли він піде, й він відповідає, що призначить *ритвіків*. Ця відповідь цілком заперечує два переіначення, запропоновані Виділом, та доводить, що наказ від 9-го липня слід виконувати відтепер і надалі. Читаймо далі:

Рядки 8-9: тут Сатсварупадас Госвами запитує за стосунки між особою, котра дає висвячення, й тим, хто висвячення отримує. Сатсварупадас Госвами ще навіть не скінчив запитувати, як Шриля Прабгупада вже відповідає: "Він *гуру*". Оскільки *ритвіки* визначально не висвятники, Шриля Прабгупада бере це на свій карб, адже він є *гуру* для тих, кого висвячують. За те йдеться й у наказі від 9-го липня, де тричі усгійнено, що ті, кого висвячують, є учні Шрилі Прабгупади.

Инколи висловлюють дивне припущення, що слова Шрилі Прабгупади "Він *гуру*" насправді стосовні до *ритвіків*. Це безглуздо, оскільки Шриля Прабгупада щойно назвав *ритвіка* "*ачар'єю-священником*" – достотно дяконом, покликаним відправляти певні побожні обряди. У листі від 9-го липня Шриля Прабгупада виразно вказує на обрядові повинності, які ці священники виконуватимуть. Вони повинні давати новим учням духові ймення в першій висвяченні, а в другім – начитувати на їхніх щаблівках *гаятрі-мантру*, й робити все це від імені Шрилі Прабгупади. І край. Нема жадного спомину за те, що вони є *дикша-гури*, висвятники своїх власних учнів, чи що вони духові вчителі, які чинять від свого імені. Лист виразно визначає *ритвіка* як "заступника *ачар'ї*". *Ритвіки* мусіли чинити від імені *ачар'ї*, а не як уповноважені *ачар'ї*. З якої причини Шрилі Прабгупаді тмити розуміння справи, називаючи *ритвіків* "*гурами*"? Якби всі вони таки були *гурами-висвятниками*, чому б не назвати їх саме так, щоб уникнути непорозумінь?

За обговорень навчальних чи керівних засад, стосовних до його посади *Ачар'ї*, Шриля Прабгупада часто говорив про себе в третій особі. Безперечно, так само він чинить і тут, адже Сатсварупадас Госвами запитує саме в третій особі.

Отже, ця розмова може мати зміст тільки за умови визнання нами того, що Шриля Прабгупада є *гуру*, який висвячує нових учнів через своїх заступників - *ритвіків*.

Хоча відповіді Шрилі Прабгупади цілком змістовні й послідовні, запитувач, схоже, чогось не второпає. Це проглядає в запитаннях Сатсварупадаса Госвами з **десятого рядка: "Проте він виступає від Вашого імені"**. Під словом "він" Сатсварупадас Госвами розуміє *ритвіка*, а Шриля Прабгупада, як ми з'ясували, – себе, бо він є одиноким висвятником у ритвіцтві. Незважаючи на помітний нетям учнів, Шриля Прабгупада зіставляє свою наступну відповідь з істотою запитання Сатсварупадаса Госвами, а саме – з місцем майбутніх *ритвіків*.

Рядки 11-13: ось та ділянка в розмові, яка, на думку творців *ГВиМу*, є підставою для внесення переіначення а). Прецінь перш ніж з'ясувати, чи справді ці рядки є такою підставою, згадаймо розбір **рядків 1-7**.

Якщо **рядки 11-13** дійсно доводять правність переіначення а), то це можливе лише за умови заперечення **рядків 1-7**, де Шриля Прабгупада вже виразно відповів, що *ритвіків* буде призначено "зокрема" на час по його відході. Тому, якщо переіначення а) ґрунтується на **рядках 11-13**, то висновок такий: Шриля Прабгупада заперечив своє щойно зроблене твердження. Це вкотре з'ясує, що надруковані відчитання розмови не годні вирішити питання щодо майбутніх висвячень, бо дві протилежні точки зору зарівно стверджувано в ідній розмові. Тому нам доведеться повернутися до непереіначеного останнього наказу від 9-го липня.

Як ви пам'ятаєте, ми шукаємо доводи, покликани уґрунтувати зупин виконання *ритвіками* своїх обов'язків зараз по відході Шрилі Прабгупади. Инакше кажучи, вони мали виконувати ці обов'язки лише за його присутности. Розберімо, чи так це насправді.

Читаючи **рядки 11-13**, бачимо, що стверджувано лише те, що *ритвіки* мають працювати за його присутности, бо за його присутности їм заказано бути *гурами*. Отже, він просто повторив важливу засаду, часто ним тлумачену в розмовах з надто заносистими учнями. У згоді з цією засадою, за присутности *гура* можна чинити лише від його імені. Проте Шриля Прабгупада не каже, що цей "чин від його імені" мусить

припинитися в мить опущення ним цієї планиди. Так само він не каже, що "чин від його імени" повинен тривати *лише* за його присутності. Справді, в перебігу розібраної ділянки розмови Шриля Прабгупада ніде безпосередньо не злучає свою тілесну присутність з чином від свого імени, радше уживає це як довід, покликаний перешкодити його учням ставати *гурами*. Це є те саме "не слід ставати *гуром*", що стосовне до праці на посаді *ритвіка*.

Інакше кажучи, на протязі цієї розмови їдною з причин, через яку вони не могли бути *дикша-гурами*, була тілесна присутність Шрилі Прабгупади. Проте, як свідчить наступний рядок, це не єдина перешкода для учнів, яким кортить стати *гуром*.

Рядок 12 з'ясовує нам: аби стати *гуром*, слід отримати виразний наказ від Шрилі Прабгупади – "**З мого наказу**". Він повторює цю умову в **рядку 13** – "**Але з мого наказу**" та в **рядку 25** – "**Коли я накажу**". Авжеж, це не може бути саме тим безпосереднім наказом, бо навіщо тоді казати: "**Коли я накажу**"? Якби й справді був наказ стати *гурами* по його відході, як запевняє Уповноважений виділ, то він, звісно, промовив би щось на кшталт такого: "Мій вам наказ: зараз по моїм відході ви припините бути *ритвіками* й станете *дикша-гурами*". Така заява, безперечно, зміцнила би сьогочасне становище Виділу та впровадженого ними численного ачаронаступства. Проте, як бачимо, розмова від 28-го травня не містить навіть натяку на таку заяву.

Далі стверджувало, що вжиток вірша *амара аг'я* в цій випадку показує на давніше даний безпосередній навід стати *дикша-гурами*, бо цю настанову Пана Чайтаньї Шриля Прабгупада не раз наводив. Однак настанова *амара аг'я* стосовна лише до *шикша-гурів*. Ми відомі, що її не можна розуміти як навід стати *дикша-гурами* через вимовлені Шрилею Прабгупадою слова: "**Коли я накажу**". Тому вжиток тут цього вірша є лише нагадуванням, що перш ніж стати *гуром*, не важить, *шикшею* чи *дикшею*, треба одержати наказ.

Запевне, **рядки 11-13** не містять жодних чинників, здатних як-будь переінакшити виразну відповідь Шрилі Прабгупади Сатсварупі (**рядки 1-7**). Отже, наше розуміння **рядків 1-7** залишається передшим. Шриля Прабгупада не суперечив сам собі, наказ від 9-го липня не переіначено.

Що справді устійнено в **рядках 11-13**, так це те, що *ритвіцтво* мусить працювати за присутності Шрилі Прабгупади, а не те, що воно могло працювати *лише* до його відходу. У листі від 9-го липня це питання з'ясоване через ужиток слова "надалі". Слово "надалі" означає відтинок часу від того дня й надалі, без стосунку до тілесної присутності Шрилі Прабгупади. Читаймо далі:

Рядки 14-15: цікаве те, що тут Сатсварупада Госвами запитує від першої особи: "**Отже, тоді їх можна також уважати Вашими учнями?**" Шриля Прабгупада відповідає: "**Так, вони учні...**" Вкотре доведено, кому належать майбутні учні. Незрозуміло, що Шриля Прабгупада хоче казати далі, але його безпосередня відповідь цілком певна. Його запитали безпосередньо від першої особи, й він відповідає: "**Так**".

Сподівання Уповноваженого виділу на підтвердження переіначень а) і б) були б виправдані, якби Шриля Прабгупада відповів щось на зразок: "Ні, вони не мої учні". Ніхто не годен знати, що він збирався казати. Ми знаємо лише те, що на запитання, чи є висвячувані його учнями, він відповів ствердно. Відповідь знову не до пари переіначенням а) і б).

Рядки 16-18: Тамалаякришна Госвами ніби чує певний нетям та перериває Шрилю Прабгупаду. Він вияснює запитання Сатсварупада Госвамія, запитуючи Шрилю Прабгупаду, чіими учнями є ті, кому *дику* дають *ритвіки*. І знову Шриля Прабгупада відповідає від третьої особи, бо й запитали його від третьої особи: "**Вони його учні**". Як ми вже розважали, Шриля Прабгупада бере це на свій карб, бо *ритвіки* засадничо не мають власних учнів. Ще одним підтвердженням цього припущення є його відповідь в однині ("**Його учні...висвятника**"), хоча його щойно запитали за *ритвіків* у множині ("**цих ритвік-ачар'ів**").

Побуває гадка, що в цій ділянці обради Тамалаякришна Госвами питається за неокреслений час у нез'ясованій будучині, де *ритвіки* якимсь робом вже стали *дикша-гурами*. Відповідно до цієї гадки, Шриля Прабгупада у незбагненний спосіб схопив біг думки Тамалаякришни Госвамія та й відповів йому, що майбутні учні будуть "його учнями", тобто учнями *ритвіків*, які на той час вже будуть не *ритвіками*, а *дикша-гурами*. Опріч того, що такий "збіг думок" належить до речей недоведених і гаданих, є принаймні ще їдна зачіпка в цій припущенні:

Подосі Шриля Прабгупада не казав, що *ритвіки*, наразі ним навіть не призначені, колись обіймуть иншу посаду. Тоді з якої причини Тамалаякришна Госвами припускав, що їхнє становище зміниться?

Рядки 19-20: Тамалаякришна Госвами повторив отриману відповідь, і Шриля Прабгупада провадить далі: "**Висвятника...його духовий онук**". Ми прекладаємо відміну "його духовий онук" над одміну "він – духовий онук". З-поміж інших відмін ця найбільш подібна до гучання на нашій відбитці звукозапису, а також відповідає істоті розмови (інакше вважатимеш, що висвятник одночасно стає духовим онуком! – "**Висвятник... він – духовий онук**").

Те, що Шриля Прабгупада під третьою особою розуміє не себе, а *ритвіків*, можна перевірити. Замінімо мову **17-20 рядків** від третьої особи мовою від першої особи, яку візьмемо в дужки:

ТКГ: Чії вони учні?

Шриля Прабгупада: Вони (*ритвіка*) учні.

ТКГ: Вони (*ритвіка*) учні.

Шриля Прабгупада: (*Ритвік*) висвячує... духовий онук (*ритвіка*)...

На підставі засновку, що *ритвіки* є лише заступники, й повинність їхня лише заступницька, таке тлумачення **рядків 17-20** є нісенітниця, що має бути очевидним для читача. Розбіжність у тім, що *ритвік* засадничо не має навіть власних учнів, а духових онуків і поготів.

Нас можна звинуватити в тім, що ми певною мірою спотворюємо слова Шрилі Прабгупади, взявши слова від третьої особи за слова від першої особи. Прецінь ми чуємо, що наше тлумачення погоджене з тим завданням, яке Шриля Прабгупада поклав на *ритвіків*. Є лише два можливих тлумачення цієї розмови:

- 1) Всі вірні, висвячені в будучині, стануть учнями *ритвіків*-священиків, які засадничо є не *дикша-гури*, а обрядарі, покликані виконувати обрядові повинності.
- 2) Всі вірні, висвячені в будучині, стануть учнями *дикша-гура* – Шрилі Прабгупади.

Перше тлумачення – несусвітність. Отже, ми вибрали друге, як єдино-притомне, й у згоді з ним розібрали запис.

Рядки 25-26: Шриля Прабгупада недвозначно висноує, що тільки з його наказу хтось годен стати *гуром*. Лише в цім випадку вірний, який отримує висвячення, стане "учнем мого учня".

Щонайбільший пожиток пробувано отримати від виразу "духовий онук". Для багатьох ужиток Шрилею Прабгупадою цього виразу став переломовим доводом, бо висвятити духового внука Шрилі Прабгупади може лише *дикша-гуру*-висвятник. Так і є. Проте, на жаль, часто нехтують словами Шрилі Прабгупади, які він каже зараз по тім виразі, а саме: учень учня, а отже, й *дикша-гуру*, з'являється лише тоді, коли Шриля Прабгупада накаже своєму учневі стати *дикша-гуром*. Инакше кажучи, Шриля Прабгупада просто говорить, що лише по тому, як *гуру* накаже своєму учневі стати *дикша-гуром*, він отримає духових онуків ("його духовий онук"), адже тоді новопризначений *дикша-гуру* починає висвячувати від свого імені ("він стає учнем мого учня").

Ми вважаємо це тлумачення невідпорним. Де ж наказ стати *гурами*? Звісно, його нема ні в **рядках 25-26**, ані будь-де в перебігу розмови.

Насправді розмова з 28-го травня 1977-го року взагалі не містить жодних настанов щодо будь-якої роботи ні для кого зокрема. Шриля Прабгупада просто повідомляє свій намір призначити *ритвіків* колись у будущині. Відтак він відповідає на дещо плутані запитання щодо взаємин *гура* з учнем у межах ритвітства. Наприкінці він пояснює стан речей в разі ухвалення ним безпосереднього наказу котромусь зі своїх учнів стати *дикша-гуром*. Прецінь розумно, що наказ окремим людям виконувати обов'язки *ритвіків* уперше ухвалено 7-го липня (див. Додатки) та засвідчено в листі від 9-го липня. Проте по читанні листа від 9-го липня легко пересвідчитись, що в нім ніде не йдеться за те, що одинацять призначених *ритвіків* колись стануть *дикша-гурами*, чи що чинність ладу висвячень за допомоги *ритвіків* колись буде припинено.

По нашій вичерпній розбір розмови з 28-го травня з'ясовано, що пропозиція Уповноваженого виділу є пересічним зачарованим колом:

Аби виправдати переіначення а) і б), конечно потрібні на збереження сьогочасного гуруцтва в Товаристві, нам казано, що слід поправити лист від 9-го липня за допомоги "наказу", ухваленого Шрилею Прабгупадою в розмові з 28-го травня. Проте, прочитавши уважно запис розмови, розуміємо зі слів Шрилі Прабгупади, що їм дозволено стати *гурами* лише тоді, "коли я накажу". Де ж пак можна стверджувати, що слова "коли я накажу" є власне тим наказом, який був даний остаточно 7-го й 9-го липня? Адже в наказі, окресленому в листі від 9-го липня, йдеться винятково за призначення *ритвіків*, і саме цей наказ Виділові довелося поправляти, аби виправдати свої надзвичайно істотні переіначення а) і б).

На жаль, визнавши висновки *ГВиМу*, ми опиняємося в глухому мовному куті (див. [Зарис](#)).

Зрештою, найбільший негаразд у цілій вибудові "переіначення", поза відсутністю будь-якого очевистого стверджального доводу, полягає в тім, що неможливо у законний спосіб переіначити настанови Шрилі Прабгупади, вживши відомості, неприступні тим людям, що мали ці настанови виконувати.

Якби розмова з 28-го травня містила виразно окреслений навід, що підпирав унесення переіначень а) і б), то останній лист щодо висвячень запевне містив би, принаймні, спомин за цей навід. Насправді розмова мала з'ясувати, яким чином відбуватимуться висвячення по відході Шрилі Прабгупади. А проте нам пробувано довести, що Шриля Прабгупада, ухваливши своє останнє розказання щодо цього питання, мав на увазі відтинок часу перед своїм відходом.

Инакше кажучи, у справі, яка нікого не цікавила, Шриля Прабгупада дав виразний навід, тоді як вирішенням насправду важливого й цікавого кожному питання щодо майбутніх висвячень віднині й на протязі наступних десятих тисяч років, він у своїм останнім підписаннім велінні цілком знехтував.

Ми не годні відшукати приклад, який би показував, що бодай-коли Шриля Прабгупада керував своїм Товариством у такий спосіб, а саме:

- 1) ухвалюючи накази, головна мета яких невиразна;
- 2) свідомо втаївши конечно потрібні відомості щодо переходу до нового способу врядування;
- 3) надіючись загадкової здатності одержувачів його наказів читати думки, аби поправно виконувати ці накази.

Звичайна перека на це: Шриля Прабгупада не потребував докладно викладати у своїм останнім листі напучування щодо майбутніх висвячень, бо він вже докладно з'ясував це все у своїх книжках та відчитах, де він висловив бажання, щоб кожен став *дикша-гуром*. Невлучність цього доводу спростовано відповіддю на сьомий закид (див. [вище](#)).

Рядовою спробою *ГВиМу* вишукати в розмові з 28-го травня бодай щось на підтвердження переіначень а) і б) є посилення на житок Шрилею Прабгупадою вірша "амара аг'я гуру ганя" у **12-ім рядкові**. У перебігу розмови з 28-го травня цього вірша повторено ще раз по обряді щодо перекладу його книжок. У згоді з цією точкою зору, наказ стати *ритвіком* тотожний наказові стати *гуром* лише тому, що Шриля Прабгупада згадав славетну настанову Пана Чайтаньї "кожен має стати *гуром*" у розмові, коли казав за *ритвіків*. Але все, що каже Шриля Прабгупада, це те, що:

"...хто тямить наказ свого гура, своєї парампари, той годен стати гуром. І тому я виберу декого з вас".
(Розмова, 28.5.77)

Слід зважити на такі істотні речі:

- 1) Який саме "наказ гура" вони повинні втямити? – Виступати *ритвіками* ("**Я попрошу декого з вас виступити ачар'ями-священиками**").
- 2) За кого їх урешті-решт приділено? – За *ритвіків* (див. лист від 9-го липня в Додатках).
- 3) Виконуючи наказ свого гура, яким різновидом гура вони стають? – Докладний розбір наказу Пана Чайтаньї "стати гуром" засвідчив, що кожного щирого виконавця цього наказу саморушно розцінено як *шикша-гура*.

***ГВиМ* робить розбіжну заяву, що, виконуючи наказ гура виступати лише *ритвіком* (а не *дикша-гуром*), треба саморушно виступити *дикша-гуром*.**

Якщо так, то будь-який виконавець будь-якого наказу свого *гура* так чи так отримав окремий наказ стати *дикша-гуром*! На жаль, *ГВиМ* нічим не може цього довести. Як вже з'ясовано передше, вжиток вірша "*амара аг'я*" є лише наказом кожному стати *шикша-гуром*, ото й усе ("**І краще не брати жодних учнів**").

Наприкінці:

- 1) 9-го липня 1977-го року Шриля Прабгупада наставив одинацять *ритвіків* на проведення першого й другого висвячень "надалі".
- 2) Розмова з 28-го травня не містить жодного доводу, який можна вжити на переіначення наказу від 9-го липня таким робом, щоби наставлені *ритвіки* припинили виконувати свої обов'язки в мить відходу Шрилі Прабгупади.
- 3) Також розмова з 28-го травня не містить жодного доводу, який можна вжити на переіначення наказу від 9-го липня - переіначення, відповідно до якого *ритвіки* стають *дикша-гурами* зараз по опущенні планиди Шрилею Прабгупадою.
- 4) Єдиний дійсний випадок в розмові з 28-го травня той, що *ритвіки* повинні працювати по відході Шрилі Прабгупади.

Слід зауважити, що є, принаймні, п'ять різних відчитань запису й чотири розбіжні "урядові" тлумачення Виділом їдної й тієї самої розмови. Численні вірні чувають, що лише з цієї самотньої причини розмову з 28-го травня не слід вважати остаточним доводом. Якщо читач теж погоджується з цим, він не має робити нічого іншого, як звернутися знову до листа від 9-го липня як до остаточного наказу щодо висвячень, оскільки це підписане, виразне й звернене до цілого Руху розказання. Таким самим був би й вирок суду: посвідчений підписом писемний довід завжди переважає слухозаписи. Ми ретельно розібрали розмову з 28-го травня 1977-го року лише тому, що Виділ сперся на неї, як на *єдиний* довід, покликаний підтвердити слушність переіначень а) і б).

Отже, ми змушені цілком відкинути переіначення а) і б) – головне підпертя погляду Уповноваженого виділу на справу висвячень у Товаристві, – бо ніщо не доводить їхню правність. Тому розказання, що міститься у провідній ухвалі від 9-го липня, запевне є остаточним наказом Шрилі Прабгупади щодо висвячень, і з цієї причини його необхідно виконувати.

Гадаємо, варто розглянути ще деякі переки.

Решта закидів

1. "Шриля Прабгупада не згадував за вживання ритвіцтва у своїх книжках".

1) Слово "*ритвік*" (у значенні священик, жрець) та його різні похідні насправді окремо згадано в книжках Шрилі Прабгупади трицять два рази, що ненабагато менше, ніж ужиток слова "*дикша*" та його похідних, які окремо згадано в книжках Шрилі Прабгупади сорок іден раз. Отже, у книжках Шрилі Прабгупади *ритвікам* цілком дозволено брати участь в обрядах:

Ритвік: 4.6.1/ 4.7.16/ 5.3.2/ 5.3.3/ 5.4.17/ 7.3.30/ 8.20.22/ 9.1.15

Ритвіджах: 4.5.7/ 4.5.18/ 4.7.27/ 4.7.45/ 4.13.26/ 4.19.27/ 4.19.29/ 5.3.4/ 5.3.15/ 5.3.18/ 5.7.5/ 8.16.53/ 8.18.21/ 8.18.22/ 9.4.23/ 9.6.35

Ритвіджам: 4.6.52/ 4.21.5/ 8.23.13/ 9.13.1

Ритвігбг'ях: 8.16.55

Ритвігбгіх: 4.7.56/ 9.13.3

(Усі посилання - на *Шримад-Бгагаватам*)

2) У книжках Шрилі Прабгупади докладно розтлумачено духові засади, та лише вряди-годи описано супровідний до них прикладовий чин (приміром, щодо вшанування Божищ). Звичайно такі супровідні знання передавалися в інший спосіб, себто листовно чи живовидячки. Отже, слід розрізняти засаду *дикші*, чи висвячення, та подробиці її прикладного супроводу. Шриля Прабгупада завжди тлумачив *дикшу* не як власне обряд, а як одержання позасвітнього знання, що провадить до визволення:

"Інакше кажучи, духовий учитель пробуджує у сплячій живій істоті її первинну свідомість, аби вона подужала вшановувати Пана Вішна. Це мета *дикши*, або висвячення. Висвячення означає отримання чистого знання щодо духової свідомості".

(Чч, *Мадг'я*, 9.61, пояснення)

"Насправді *дикша* означає висвячення учня позасвітнім знанням, завдяки якому учень визволяється з цілого матеріального споганення".

(Чч, *Мадг'я*, 4.111, пояснення)

"*Дикша* – це перебіг, що уможливорює пробудження свого позасвітнього знання та здолання відгуків, спричинених грішними вчинками. Знавець явлених Від називає цей спосіб *дикшею*".

(Чч, *Мадг'я*, 15.108, пояснення)

Зазвичай розуміється, що *дикша* – це обряд, але обряд є радше звичай, а не істота справи:

"Позатим, я не мав звичаєвого висвячення з 1922-го по 1933-ий рік, однак я відчув прагнення поширювати вчення Чайтаньї Магапрабга. Я розважав про це. Власне це й було висвяченням від мого Гура Магараджа".

(Шриля Прабгупада, відчит, 10.12.77, Гайдерабат)

"Висвячення – це звичай. Якщо ви поважні, то це і є справжнє висвячення. Мій дотик – просто звичай. Ваша рішучість – осьде висвячення".

(Часопис "Вороття до Бога", ч.49, *Шукавши побожність*)

"...учнівське наступство не завше означає, що треба бути висвяченим, як звичай велить. Учніське наступство означає погоджуватися з висновками, переданими через наступство".

(Лист Шрилі Прабгупади до Динеша, 31.10.69)

"Повторювати "Гаре'Кришну" – це наша головна справа, це щире висвячення. І оскільки ви всі виконуєте цей мій наказ, висвятник уже поряд вас".

(Лист Шрилі Прабгупади до Тамалякришни Г'освамія, 19.8.68)

"Далебі, є висвячення чи нема висвячення – на чільнім місці знання... знання. Висвячення – це лише звичай. Схоже на те, як ви йдете до школи, щоб набувати знань, а залічення – це звичай, бо так заведено. Це не надто важить".

(Розмова Шрилі Прабгупади з новинарем, 16.10.76, Чандигарг)

Шриля Прабгупада: Хто мій учень? Передусім хай він пильнує приписів, наказаних учневі.

Учень: Поки він пильнує, він тоді...

Шриля Прабгупада: Тоді в нього все гаразд.

(Ранкова прохідка, 13.6.76, Протока, ЗДАМ)

"...якщо нема карности, то й розмови не може бути за учня. Учень – це той, хто додержує карности".

(Шриля Прабгупада, 8.3.76, Маяпур)

"Якщо він не додержує карности, він не учень".

(Шриля Прабгупада, відчит за ШБ, 21.1.74)

Отже, обряд висвячення – лише звичай, здійснюваний задля усталення в розумі учня поважності обов'язків, узятих ним на себе щодо перебігу *дикші*. До цих обов'язків належать такі:

- Взяття позасвітнього знання, покликаною очищати учня від цілого споганення.
- Захорання рішучості завжди виконувати накази *дикша-гура*.
- Виконання наводу духового вчителя.

Шриля Прабгупада виразно устійнив, що урядовий обряд є лише звичай, і він неістотний. Ба більше, цей звичай щодо обрядового висвячення налічує декілька вимог:

- 1) характеристика від урядовця-зверхника, звичайно від голови святині;
- 2) схвалення дієвого *ритвіка*;
- 3) участь в огняній *яг'ї*;
- 4) взяття духового ймення.

Лише дії друга й четверга потребують обов'язкової участі *ритвіка*. Решту зазвичай виконує голова святині або інший вправний рахман.

Як уже згадано, ніде ніколи не було такої вимоги, щоб *гуру* й учень мусово перебували на ідній планиді, аби учень отримав будь-який складник *дикші*, такий, як позасвітнє знання, знищення грішних відгуків, обряд огняної треби та духове ймення. З іншого боку, кожен складник *дикші* (знання, *яг'я* тп.) можна легко дати й без тілесної присутності *гура*. Шриля Прабгупада навч показав це, давши всі складники *дикші* через посередників – своїх учнів та книжки. Отож, за уживання ритвіцтва жодних духових засад не змінено, змінено лише обставини.

Отже, щодо вживання ритвіцтва, ми бачимо, що маємо справу лише з двома складниками обряду; обряду, який на свій пай є складником, до того ж, не конечно мусовим, позасвітнього перебігу *дикші*.

Можна помітити, що Шриля Прабгупада ставився до цих складових домірно до їхньої ваги.

Назва	Чи розтлумачено в книжках?	Чи дотримано звичаю?	Найважливіші переіначення в звичаях?	Чи зміни у звичаях розтлумачено в книжках?
Дикша	ТАК	НІ	Знання надано переважно через <i>вані</i> , а не шляхом тілесної зустрічі Осібної <i>парикши</i> сливе не вживано Нові вірці висвячень	ДЕЯКІ
			Щаблівки начитувано заступниками	

Перебіг обряду висвячення	НІ	НІ	<i>Гаятрі-мантру</i> давано за допомоги слухозапису	НІ
Перебіг надання ймення	НІ	НІ	Ім'я давано під час <i>гаринама-дикиши</i> Уживання заступництва на даття ймення	НІ

Отже, відсутність окремого спомину в книжках Шрилі Прабгупади щодо вжитку ритвіцтва в перебігу висвячення, як у минувшині, так і за сьогочасності, погоджено з його звичним ставленням: що поважніша новина щодо висвячень, то частіше Шриля Прабгупада згадує за неї у своїх книжках.

2. "Як можна здійснювати *парикшу* (взаємну перевірку учня й *гура*), істотний складник *дикиши*, без тілесної зустрічі?"

Це запитання має підставою устійнені вимоги: учень мусить "вдаватися", "випитувати" й "служити" *гурові* (*Бгагавадгіта*, 4.34), а *гуру* мусить "дозирати" учня (*Чч, Аді-ліля*, 24.330). Якщо ми ретельно дослідимо ці вірші, то стане очевидним наступне:

- Нема жодного спомину, що "випиткування", "служіння" та "дозирання учня" потребують безпосередньої тілесної зустрічі з *гуром*.
- У поясненні до трицять четвертого вірша з четвертого розділу *Бгагавадгіти* пише, що ці дії істотні для учня. Отже, якщо ці дії потребують обов'язкової присутності *гура* на ідній планиді з учнем, то ніхто, далєбі, не є учнем Шрилі Прабгупади від 14-го листопада 1977-го року.
- "Випиткування" потрібне, щоб духовий учитель міг "передати знання". Прецінь "передавання знання" означає *шикшу*, й уже доведено, що, аби дати *шикшу* чи отримати запитання щодо *шикши*, *гуру* не мусить перебувати на планиді (див. Додатки – "Чи повинен *гуру* бути присутнім тілесно?"). І допіру з'ясовано, що якщо *парикша* вимагає обов'язкової тілесної присутності *гура*, то ніхто не міг бути "уділений знанням" від 14-го листопада 1977-го року.
- "Дозирання" – це лише згода згодного учня додержувати впорядкувальних засад, тож дозирати здатні й заступники *гура*:

"У нашому Русі свідомости Кришни є вимога, відповідно до якої людина має бути охоча відмовитись від чотирьох підвалин грішного життя (...) Найперше ми дивимось, зокрема в західніх країнах, чи згоданий учень охочий додержувати впорядкувальних засад".

(*Чч, Мадг'я*, 24.330, пояснення)

Ймовірність уживання заступництва знову згадана по кількох рядках уділ, де йдеться за вимоги, обов'язкові до виконання висуваннями на друге висвячення:

"Так учень вірно слугує під проводом духового вчителя чи його заступника на протязі від шістьох місяців і до року".

(*Чч, Мадг'я*, 24.330, пояснення)

По кількох рядках уділ пересвідчуємося у тім, що годі було уникнути уживання заступництва:

"Духовий учитель мусить досвідчити допитливість учня протягом, принаймні, шістьох місяців чи року".

(*Чч, Мадг'я*, 24.330, пояснення)

- Зважаючи на вибране Шрилею Прабгупадою урядження Товариства, згадана умова *неможлива до виконання*. Він не годен був дозирати за кожним з тисяч учнів протягом шістьох місяців. Отже, уникнути вжитку заступництва було годі, бо інакше сам Шриля Прабгупада не спромігся б виконати вищезгадану вимогу. Якщо особиста (від тілесно присутнього *гура*) *парикша* є безвиможна вимога *шястер*, то чому Шриля Прабгупада зумисне упорядив проповідницьке товариство (з учнями й осідками в цілім світі) в такий спосіб, який унеможливив особистий нагляд? Прихильники особистої *парикши*, до речі, стверджують, що Шриля Прабгупада поступив у проповіді лише за рахунок нехтування засадами *шястер* - довід, до якого часто вдаються декотрі "*гавдія-вайшнави*" в Індії.
- Найпотужніше уґрунтування вищенаведеного – поводження власне *ачар'ї*, Шрилі Прабгупади, котрий висвятив більшість учнів без жодної особистої *парикши*. Отже, Шриля Прабгупада заклав устрій, де звернення за *дикишею* до його заступників було тотожне зверненню безпосередньо до нього.

Можна заперечити, що вилучення особистої *парикши* виправдане присутністю *гура* на планиді. Тоді особиста *парикша* принаймні вибудовно можлива. Проте такий довід безпідставний, бо:

- Нема жодного спомину в жодній святій читанці за такий виняток з припису щодо особистої *парикши*. Цей довід є просто вивертом, спробою видати бажане за чинне.
- Описуючи вжиток заступництва у здійсненні особистої *парикши*, Шриля Прабгупада ніколи не запевняв у тім, що *ритвіки* можуть працювати винятково за його присутності на планиді. Яка подосі незгадана засада *шястер* забороняє призначати заступників на участь ув обрядах, які відбуваються від імени їхнього вповноважника по його тілеснім відході?
- Вище з'ясовано, що наявність особистої *парикши* не є вимогою *шястер*. Настановлення заступників – учнів та книжок – замість особистої *парикши* підтримує сам Шриля Прабгупада. Тому не виникає навіть питання щодо того, коли особиста *парикша* може чи не може бути вилучена.

г) Те, що *дику* здійснювано без тілесної присутності *гура*, само із себе доводить, що перебіг *дику* може відбуватися без особистої *парикші*.
д) Власне те, що до особистої *парикші* не завше вдавано навіть тоді, коли була змога, доводить, що вона не може бути необхідною умовою для перебігу *дику*.

Шриля Прабгупада дуже добре устійнив взірці, яким повинен відповідати його учень; голів святинь і *ритвіків* приділено на догляд за тим, як учень додержує цих приписів. Нинішні вимоги щодо висвячення тотожні встановленим Шрилею Прабгупадою. Тому, якщо він вимагав, аби до нього не звертались по пораду за його присутності, то що змушує нас вважати, ніби він дуже хотів би втрутитися до цієї справи нині? Наш єдиний клопіт полягає в тім, аби устійнених Шрилею Прабгупадою взірців додержувано без змін і визиску.

3. "Ми спроможні взяти Шрилю Прабгупаду за вчителя, прецінь як ми визнаємо, що він узяв нас за учнів, за його тілесної відсутності?"

Запровадивши ритвіттво 7-го липня 1977-го року, Шриля Прабгупада стверджує, що *ритвіки* спроможні брати вірних за його учнів без погодження з ним. Отже, Шрилю Прабгупаду не залучали до відторгнення чи брання нових учнів. *Ритвіки* мали всі необхідні повноваження й чинили на власний розсуд. Не було потреби у безпосереднім втручанні Шриля Прабгупади:

Шриля Прабгупада: Отже, не чекайте на моє схвалення щодо тих, кого вважаєте вартими. Це на ваш розсуд.

Тамалакришна Госвами: На власний розсуд.

Шриля Прабгупада: Так.

(Хатня розмова, 7.7.77, Вриндаван)

Ба більше, ймення, дані *ритвіками*, Тамалакришна Госвами мав записувати до книжки "Висвячені учні". Отже, принаймні ззовні, скидалось на те, що Шриля Прабгупада навіть не знав, що учень існує. І зараз було би так само, як тоді, бо в цім питанні *ритвік* має всі повноваження заступати Шрилю Прабгупаду.

4. "Лише у тім випадкові, коли *дику*-висвячення отримано до опущення *гуром* планиди, є змога вдаватися, випитувати й слугувати *гурові* за його тілесної відсутності".

Ця перека, принаймні, припускає можливість вдаватися, випитувати й слугувати відносно до тілесно відсутнього духового вчителя. Довід, що це можливе "лише у тім випадкові, коли *дику*-висвячення отримано до опущення *гуром* планиди" є справжнісінький вигад без жодних посилян на книжки Шрилі Прабгупади, тому на нього не слід зважати. Аби справдитись, *дику* не потребує навіть звичаєвого обряду висвячення; це передання позасвітнього знання від *гура* до похіпного учня (поряд знищення грішних відгуків):

"...учнівське наступство не завше означає, що треба бути висвяченим, як звичай велить. Учнівське наступство означає погоджуватися з висновками, переданими через наступство".

(Лист Шрилі Прабгупади до Динеша, 31.10.69)

"Далебі, є висвячення чи нема висвячення – на чільнім місці знання... знання. Висвячення – це лише звичай. Схоже на те, як ви йдете до школи, щоб набувати знань, а залічення – це звичай, бо так заведено. Це не надто важить".

(Розмова Шрилі Прабгупади з новинарем, 16.10.76, Чандигарг)

Безглуздо доводити, що позасвітній перебіг *дику* годі здійснити, як належить, в разі тілесної відсутності *гура* під час виконання огняної *яг'ї*, а надто за врахування того, що:

- Шриля Прабгупада часто не був доочне присутній під час обрядів *яг'ї*, виконуваних переважно його заступниками: головами святині, старшими саньясинами й *ритвіками*.
- Всевідомо, що тисячі учнів Шрилі Прабгупади чуються благословенними через перебіг *дику*, незважаючи на сливе двацятирічну тілесну відсутність свого *гура*.

Перека проти цього така: хоча Шриля Прабгупада й не відвідував ті висвятні обряди, проте був тілесно присутній на цій планиді під час їх проведення. Чи справді тілесна присутність *гура* на тій самій планиді під час проведення обряду висвячення надістотна? Аби надати ваги цьому доводі, ми мали б відшукати в книжках Шрилі Прабгупади наступне твердження:

"*Дикша* може справдитися лише у тім разі, коли під час звичаєвого обряду висвячення *гуру* перебуває від свого учня на відстані не більшій за прогін Землі".

Подосі ніхто не відшукав такого твердження. Ба більше, наступний витяг свідчить, що є відомий у нашім вченні приклад передання *дику*, який суперечить вищезгаданому твердженню:

"Тому поспілкуватися з Маном чи сином Мана, Ікшваком, не завдавало жодного клопоту. Був такий знаменитий "короткохвильник", який забезпечував злуку їдної планиди з иншою".

(Шриля Прабгупада, відчит за *Бг*, 24.8.68)

Отже, тілесна відстань між *гуром* та учнями не впливає на перебіг передання *дику*.

5. "Пропоноване вами підозріло схоже на християнство".

1) Ритвіттво пропонуємо не ми, а сам Шриля Прабгупада в останнім наказі щодо висвячень. І навіть якщо це й схоже на християнство, ми мусимо це виконувати, бо це наказ *гура*.

2) Шриля Прабгупада в-очевидьки схвалював намір християн і далі коритися відсутньому Йсусові, як свому *гурові*. Він учив, що кожен послідовник вчення Йсусового є його учнем і досягне обіцяного Христом визволення:

Мадгудвіша: Чи впорається християнин без допомоги духового вчителя? Чи подужає він сягнути духового неба, повіривши словам Ісуса Христа й

виконуючи його настанови?

Шриля Прабгупада: Не розумію.

Тамалякришна Госвами: Чи спроможний сучасний християнин, вивчаючи свою святу читанку й додержуючи наводу Ісуса, проте без духового вчителя,

досягти...

Шриля Прабгупада: Читаючи святу читанку, ти слухаєш духового вчителя. Як можеш ти казати, що без учителя? Вивчаєш святу читанку християн,

отже, виконуєш накази Пана Ісуса Христа. Це означає, що ти йдеш за духовим учителем. Де тут буття без духового вчителя?

Мадгудвіша: Я мав на увазі живого духового вчителя.

Шриля Прабгупада: Духовий вчитель – це не про... духовий вчитель вічний... а ти запитуєш, як без нього. На будь-якім щаблі життя ти ні на віщо не здатний

без духового вчителя. Ти можеш вибрати того чи іншого духового вчителя. Це другий бік справи. Але ти мусиш взяти. Ти

кажеш – "читаючи святу читанку". Читання святої читанки означає, що ти йдеш за духовим учителем, якого заступає будь-який священик в ряді Пана Ісуса Христа.

(Ранкова прохідка, 2.10.68, Сіятлів, ЗДАМ, підкреслення додане)

"Щодо мети, якої досягають вірні Пана Ісуса Христа, то вони подужають втрапити до раю, і край. Це планида матеріяльного світу. Вірним Пана Ісуса Христа є той, хто пильнує десяткох заповідей (...) Отже, висновок такий, що вірні Пана Ісуса Христа підносяться до райських планид у межах матеріяльного світу".

(Лист Шрилі Прабгупади до Бга'авана, 2.3.70)

"Під проводом Ісуса Христа людину, безумовно, буде визволено".

(Досконалі запитання, досконалі відповіді, розділ 9-ий)

"...або як християни йдуть за Христом, видатною особою, магаджано ена гатах са пантгах. Корися магаджанові, видатній особі (...) Ступай у слід ачар'ї, як християни, що ступають у слід ачар'ї Христа. Мусульмане йдуть за ачар'єю Магометом. Це добре. Ти повинен йти за будь-яким ачар'єю (...) евам парампара-праптам".

(Хатня розмова зі Шрилею Прабгупадою, 20.5.75, Мельборн)

3) Перека "схоже на християнство" – просто поглумка, оскільки, власне, сьогочасне гуруцтво у Товаристві певною мірою працює на християнський копил:

- Оголошуючи *гура*, Уповноважений виділ наслідуює обрання папи римського кардиналами католицької церкви, де оголошують папу римського:

"Хід голосування (...) за висування на посаду *гура* (...), якого буде затверджено виборцями, що голосують (...) в ході голосування за *гура* (...) двома третинами голосів Уповноваженого виділу (...) всі члени Уповноваженого виділу є висуванці на посаду *гура*".

(Постанови Уповноваженого виділу)

- Уповноважений виділ теж називає себе "найвищою духовою керівною радою МіТУКу" (Часопис *Вороття до Бога*, ч.9, 1990-91 рр); знову вжито "християнських" назов.

Ісус ніколи не навчав таких "християнських" способів, а Шриля Прабгупада їх гостро засуджував:

"Світове голосування не має жодної правної сили вибрати ачар'ю-вайшнава. Ачар'я-вайшнав є самосвідомий, і будь-який рішенець суду зайвий".

(Чч, *Мадг'я*, 1.220, пояснення)

"Шрі Джива Госвами рає не вибрати духового учителя на підставі спадкового, пересічно-суспільного чи побожного звичаю".

(Чч, *Аді*, 1.35, пояснення)

6. "Ритвіки дають дикшу. Шриля Прабгупада лише наш шикша-гуру".

1) Завдання *ритвіка* відмінне від завдання *дикша-гура*. Єдине завдання *ритвіка* – допомагати *дикша-гурові* висвячувати учнів, а не привласнювати їх.

2) *Ритвік* лише наглядає за здійсненням висвячення, дає духове ймення; він навіть не мусить робити огняну *яг'ю*. Звичайно її робив голова святині, який стеменно не *дикша-гуру*.

3) Чому б не дозволити Шрилі Прабгупаді бути тим, ким він хоче бути? Звісно, він наш *шикша-гуру*, а також намірявся залишатися нашим *дикша-гуром*, виразно засвідчивши це листом від 9-го липня.

4) Оскільки Шриля Прабгупада – наш головний *шикша-гуру*, він у будь-якім разі справді наш *дикша-гуру*, бо:

- Він дає *див'я-г'яну*, себто позасвітне знання, – це визначення *дикші*.
- Він викохує *бгакті-лята-біджу*, – це визначення *дикші*.

Вірні вільні допомагати йому в цих двох різновидах чину (проповідь, поширення книжок тш), прецінь вони є *вартма-прадаршьяка-гури*, а не *дикша-гури*, хоча завдяки такому чинові вони також спроможні стати визволеними душами.

5) Головний *шикша-гуру* вірного зазвичай стає його *дикша-гуром*:

"Шриля Прабгупада є головний шикша-гуру для всіх вірних у Товаристві (...) Настанови Шрилі Прабгупади мають найбільшу вагу для кожного вірного у Товаристві".

(Постанова Уповноваженого виділу ч.35, 1994 рік)

"Звичайно духовий учитель, який весь час дає учневі навід у духовій науці, згодом стає його духовим учителем-висвятником".

(Чч, Аді, 1.35, пояснення)

"І шикша-гуру, й дикша-гуру зобов'язані справляти учня на правдивий шлях, а учень зобов'язаний ним простувати. Відповідно до шястер, нема жодної відмінності між шикша-гуром і дикша-гуром, і зазвичай шикша-гуру згодом стає дикша-гуром".

(ШБ, 4.12.32, пояснення)

7. "Якщо Шриля Прабгупада є для всіх шикша-гуром, то як він може рівночасно бути дикша-гуром?"

Замішка щодо втямків *дикша-* й *шикша-гура* виникає тоді, коли ці посади хибно з'єднують з їхніми обов'язками. Гадають, що *шикшу* годен дати лише *шикша-гуру* й аж ніяк не *дикша-гуру*. Проте вищенаведений витяг з'ясував, що *дикша-гуру* теж дає науку. Це має бути річ очевидна, бо як інакше можна передати *див'я-г'яну*?

Прадьюмна: *Гуру-падашраях*. "Найперше духовий учитель мав би статися нам притулком". *Тасмат кришна-дикшаді-шикшанам. Тасмат*, "від нього", *кришна-дикшаді-шикшанам*, "треба отримати кришна-дикшу, себто висвячення, та *шикшу*".

Шриля Прабгупада: *Дикша* означає – *див'я-г'янам кшапаяті іті дикша*. Те, що з'ясовує *див'я-г'яну*, позасвіт, і є *дикша*. *Ди – див'я, дикшанам. Дикша*. Тому *див'я-г'яна*, позасвітне знання... Якщо ви не визнаєте духового вчителя, як ви отримуєте позасвіт... Вас навчатимуть тут і там, тут і там, і ви змарнуєте час. Ви змарнуєте час на так званих вчителів. Тому вас має провадити вправний духовий учитель. Прочитай оце.

Прадьюмна: *Кришна-дикшаді-шикшанам*.

Шриля Прабгупада: *Шикшанам*. Ми повинні вчитися. Якщо ти не вчишся, то як ти поступатимеш? Далі?

(Шриля Прабгупада, розмова, 27.1.77, Бгубанесвар)

Те, що позасвітня *шикша* є істотою *дикші*, з'ясовує відоме письмо, в якому йдеться за взаємини *гура* й учня (*Бгагавадгіта*, 4.34). Згідно з послівним перекладом, "*упадеки'янті*" означає "висвячувати". А змістовний переклад з'ясовує, що це "висвячення" означає "уділення знанням", для чого учень повинен "випитувати". Отже, описаний тут перебіг висвячення тотожний "уділенню знанням".

Таким чином, захисники твердження, що Шриля Прабгупада це – *шикша-*, а не *дикша-гуру*, втрапляють до власноруч виготовленої пастки послідовного мислення. Якщо Шриля Прабгупада здатний "уділяти знанням" за своєї відсутності на планиді, то він засадничо є передавець *див'я-г'яни* – позасвітнього знання. Отже, якщо Шриля Прабгупада є тілесно відсутнім *шикша-гуром*, то чому він не годен бути також *дикша-гуром*? Безглуздо стверджувати, що Шриля Прабгупада, не будши на планиді, здатний шикшувати лише тоді, коли перебуває на посаді *шикша-гура*, коли ж ми змінимо його посаду, він стане неспроможним шикшувати. Власне те явище, що він годен шикшувати, не будши на планиді, доводить те, що він рівночасно спроможний дикшувати.

Дехто пішов далі, доводячи неспроможність Шрилі Прабгупади дати навіть позасвітню *шикшу* без матеріального тіла. Якщо цей довід справедливий, чому тоді Шриля Прабгупада доклав таких зусиль, щоб написати численні книжки, та заклав міжнародне видавництво лиш на те, щоби видавати їх у наступні десять тисяч років? Якщо більше нема змоги отримувати позасвітню науку з книжок Шрилі Прабгупади, чому тоді ж ми поширюємо їх, і чому подосі люди щиро здаються на Пана-Бога через їхній вплив?

8. "Ви запевняєте в тім, що Шриля Прабгупада не виховав чистих вірних".

Ні, ми запевняємо єдино в тім, що Шриля Прабгупада запровадив ритвіцтво для дальшого тривання висвячень. Виховав він чи не виховав чистих вірних – це не стосується до його виразного й недвозначного наказу. Наш учнівський обов'язок полягає тільки у виконанні настанов *гура*. Цілком недоречно, знехтувавши наказом *гура*, гадати, як багато чистих вірних є наразі чи буде в майбутності.

Якщо й припустити найгірше, себто відсутність наразі чистих вірних, то слід придивитися до обставин по відході Шрилі Бгактисиддганті Сарасватія. Служе сорок років по тому Шриля Прабгупада показав, що насправді з Гавдіяматгу постав лише їден ваговитий *ачар'я-висвятник*:

"Насправді жоден з моїх духових братів не такий вправний, аби стати *ачар'єю*¹ (...) замість надихати наших послідовників та учнів, вони инколи споганюють їх. (...) Вони великі майстри шкодити нашому природньому поступові".

(Шриля Прабгупада, лист до Рупанугі, 28.4.74)

"Я виберу декількох гурів. Я скажу: "Ти стаєш *ачар'єю*". (...) Можеш підвозити москаля, прецінь нічого не вдається. Поглянь на наш Гавдіяматг. Кожен хтві стати гуром, осьде маленька святиня, а в ній - "гуру". Що це за гуру?"

(Шриля Прабгупада, ранкова прогулянка, 22.4.77)

Можуть взяти це за недоріб Шрилі Бгактисиддганті у проповіді. Прецінь запевняти, буцім Шриля Бгактисиддганта зазнав поразки – надзвичайно нерозважливо. Відомий вислів Шрилі Бгактисиддганті: "Якщо завдяки моїй праці постане бодай їден чистий вірний, я вважатиму, що мені поталанило".

Ба більше, ритвіцтво не вилучає ймовірного існування чистих вірних. Є міркування й обставини, що чудово погоджують і *ритвіків*, і чистих

вірних, приміром:

- Можливо, Шриля Прабгупада виховав багато чистих вірних, котрі не бажають ставати *дикша-гурами*. Нема жодних підстав припускати, що найвеличнішими вірними у Товаристві мусять бути щорічні висуванці на виборах. Ці чисті вірні можуть хотіти просто покійно допомагати Шрилі Прабгупаді в його праці. Ніде не усталено, що чистий вірний обов'язково стає *дикша-гуром*. Такі особи залюбки працювали би в межах ритвітства, якби їхній *гуру* наказав.
- Можливо, Шриля Прабгупада волів мати велику кількість *гурів*-напутників, а не збільшене число *гурів*-висвятників. Це твердження зіставлене з вищенаведеним витягом, в якому йдеться за настанову кожному стати *шикша-гуром*, та із застереженням Шрилі Прабгупади не брати учнів. Воно також зіставлене з тим, що Шриля Прабгупада вже самотужки погіншливо виконав своє завдання:

Гість: Чи намірені ви приділити наступника, який продовжить вашу справу?

Шриля Прабгупада: Мою справу зроблено.

Гість: Проте хтось мусить усім орудувати.

Шриля Прабгупада: Авжеж. Ми працюємо над цим. Ми виховуємо таких вірних, які керуватимуть.

Гануман: Цей пан цікавиться, і я теж хотів би знати, чи назвали Ви свого наступника, чи вашим наступником буде...

Шриля Прабгупада: Моїм наступником буде вислід моєї праці.

(Шриля Прабгупада, розмова, 12.2.75, Мехико)

"Отже, я не скажу вам жодної новини. Що мав сказати, я вже сказав у своїх книжках. Просто втямте їх та простуйте цим шляхом. Не важить, присутній я чи ні".

(Шриля Прабгупада, промова по прибутті до Вриндавану, 17.5.77)

Новинар: Що буде з Рухом свідомости Кришни у ЗДАмі по вашій смерті?

Шриля Прабгупада: Я ніколи не помру.

Вірні: *Джай! Гарибол!* (сміх)

Шриля Прабгупада: Я житиму в своїх книжках, а ви їх вивчатимете.

(Шриля Прабгупада, новинарське віче, 16.7.75, Святофранківськ, Злучені Держави Америки)

Новинар: Ви готуєте наступника?

Шриля Прабгупада: Так, це мій Гуру Магарадж.

(Шриля Прабгупада, новинарське віче, 16.7.75, Святофранківськ, ЗДАМ)

"Тільки Пан Чайтанья може стати на моїй посаді. Він подбає за цей Рух".

(Шриля Прабгупада, розмова, переклад з гіндуської, 2.11.77)

Новинар: Що буде, як трапиться неминуча прикрість і знадобиться наступник?

Рамешвара: Він запитує за майбутність, хто керуватиме Рухом у будущині.

Шриля Прабгупада: Вони керуватимуть, я навчаю їх.

Новинар: Чи буде їден духовий провідник?

Шриля Прабгупада: Ні. Я готую Провід, вісімнадцять по цілому світі.

(Шриля Прабгупада, розмова з новинарем, 4.6.76, Янголів, ЗДАМ)

Новинар: Чи намірені Ви назвати їдну особу за свого наступника? Чи вже назвали?

Шриля Прабгупада: Наразі не думаю за це. Проте їдну особу не треба.

(Шриля Прабгупада, розмова з новинарем, 4.6.76, Янголів)

Новинар: Мене цікавить, чи має він наступника... Ви маєте наступника, який посяде ваше місце по вашій смерті?

Шриля Прабгупада: Наразі не ухвалено. Наразі не ухвалено.

Новинар: Яким чином? Чи будуть "Гаре'Кришни"...

Шриля Прабгупада: Ми маємо писарів. Вони урядують.

(Шриля Прабгупада, розмова з новинарем, 14.7.76, Новойорк, ЗДАМ)

Те, що Шриля Прабгупада жодного свого учня не приділив за *дикша-гура*, не обов'язково свідчить за відсутність серед них чистих вірних.

Ймовірно, намір Кришни не вимагав од них обіймати таку посаду. Проте послідовники Шрилі Прабгупади вважать так само багато, як і за його присутности. Їхня вага полягає в тім, щоби бути його заступниками, а не *дикшами*-наступниками:

"Усі виділові мають бути *гурами*-напутниками. Я – *гуру*-висвятник, а ви маєте бути *гурами*-напутниками, навчаючи того, чого я вчу, й роблячи те, що я роблю".

(Шриля Прабгупада, лист до Мадгудвіши, 4.8.75)

"Трапляється таке, що *дикша-гуру* не завжди присутній. Тому можна вчитися й отримувати настанови від величного вірного. Це називається *шикша-гуром*".

(Шриля Прабгупада, відчит за *Бг*, 4.7.74, Гонулу)

Отже, річ не в тім, чи виховав Шриля Прабгупада чистих вірних, а в тім, що він запровадив ритвітство. Те, що *дикша-гуру* нині тілом не присутній, не означає, що він не *дикша-гуру*. За його відсутности ми маємо слухати настанови правдивих *шикша-гурів*, яких, ймовірно, мільйони.

¹Шриля Прабгупада вживав назви "ачар'я" та "гуру" взаємозамінно

9. "Допоки *гуру* пильнує всіх засад, його поступ не важить, бо вренгі-решт він стане вправним і забере своїх учнів навспак до Бога".

Як мірковано передше, аби обійняти посаду *дикша-гура*, слід спершу опанувати найвищий рівень вірної служби – *мага-бгагавату* – та отримати повноваження на висвячення власних учнів від попереднього *ачар'ї*. Стосовно до *гура* устава за такий собі виказ, який буде оплачено в майбутності, є зневагою:

"Хоча Притгу Магараджа – це віртне втілення Найвищого Бога-Особи, він відкинув ті вихвалання, бо на той час ще не показав чеснот Найвищої Особи. Цим вчинком він хотів наголосити, що не-посідач божих чеснот не повинен дозволяти своїм послідовникам та учням звеличати себе, важачи на появу цих чеснот у майбутності. Якщо той, хто не має чеснот достойника, дозволяє своїм чителям вихвалити себе з надією на набуття таких чеснот рано чи пізно, то це вихвалання є зневагою".

(ШБ, 4.15.23, пояснення)

Так само буде зневагою звертатися до сліпого "О лілейноокий"; говорити за зумовлену душу, як за "подібну до Бога" ("добрий, як Біг" – *ГВМ*, стор. 15, с. 8), – теж зневага. І зневага не лише стосовно до предмету лестивости, а й стосовно до нестемного ланцюга учнівського наступства самоусвідомлених душ аж до Самого Найвищого Бога-Особи.

"Пильнування" - це перебіг, завдяки якому учень дістає належну вправність, проте властиво цей перебіг іще не є вправністю. Вірні часто змішують перебіг та вправність, деколи навіть запевняють, що це ідне й те саме. Навіть якщо хтось пильнує перебігу, це ще не означає, що він є *мага-бгагавата*, чи що його духовий учитель прохав його висвячувати інших. А надто, якщо учень сам починає висвячувати до того, як розвинув належні чесноти й отримав повноваження, не можна вважати, що він "пильнує".

Инколи вірні наводять пояснення до п'ятого письма з *Нектару настанов*, аби довести, що "вайшна-початківець чи вайшна-переступник (на проміжнім рівні) також може брати учнів...". Однак вони чомусь не помітили, що решта речення попереджує учнів таких "гурів", що **"вони не подужають поступати на шляху до найвищої мети життя під його неvistачним проводом"**. Далі устальюється:

"Тому учень має пантрувати, аби вибрати собі за духового вчителя *уттама-адгікарія*".

Невправних *гурів* також попереджено:

"Не варто ставати духовим учителем, не сягнувши рівня *уттама-адгікарія*".

(*Нектар настанов*, письмо 5, пояснення)

Якщо *гуру* може запропонувати лише "невистачний провід", він засадничо не годен бути *дикша-гуром*, бо потрібне передання цілої *див'я-г'яни*. "Неvistачний" означає "нецілий". Звісно, таких *гурів*-висвятників, нездатних підняти учня до належного рівня, найліпше оминати.

10. "Ритвіцтво означає кінець ланцюга учнівського наступства".

Ланцюг учнівського наступства, чи *гуру-парампара*, вічний; в жоднім разі мова не йде за його припинення. Шриля Прабгупада запевняє, що Рух *Санкіртани*, а отже, й МіТУК, існують протягом наступних дев'ятьох з половиною тисяч років. Проти вічності дев'ять з половиною тисяч років – ніщо, просто спалах у всесвітовім часі. Під цей час Шриля Прабгупада тим-же ходом залишатиметься "поточною ланкою ланцюга учнівського наступства" в межах Товариства, допоки він сам чи Кришна не скасують наказ від 9-го листя, чи допоки окремі зовнішні умовини спричинять немогу виконувати цей наказ (приміром, через цілу теплоядерну руїну). *Ачар'ї*-попередники залишалися "поточними ланками" протягом тривалих часових відтинків – тисяч (Шриля В'ясадева) чи навіть мільйонів років (див. витяг нижче). Ми не бачимо причини, з якої тривалість чину Шрилі Прабгупади як "поточної ланки", хай аж до завершення Руху *Санкіртани*, мусить створювати такі ускладнення:

"Щодо *парампари*, то це не дивина, що в ній є значні відстані (...) ми дізнаємося з *Бгагавадгіти*, що її розповіджено сонцебогові кілька мільйонів років тому, проте Кришна поменує лише три ймення в цій *парампарі*: Вівасван, Ману та Ікшваку; отже, ці перерви не руйнують згоди *парампари*. Ми маємо вибрати видатного *ачар'ю* та слухатись його. (...) Ми маємо коритися ваговитому *ачар'ї* незалежно від того, до якої *сампрадаї* ми належимо".

(Шриля Прабгупада, лист до Даянанди, 12.4.68)

Наказ від 9-го листя дуже важить, бо він означає, що Шриля Прабгупада буде найвизначнішим *ачар'єю*, принаймні, для членів МіТУКу, допоки існує це Товариство. Лише безпосереднє втручання Шрилі Прабгупади чи Кришни на силі скасувати цей наказ, і це втручання мусить бути принаймні так само виразним та недвозначним, як і відіслане цілому Товариству підписане розказання. Отже, допоки нема супротивного наказу, наука вірної служби й далі передаватиметься від Шрилі Прабгупади до наступних поколінь його учнів. Це звичне явище для нашої *сампрадаї*, тож нема чим клопотатися. Ланцюг учнівського наступства слід вважати розірваним лише тоді, коли науку вірної служби втрачено. У таких випадках Пан Кришна зазвичай зіходить Сам, аби відновити засади віри. Ця наука залишатиметься неспотвореною та цілком приступною, допоки поширюватимуться книжки Шрилі Прабгупади.

11. "Ритвіцтво означає кінець дотримання тисячолітнього звичаю у взаєминах *гура* й учня".

Ритвіцтво припускає злуку з найвидатнішим *ачар'єю*, який коли-будь благословляв Землю, а саме - зі Шрилею Прабгупадою, необмеженої кількості щирих учнів. Ці учні побудують стосунки зі Шрилею Прабгупадою через вивчення його книжок і службу йому в його Товаристві, де є досить можливостей для існування необмеженого розмаю взаємин межи учнем та *шикша-гуром*. Як тоді можна казати про кінець звичаєвих взаємин *гура* й учня?

Подробиці викінчення взаємин *гура* й учня *ачар'я* властен достосувати до місця, часу й умовин, проте засада невідмінна:

"Шриман Вірараггавачар'я, духовий учитель з Рамануджа-сампрадаї, у своїм поясненні до *Шримад-Бгагаватаму* пише, що за певних обставин можна дати духове висвячення навіть *чандалові*, чий суспільний стан нижчий за стан *шюдри*. Заради навернення таких людей на *вайшнавів* можна порушити окремі звичаї й у дечому оминати заведений порядок".

(ШБ, 4.8.55, пояснення)

Достоту так само засаду щодо отримання висвячення від щирого духового вчителя у жодний спосіб не спотворено й не послаблено ритвіцтвом.

Дехто показує на звичайних *гурів* з гіндуського села як на живовзір для МіТУКу. Кожен *гуру* сам навчає декількох своїх учнів. Звучить гарно, проте геть не причетне до завдання всесвітньої ваги, передбаченого Паном Чайтаньєю та виконаного Шрилею Прабгупадою. Відповідно до цього завдання Шриля Прабгупада – *ачар'я* для цілого світу з тисячами, ймовірно, мільйонами учнів. Шриля Прабгупада заклав усесвітній Рух, де кожен здолає "вдатися" до нього, "служити" йому й "випитувати" його, де б хто не мешкав. Навіщо запроваджувати у Товаристві сільське гуруцтво всупереч наказові Шрилі Прабгупади й тому, що він устійнив?

За яку єдність йдеться, якщо кожен зосереджений на сотнях різних *гурів* з різними переконаннями й рівнями дійшлости? Як ми вже показали, на противагу цій "духовій грі на щастя", Шриля Прабгупада дав нам пересвідчений і перевірений устрій, який полегшує підлягання безпосередньо йому та має стовідсоткову запоруку. Ми знаємо, що він ніколи не підманить нас, і тому Товариство залишатиметься цілісним не лише за назвою, але й за річчю.

Дехто з вірних гадає, що без живого наступства тілесно присутніх *дикша-гурів* висвятників науку вірної служби буде втрачено. Прецінь Шриля Прабгупада ніколи не устійнював такої засади, отже, у нашій вченні її не може бути. Допоки ритвіцтво чинне (звісно, якщо його колись буде відновлено), існуватиме наступність живих *шикша-гурів*, що діють іменем живого, хай і відсутнього тілесно *мага-бгагавати*. Допоки ці *шикша-гури* нічого не міняють, не вигадують нового вчення, не порушують засадничих наказів, не проголошують себе *дикша-гурами*, наука вірної служби залишатиметься ціла. Якщо ж їхня негожа поведінка заважатиме переданню нетлінної науки *бгактію*, то Кришна, звісно, втрутиться та, ймовірно, пришле мешканця Голоки закласти нове щире Товариство. Подбаймо разом, аби такого не трапилось.

12. "Ритвіцтво – це хибний спосіб дальшого тягу ланцюга учнівського наступства. Правдивий спосіб той, що тілесно присутній *гуру* навчає учня всього, що той має знати щодо Кришни. Ледві *гуру* опустить планиду, його вірні учні зараз мусять зачати висвячувати своїх власних учнів, аби ланцюг учнівського наступства тривав. Треба вжити цього взірцевого способу".

Без заторкання двох важливих попередніх умов, стосовних до кожного висвятника (вправність і вповноваження), розумно, що здійснення *дикші* в нашій *парампарі* надрізноманітне. Завважмо, що є, принаймні, п'ять головних різновидів порушень так званого "взірцевого" способу, хоч ми й не заперечуємо проти існування інших:

а) Межичас:

Це всі випадки, коли *парампаровий ачар'я* йде, не залишивши наступної ланки, себто того, хто здатний одразу почати висвячувати. Чи особа, яка має стати наступною ланкою, отримує від свого духового вчителя наказ висвячувати не зараз по його відході, а перегодом. Приміром, наша *сампрадая* перебувала в такій двадцятирічній прогалині між відходом Шрилі Бгактисиддганті й наступним справжнім висвяченням у ній. Межичас у сто років і більше межі членами ланцюгу учнівського наступства не є надзвичайним явищем.

б) Зворотній межичас:

Це випадки, коли *ачар'я* ще не опустив тіло, а його учні зачинають висвячувати. Пан Брагма, приміром, ще не опустив тіло, а покоління *гурів*-наступників уже висвятили мільйони й мільйони учнів. Шриля Бгактисиддганта висвячував за тілесної присутности Шрилі Бгактивіноди та Шрилі Гавракішори. Відповідно до *ГВиМу* (стор. 23), це звичне явище у нашій *сампрадаї*.

в) Взаємини *шикша/дикші*:

Це приклади визнання учнем тілесно відсутнього на планиді *ачар'ї* за свого головного духового вчителя. Важко розрізнити, ким є для учня *ачар'я*, що відійшов у засвіти, – *шикша-* чи *дикша-гурум*. Шриля Прабгупада не з'ясує істоту таких духових стосунків. Наприклад, істота взаємин межі Шрилею Вішванатгою Чакравартієм Тгакуром і Нароттамадасом Тгакуром, який жив поза сто років раніше, не з'ясована Шрилею Прабгупадою. Наше припущення, що це є *шикша*-стосунки – мусування, бо Шриля Прабгупада каже з цього приводу просто:

"Шриля Нароттамадас Тгакур узяв собі за слугу Шрилю Вішванатгу Чакраварті".

(Чч, Аді-ліля, 1)

"...Вішванатга Чакраварті Тгакур. Він визнав Нароттамадаса Тгакура за свого *гура*".

(Шриля Прабгупада, відчит за *ШБ*, 1.4.76, Бомбей)

Хоча такі учні звичайно відбувають певний обряд за участі тілесно присутньої особи, це не означає, що *ачар'я* в засвітах не є їхній *дикша-гуру*, і так само обряд за участі *ритвіка* не означає, що *ритвік* чи голова святині є *дикша-гуру*. Такі учні звичайно отримують від тілесно присутнього священника дозвіл на висвячення у відсутнього на планиді *сад-гура*. За умови відновлення ритвіцтва нових учнів Шрилі Прабгупади у такий самий спосіб схвалить голова святині й *ритвік* напередодні висвячення.

г) Спосіб висвячення:

Висвячення може бути незвичайним, коли вживано неповторного чи незбагненого способу передання *дикші*. Приклад: Пан Кришна висвячує Пана Брагму чи Пана Чайтанья шепоче у вухо буддивцеві. Ймовірно, сюди належить і міжпланидова *дикші*, коли висвячують, себто передають *дикшу*, учневі, що перебуває на іншій планиді, наприклад, від Мана до Ікшвака (*Бгагвадгіта*, 4.1).

д) Способи передання наступства:

Це стосується до різних способів передання наступства, вжитих *ачар'ями* нашої *сампрадаї*. Приміром, Шриля Бгактивінода Тгакур вибрав спосіб, де наступним *ачар'єю* стане "могутній син-*вайшнав*". Шриля Бгактисиддганта передбачив передання наступства "самоявному *ачар'ї*". Скільки нам відомо, Шриля Прабгупада вибрав спосіб "*ритвік* – заступник *ачар'ї* на проведення висвячень", за допомогою якого "щойновисвячені є учнями Його Божої Ласки А.Ч Бгактиведанти Свамія Прабгупади". Нинішній спосіб, упроваджений Уповноваженим віділом, – "численне ачаронаступство".

Отже, кожен *ачар'я* має власне неповторне ставлення до цієї справи, тому нема рації говорити за "взірцевий" спосіб продовження *парампарі*.

13. "Що завадить нам безперешкодно отримати висвячення від будь-якого попереднього ачар'ї по визнанні ритвіцтва, приміром, у Шрилі Бгактисиддганті Сарасватія?"

На заваді стануть дві речі:

- а) Шриля Бгактисиддганта та інші попередні ачар'ї не закладали ритвіцтво, аби воно було чинне "надалі".
- б) Ми маємо визнати того, хто є поточною ланкою ланцюгу учнівського наступства.

"Аби збагнути зміст вчення Шримад-Бгагаватаму, слід звернутися до духового вчителя, який є поточною ланкою в ланцюгові учнівського наступства".

(ШБ, 2.9.7, пояснення)

Запевне, Шриля Прабгупада є наступним ачар'єю нашої сампрадаї, який слідкує за Шрилею Бгактисиддгантою. Отже, Шриля Прабгупада є нашою поточною ланкою і тією особою, від якої слід отримувати висвячення.

14. "Аби бути поточною ланкою в ланцюгові учнівського наступства, слід бути присутнім тілесно".

Ніколи Шриля Прабгупада не казав такого.

Поміркуймо, чи здатний духовий учитель бути "поточною ланкою" за своєї тілесної відсутності?

- а) Виразу "поточна ланка" ужито в книжках Шрилі Прабгупади лише в іднім місці. Уживши цього виразу, Шриля Прабгупада нічого не пише за потребу в тілесній присутності. Якби тілесна присутність була істотною умовою, Шриля Прабгупада, звісно, згадав би за неї.

- б) Словникові значення слова "поточний" (сьогочасний, теперішній, сучасний) не стосується до тілесної присутності.

- в) Словникових значень слова "поточний" можна вільно вжити щодо тілесно відсутнього духового вчителя та його книжок: "найновіший", "широковідомий, загальноживаний", "поширений", "обіжний, чинний" (Англійський словник Коллінза). Скільки ми бачимо, всі ці назви можна вжити щодо Шрилі Прабгупади та його книжок.

- г) Власне мета визнання "поточної ланки" цілком досяжна через читання книжок Шрилі Прабгупади:

"Аби збагнути зміст вчення Шримад-Бгагаватаму, слід звернутися до духового вчителя, який є поточною ланкою в ланцюгові учнівського наступства".

(ШБ, 2.9.7, пояснення)

- д) Шриля Прабгупада вживає також вираз "безпосередній ачар'я" як рівнознаку до виразу "поточна ланка". Слово "безпосередній" означає: "за невтручання посередника", "найближчий чи найбезпосередніший щодо впливу чи стосунку" (Англійський словник Коллінза)

Такі визначення додають уґрунтування безпосереднім взаєминам зі Шрилею Прабгупадою без жодних посередників, незважаючи на його тілесну присутність чи відсутність.

- е) А що є приклади учнів, які висвячують за тілесної присутності на планиді їхнього гура, то стає очевидною відсутність безпосереднього стосунку між станом поточної ланки та тілесною присутністю чи відсутністю духового вчителя. Інакше кажучи, якщо можна бути наступною поточною ланкою навіть за тілесної присутності свого гура, то чому ачар'я в засвітах не годен бути поточною ланкою?

Отже, як на наш погляд, залежність існування поточної ланки в ланцюгові учнівського наступства від тілесної присутності чи відсутності не доведена.

15. "Численні духові брати Шрилі Прабгупади по відході Шрилі Бгактисиддганті стали ачар'ями-висвятниками, отже, що поганого в тім, що учні Шрилі Прабгупади вчинили так само?"

Ставши ачар'ями-висвятниками, учні Шрилі Бгактисиддганті брутально порушили останній навід свого духового вчителя (створити Уповноважений виділ і чекати на самоявного ачар'ю). Шриля Прабгупада гостро засуджував своїх духових братів за непокору до свого гура, кажучи, що вони нездатні навіть проповідувати, а висвячувати й поготів:

"Жоден з моїх духових братів не має вправности на те, щоби стати ачар'єю".

(Шриля Прабгупада, лист до Рупанугі, 28.4.74)

"У цілості ти маєш знати, що він (Бон Магараджа) - невизволена душа, тому він нікого не годен повернути на свідомість Кришни. Для цього потрібне особіне духове благословенство від найвищих звершників".

(Шриля Прабгупада, лист до Джанардани, 26.4.68)

"Якщо кожен лише висвячуватиме, наслідки будуть протилежні. Допоки це триватиме, триватиме й неталан".

(Шриля Прабгупада, Пгалгун Кришнан Панчамі, вірш 23, 1961)

Ми нещодавно пересвідчилились, як навіть ідна така особа здатна сплюндрувати справу Шрилі Прабгупади. Вшануймо їх з найбільш можливої відстані. Безумовно, ми не можемо допуститися брання їх за взір того, як учень має надалі виконувати завдання свого духового вчителя. Вони зруйнували справу свого духового вчителя та ладні зробити з Товариством те саме, якщо ми їм це дозволимо:

Щодо гуруцтва в Гавдіяматзі, то його можна взяти за схожий випадок у минувшині лише тим боком, що цей устрій, як і численне ачаронаступство, запроваджено всупереч виразного наводу Надавця-Ачар'ї.

16. "Коли Шриля Прабгупада казав, що їм не варто ставати ачар'ями, він мав на увазі "Ачар'ю" з великої букви "А", себто

Ачар'ю-очільника Товариства".

Де Шриля Прабгупада розрізняє маленьку "а" й велику "А" у визначенні *ачар'їв*-висвятників? Де саме він хоч-коли каже за особний різновид *ачар'їв*, здатних очолити товариство, та за решту, нижчих, нездатних таке вчинити?

17. "Усі знають, що є три різновиди *ачар'їв*, кожен член Товариства з цим погоджується".

Прецінь ця думка не належить Шрилі Прабгупаді, її висловив Прадьюмнадас у листі до Сатсварупадаса Госвамія від 7.8.78. Цього листа згодом було надруковано у статті Равіндри Сварупадаса *З мого наказу* від 1985-го року та вжито, як один з наріжних каменів підвалини провідної думки цієї статті, присвяченої перебудові гуруттва у Товаристві. Ця стаття з назвою "З мого наказу – Зрозуміли" (Виділ, 1995-ий рік) на свій пай окреслює основу книжки *Гури й висвячення в МіТУКові*, яка має стосунок до висвячень, як це згадано у вступі до неї. На засадах цієї книжки теренове ачарництво перетворено на чинне донині численне ачаронаступство:

"Таку визнаку *ачар'ї* я дістав з листа Прадьюмни до Сатсварупадаса Госвамія від 7-го серпня 1978-го року. Зараз читачеві слід уважно прочитати цей лист (який я долучаю)".
(*З мого наказу*, Равіндра Сварупадас, серпень 1985)

У цім листі Прадьюмна надає слову "*ачар'я*" три визнаки:

- 1) Виконавець проповідуваного ним.
- 2) Висвятник.
- 3) Духовий провідник товариства, що його попередній *ачар'я* приділив за свого наступника.

Ми визнаємо першу визнаку, бо її дав Шриля Прабгупада. Ця визнака саморушно пасує до будь-якого поступного проповідника, і не важить, *шикша*- він чи *дикша-гуру*.

Тепер щодо другої визнаки. Прадьюмна з'ясовує, що такий різновид *ачар'ї* годен висвячувати учнів, і його називають "*ачар'ядева*", проте лише його учні:

"Будь-який висвятник чи *гуру* може називатися "*ачар'ядевою*" тц, але тільки своїми учнями. Хто визнав його за *гура*, мають всіляко вшановувати його, прецінь це не стосується до тих, хто не є його учнями".
(Прадьюмна, лист від 7.8.78)

Це вигад. Шриля Прабгупада ніде й ніколи не описував *гура*-висвятника, чию всеосяжну природу визнають лише його учні та ще, ймовірно, *вайшнави* з того ж ланцюга учнівського наступства, а не цілий світ. Погляньмо, як Шриля Прабгупада тлумачить слово "*ачар'ядева*". Наступні витяги належать до другого розділу *Науки самоусвідомлення* – почески Шрилі Прабгупади до В'яса-пуджі. Цим словом він називає свого духового вчителя Шрилю Бгактисиддганту:

"*Гуру*, себто *ачар'ядева*, як ми визнаємо з достотних читанок, передає звістку з безвідносного світу..."

"...тому що, кажучи за наріжну засаду *гурудеви*, себто *ачар'ядеви*, ми маємо на увазі те, що звернене до всіх людей".

"Нині ми згуртувались, аби покійно вшанувати *ачар'ю*, який не є *гуром* розкольників чи їдним із численних розбіжних поміж себе тлумачів істини. Навпаки, він – *Джагат-гуру*, себто *гуру* для всіх нас".
(Шриля Прабгупада, *Наука самоусвідомлення*, р. 2)

Ужиток та визнака слова "*ачар'я*" Шрилею Прабгупадою зовсім відмінні від тлумачення Прадьюмни. Своїм твердженням Прадьюмна, вочевидь, припускає, що словом "*ачар'ядева*" можна назвати тих людей, які насправді не є високими особами. Так він безвідносне становище *дикша-гура* перетворює на відносне.

Слово "*ачар'ядева*" можна уживати лише щодо того, хто насправду є "*гуру* для всіх нас", і кого має шанувати цілий світ:

"...він – безпосередній об'яв Пана-Бога та правдивий заступник Шрі Нітьянанди Прабга. Такий духовий учитель знаний як *ачар'ядева*".
(Чч, *Адї-лія*, 1.46)

З'ясовуючи третю визнаку, Прадьюмна каже, що слово "*ачар'я*" показує на очільника спільноти та має певне значення:

"Втім, це не будь-хто. Йдеться за особу, приділену попереднім *ачар'єю* за свого наступника й уповноважену ним обійняти найвищу посаду в очолюваному нею Товаристві. (...) Вся Гавдія-сампрадая пильнує такого звичаю".
(Лист Прадьюмни до Сатсварупадаса Госвамія, 7.8.78)

Безумовно, ми згодні: аби висвячувати, треба отримати повноваження від *ачар'ї*-попередника (засада, що її навіть не згадано у з'ясуванні визнаки 2):

"Слід отримати висвячення від щирого духового учителя, який належить до ланцюга учнівського наступства й одержав належні повноваження від свого духового вчителя. Це вважають за *дикша-відгану*".
(ШБ, 4.8.54, пояснення)

Утім, невтямки, як це стосується до того, щоб "обійняти найвищу посаду в Товаристві", над те Шриля Прабгупада є *ачар'єю* товариства, чие існування нічим не дотичне до об'єднання, закладеного його Гуром Магараджем. У згоді з міркуванням Прадьюмни, Шрилі Прабгупаді пристає тільки друга визнака. Хай Прадьюмна посилається на "пильнування звичаю", прецінь ми маємо право на такий звичай не зважати, бо Шриля

Прабгупада ніколи за нього не згадував. Ця ж таки сторінка з'ясує, звідки походять дуже мудрі твердження Прадьюмни:

"У різних гавдіяматівських святинях навіть той духовий брат, що обіймає посаду *ачар'ї*, настільки покірний, що сідає на *асану* з тонкої тканини й не вищу".

Жоден з духових братів Шрилі Прабгупади не мав повноважень ставати *ачар'єю*. Очікувано, що справжня покора має виявлятися через відмову чинити будь-що без відповідних повноважень, визнання високого становища Шрилі Прабгупади та здання на щирого *джагат-гура*. На жаль, лише нечисленні члени Гавдіяматту вчинили так. Посилання Прадьюмни на цих осіб, як на зверхників, свідчить, що він укотре принижує посаду щирого *ачар'ядеви*.

"Щодо Бгактипурія й Тиртги Магараджа, то вони мої духові брати, і їх слід поважати. Прецінь ви не повинні наближатися до них, бо вони вчинили всупереч наводі мого Гура Магараджа".

(Шриля Прабгупада, лист до Прадьюмни, 17.2.68)

Сором Прадьюмні Прабгові, що знехтував безпосереднім наводом свого Гура Магараджа, проте знаменно, що саме його перекинчицькі погляди вплинули на створення чинної "*гуру-сиддганти*" в Товаристві.

Отже, не важить, чи мав на думці Шриля Прабгупада *ачар'ю* відповідно до першої, чи до третьої визначки, коли казав за відсутність належної вдачі у жодного з його духових братів, аби стати *ачар'єю*. Не мавши чеснот, відповідних до першої визначки, вони не були за приклад, а це саморушно відкидало їхню відповідність до третьої визначки, що відбирало на свій пай, зокрема, спромогу висвячувати. Якщо ж вони не пристали до третьої визначки, то не отримали повноважень, а отже, не годні висвячувати.

Висновок:

а) Всі проповідники повинні прагнути стати *ачар'єю* відповідно до першої визначки, себто стати *шикша-гурами*.

б) Прадьюмна геть хибно розуміє другу визначку. Будь-кому, учневі чи не-учневі, наказано ставитися до щирого *гура* чи *ачар'ядеви*, як до пересічної людини. Якщо ж той таки пересічна людина, то він не годен нікого висвятити, і називати його "*ачар'ядевою*" не можна. Ба більше, друга визначка не згадує про конечність отримання особного вповноваження від *ачар'ї*-попередника – благословенства, за відсутності якого ніхто не управнений висвячувати.

в) Третя визначка описує єдиний різновид *ачар'ї*, здатного висвячувати, – себто вповноваженого своїм духовим учителем, опертим на ланцюг *сампрадаї*. Очолоє він Товариство, чи не очолоє, то не важить, головне – уповноважений.

У Товаристві всіх вірних закликають стати *ачар'ями* відповідно до першої визначки, себто бути за приклад, а отже – стати *шикша-гурами*. Для того, хто бажає стати таким *ачар'єю*, передусім варто пильнувати наводу свого духового вчителя.

18. "Це пусте, тож як ці гадки за посаду *ачар'ї* могли від'ємно вплинути на Товариство?"

Насправжки джерелом усіх непорозумінь в Товаристві є приниження посади щирого *дикша-гура*-висвятника. Дехто з *гурів* Товариства називає себе "поточною ланкою", яка злучає своїх учнів зі Шрилею Прабгупадою, надавцем-*ачар'єю* МіТУКу, й таким робом провадить їх навспак до Бога. Другі кажуть, що просто приводять учнів до Шрилі Прабгупади, щирої поточної ланки, який забирає їх домів до Бога (близько до вчення *ритвіків*). Дехто з *гурів* досі вважає Шрилю Прабгупаду теперішнім *ачар'єю*, другі не згодні, а двох огулом об'явило себе єдиними *ачар'ями*-наступниками Шрилі Прабгупади. Дехто з *гурів* Товариства досі гадає, що Шриля Прабгупада наставив одинацять *ачар'їв*-наступників (байка, нещодавно названа американським часописом "Часи Янголова" достеменною подією); другі – що він наставив одинацять *ритвіків*, зобов'язаних перекинутись на *ачар'їв* з маленької букви "а" зараз по його відході; треті – що *ачар'ями* з маленької букви "а" враз по відході Прабгупади мали стати не лише ці одинацять, а геть усі учні, либонь, за винятком жінок.

Вернувшись іще раз до *ГВиМу*, ми помітимо, що ставлення Виділу до "уповноважених" ним *гурів* геть суперечне.

Виділ визнає, що *ачар'їв сампрадаї* не затверджують на посаді листом з печаткою (*ГВиМ*, стор. 15, р. 6), проте на ділі саме це й відбувається на щорічних маяпурських засіданнях Виділу напередодні *Гавра-пурніми*. Наразі ми маємо чи не сто *гурів*-висвятників, і всі вони поблагословилися у Виділу, який "не заперече". Учні всіх цих *гурів* ушановують їх як *сакиад-гаріїв* (бувших на іднім рівні з Богом), відповідно до приписів власне Виділу (*ГВиМ*, стор. 15, р. 8)). Цих *ачар'їв*-висвятників окликають "поточними ланками", які долучають своїх учнів до ланцюгу учнівського наступства, посталому від Найвищого Пана та складеному з *мага-бгагаватів*:

"Вірним слід захилитися заступниками Шрилі Прабгупади, які є "поточними ланками" в ланцюгові учнівського наступства".

(*ГВиМ*, стор. 34)

Одночасно охочих висвятитись гостро попереджувало, що затвердження Товариством...

"...не слід беззастережно розуміти як запоруку рівня духового самоусвідомлення затверженого на посаді *гура*".

(*ГВиМ*, стор. 9, р.2.2)

А тут нас застерігають:

"Даний вірному дозвіл виконати "наказ" Шрилі Прабгупади щодо поширення ланцюга учнівського наступства шляхом висвячення нових учнів не слід розуміти як підтвердження чи устійнення того, що він є "уттама-адгікарі", "чистий вірний", або той, хто сягнув певного рівня самоусвідомлення".

(*ГВиМ*, стор. 15)

Цих *гурів* повинні вшановувати лише їхні учні в певному місці, а не всі у святині (*ГВиМ*, стор. 7) – Прадьюмнина визначка *ачар'ядеви*.

Ми показали, що лише *мага-бгагавата*, що має окремі повноваження, є щирим *дикиа-гуром*. Також ми показали, що справжній "наказ" стосувався до *ритвіків* і *шикшиа-гурів*. Отже, визнання когось "поточною ланкою" чи "гуром-висвятником" буде тотожне заяві за те, що він є *ачар'я* з великої букви "А", "*уттама-адгікарі*" або "чистий вірний", себто відповідає третій визначі *ачар'ї*.

Наважимося сказати, що нічого доброго нема в ухваленні чи "незапереченні" щодо наставлення *дикиа-гурів* і одночасному відкиданні будь-якої вини чи відповідальності за відхилення цих *дикиа-гурів* від устійнених засад. Ми переконані, що Шриля Прабгупада не припускав, щоби Товариство стало чимось на кшталт гри на щастя чи "московської рулетки", де ставкою є чиєсь духове життя. Можливо, виділовим варто утриматись від подальшого "печатання" посадовців, чиєї вправності вони стовідсотково не певні. Таке одностороннє визнання особистої вправності цілком можливе, адже всі ми, врешті-решт, на сто відсотків певні вправності Шрилі Прабгупади, маючи його за щирого духового вчителя.

Суперечне поведіння Уповноваженого виділу щодо справи *гурів* нещодавно коротко описав Джаядвайта Свами:

"Слова "наставлені" ніколи не вживано. Проте є "висуванці на посаду гура-висвятника", відбувається голосування, й оголошені стають "УХВАЛЕНИМИ МіТУКом" чи "вповноваженими МіТУКом" гурами. Аби зміцнити вашу віру, Виділ, з одного боку, заохочує вас висвятитись у щирого й уповноваженого ним гура та вшанувати його, як Бога. З другого боку маютьесь закони, які пускають в хід за падіння вашого МіТУК-уповноваженого гура. Слід перепросити того, хто вважає всі закони та ухвали щодо повинностей гура подосі заплутаними навіть для Виділу".

(Джаядвайта Свами, *У чім ритвіки мають рацію*, 1996)

Поглянувши на страшний перелік вчинків *гурів* Товариства, не дивуємося такій зневірі. Наводимо ще витяг зі статті Джаядвайти Свами:

ЯВИЩЕ:	<i>Гури</i> МіТУКу вороже ставилися, утісняли та виганяли багатьох щирих духових братів і сестер.
ЯВИЩЕ:	<i>Гури</i> МіТУКу привласнили право орудувати коштами й робили це нездало. Вони уживали коштів та інших засобів Товариства на те, щоб додати собі ваги та забезпечити чуттєву втіху.
ЯВИЩЕ:	<i>Гури</i> МіТУКу мали заборонені статеві стосунки з жінками, чоловіками та, ймовірно, з дітьми.
ЯВИЩЕ:	... (...тощо...тощо...)... (Джаядвайта Свами, <i>У чім ритвіки мають рацію</i> , 1996)

Новакам кажуть, що саме вони відповідають за ретельну перевірку *гура* Товариства на підставі книжок і настанов Шрилі Прабгупади. Вони мусять пересвідчитися, що *гури* мають вдачу, потрібну на висвячення. Проте варто лише потомному учневі висувати, що жоден з нинішніх "тілесно присутніх" *гурів* не відповідає вимогам, і висловити намір здатися на Шрилю Прабгупаду як на свого *дикиа-гура*, і його немилосердно турять геть із Товариства. Хіба це справедливо? Зрештою, він робив лише те, що казав Уповноважений виділ. Чи вартий він кари за те, що не зробив "поправний" висновок, надто за наявності виразного й незвозначного доводу на доказ того, що Шриля Прабгупада бажає саме такого вибору?

Чи мудро сподіватися на чиюсь незломну віру в нинішніх *гурів* Товариства, коли видно, що навіть Виділ потребує створення суворого карного законодавства, аби пильнувати їх? У книжках та настановах, згідно з якими потомного учня просять ухвалити рішення, жодного разу не згадано за такі каральні заходи. Важко вивести себе на чисту воду в кращий спосіб.

Нумо ліпше виконувати виразний наказ Шрилі Прабгупади, залишивши його єдиним *гуром-висвятником* Товариства. Хіба годен хто це заперечити?

19. "У часописі МіТУК за 1990-ий рік пише, що дехто з духових братів Шрилі Прабгупади таки був *ачар'єю*".

Хто це казав?

- Хто вважає слово "*ритвік*" відсутнім у вайшнавському словнику (Часопис *МіТУК*, стор. 23, 1990), хоча його вжито у *Шримад-Бгагаватамі* та у власноруч підписаному Шрилею Прабгупадою листі від 9-го липня.
- Хто натякнув, що Шрилі Прабгупаді не дозволено висвячувати:

"Бгактисидганта Сарасваті не висловив і не посвідчив писемно за настановлення Сваміджія (Шрилі Прабгупади) *гуром*".
(Часопис *МіТУК*, стор. 23, 1990)

- Хто сказав, що Тиртта Магарадж, Мадгава Магарадж і Шридгара Магарадж були щирими *ачар'ями*, незважаючи на відсутність у них належної вдачі, як стверджував Шриля Прабгупада:

"Прецінь наша *сампрадая* впорядкована. Тому Тиртта Магарадж, Мадгава Магарадж, Шридгара Магарадж і наш *гурудев*, Сваміджі – Сваміджі Бгактиведанта Свами, – усі стали *ачар'ями*".
(Часопис *МіТУК*, стор. 23, 1990)

На відміну від вищеписаного, Шриля Прабгупада мав щодо цих "*ачар'їв*" протилежну думку:

"Бгактивілас Тиртта ставиться до нашого Товариства надто вороже й хибно розуміє вірну службу. Його занечиснено".
(Шриля Прабгупада, лист до Шюкадеви, 14.11.73)

А за решту він сказав таке:

"Жоден з моїх духових братів не є вправний на те, щоби стати ачар'єю".

(Шриля Прабгупада, лист до Рупанугі, 28.4.74)

- Хто недавнечко ознаймив, що Шриля Прабгупада не дав цілого знання, тому, аби отримати найвище знання, ми потребуємо *расика-гура*.

20. "Деколи Шриля Прабгупада озивався за своїх духових братів".

Справді, деколи Шриля Прабгупада ставився до своїх духових братів витримано, звучи Шридгару Магараджа своїм *шикшиа-гуром* тощо. Шриля Прабгупада був щира душа і з любов'ю дбав за своїх духових братів, постійно шукавши способу залучити їх до Руху *Санкіртани*. Прецінь ми маємо розуміти, що Шриля Прабгупада ніколи, жодного разу, не ганив би їх, якби вони були щирими *ачар'ями*. Говорити, що щирі *дикшиа-гури* не виконали наказів свого духового вчителя, що вони заздрі змії, собаки, свині, осі тощо, – значна ураза, якої Шриля Прабгупада ніколи б не заподіяв. Нижче ми наводимо витяг, що показує ставлення Шрилі Прабгупади до деяких своїх духових братів. В цій уривку розмови Бгавананда читає метелика, виданого *матгом* Тиртти Магараджа:

Бгавананда: Пише буйним друком: "Триданді Свами Шриля Бгактивіляса Тиртта Магараджа, *ачар'ядева*. Усім вченим відомо, що в Індії за лихоліття , за великої загрози для гіндуського віровизнання... "

Шриля Прабгупада: (регоче)... Химині кури.

Зрозуміло, яким різновидом "*ачар'ядеви*" вважає Шриля Прабгупада Тиртту Магараджа (того Тиртту, що його звать щирим *ачар'єю* у вищезгаданому часописі *МіТУК* від 1990-го року). Далі метелик пише за талан Шрилі Бгактисиддганті Магараджа, якому трапилась така видатна особа на продовження його справи.

Бгавананда: "... Свого часу він (Шриля Бгактисиддганта) дістав видатну особу, охочу завдати собі на плечі..."

Шриля Прабгупада: Маєш тобі! "Він дістав видатну особу"! Але видатна! Він це доведе. (згодом)... ніхто його не визнає ... Де його велич? Кому він

відомий? Чи ти ба! Він намірений об'явити себе видатною особою... (Тиртта Магарадж) надто заздрить нам... Ці негідники здатні накоїти лиха...

(Шриля Прабгупада, розмова, 19.1.76, Маяпур)

Шриля Прабгупада ніколи не назвав би щирих *ачар'їв* заздрими негідниками, здатними накоїти лиха. Сумно, що дехто з Гавдіяматгу подосі коїть лихо. Найліпше шанувати їх здалеченька.

21. "Ми відомі, що щирі ачар'ї не мусять бути дуже високими особами, адже деколи вони падають".

Шриля Прабгупада вважає геть инакше:

"Щирий духовий учитель належить до споконвішного ланцюгу *парамтари* й ані на макове зерня не відступає від настанов Найвищого Пана".

(Бг, 4.42, пояснення)

22. "Алеж ачар'ї-попередники навіть описують, що нам слід робити у разі збочення духового вчителя зі шляху вірної служби".

Ці *гури*-боченці, за яких йде мова, засадничо нігде не могли бути членами вічного ланцюга учнівського наступства. Вони були не визволеними душами, а самовповноваженими родинними жерцями, що вдавали зі себе *ачар'їв*-висвяників. Правдиві речники ланцюга учнівського наступства ніколи не бочать зі шляху вірної служби:

"Біг – завше Біг, Гуру – завше Гуру".

(Наука самоусвідомлення, р.2)

"Якщо ж він лихий, то як він годен стати гуром?"

(Наука самоусвідомлення, р.2)

"Чистий вірний завжди вільний від лещат маї та її впливу".

(ШБ, 5.3.14, пояснення)

"Першорядний вірний ніяк не може впасти".

(Чч, Мадг'я, 22.71)

"Духовий учитель завжди визволений".

(Шриля Прабгупада, лист до Тамалаякришни, 21.6.70)

Книжки Шрилі Прабгупади не містять жодного прикладу бочення зі шляху вірної служби вповноваженого *дикшиа-гура* з нашого ланцюга учнівського наступства. Аби довести, що *ачар'ї* падають, инколи наводять приклад Шюкрачар'ї. Проте цей приклад геть недоречі, бо Шюкрачар'я ніколи не був уповноваженим членом нашого учнівського наступства. Деколи згадувано випадок з Паном Брагмою та його дочкою. Однак у *Шримад-Бгагаватамі* виразно устійнено, що цей випадок стався перед тим, як Пан Брагма очолив нашу *сампрадаю*. Коли учень Нітай назвав цей випадок прикладом падіння *ачар'ї*, Шриля Прабгупада був нерадий.

Акшьянанда: Я від ідного вірного недавнечко почув, що *ачар'я* не мусять бути чистим вірним. (...)

Шриля Прабгупада: Хто цей негіда? (...)

Акшьянанда: Це казав він, Нітай. Він сказав це наступним чином: Пан Брагма є *ачар'єю* з Брагма-*сампрадаї*, прецінь иноді на нього впливає пристрасть. Тому, висував Нітай, *ачар'я*, зважаючи на все, не мусять бути чистим вірним. На позір

хибно. (...)

Шриля Прабгупада: Він це вигадав. Тому він негіда. Тому він негіда. Нітай тепер зверхник? (...) Вигадав казна-що й теревенить за це іншим. Тому він побільший негіда. От у чім річ.
(Ранкова прохідка, 10.11.75, Вриндаван)

Шриля Прабгупада стверджує, що лише неповноважені *гури* захитуються через жінок і багацтво.

Незважаючи на цілковиту відсутність у книжках Шрилі Прабгупади прикладів бочення щирих *гурів*, книжка Виділу *ГВиМ* містить аж цілий розділ за те, що має чинити учень по боченні свого *гура*! На початку розділу пише, що слід визнати "поточну ланку" та не "перестрибувати" над неї. Прецінь "перестрибують" власне творці книжки шляхом наведення висловів численних *ачар'їв*-попередників та спроб устійнити засади, яких ніколи не навчав Шриля Прабгупада.

Гури, описані цими *ачар'ями*-попередниками, ніколи не могли бути щирими членами *парампарі*:

"Нарада Муні, Гаридас Тгакур та подібні *ачар'ї*, зумисне вповноважені на поширення слави Пана-Бога, не можуть впасти на матеріальний щабель".

(ШБ, 7.7.14, пояснення)

Власне, за призводом *ГВиМу* видно, яку небезпеку становить "перестрибування" над *ачар'ю*, зокрема, в розділі "Перевисвячення" (ця назва жодного разу не вживана ні Шрилею Прабгупадою, ані будь-ким з *ачар'їв*-попередників). Розділ *ГВиМу* "Запитання й відповіді" (*ГВиМ*, стор. 35, запитання 4) пише за умови, що дозволяють відкинути *гура* та вчинити "перевисвячення". Далі йде "пояснення":

"На щастя, це потаємне питання з'ясував нам Шриля Бгактивінода Тгакур у своїй "Джайва-дгармі" та Шриля Джива Госвами у своїй "Бгакті-Сандарбі".

(*ГВиМ*, стор. 35)

Шкода, що вислів "на щастя" тут означа наступне: "Оскільки Шриля Прабгупада не визнав конче потрібним окреслити наші вчинки в разі бочення *гура*, то ми маємо право перестрибнути над нього та звернутися до всіх цих *ачар'їв*-попередників". Але Шриля Прабгупада казав, що його книжки містять все потрібне нам знання щодо духового життя. Чому ми запроваджуємо речі, ніколи не згадані нашим *ачар'єю*?

23. "Хіба погано радитися з *ачар'ями*-попередниками?"

Ні. Допоки ми не вживаємо їх на те, щоби додати нові засади, за які не згадував наш власний *ачар'я*. Гадка за те, що справжній духовий учитель здатен бочити, геть суперечить цілому вченню Шрилі Прабгупади. Як з'ясовано у виданій Виділом книжці, яка пише за "споконвішний стан *дживи*", ми не маємо права "перестрибувати" над Прабгупаду:

"... ми зобов'язані дивитися на вчення *ачар'їв*-попередників крізь настанови Прабгупади. Ми не маємо права "перестрибувати" над Прабгупаду й дивитись на нього крізь граняк вчення *ачар'їв*-попередників".

(*Наш споконвішний стан*, стор. 163, друкарня Уповноваженого виділу)

Як можна визнавати новісінькі вченніві засади, нігде не згадані Шрилею Прабгупадою, глядя на нього "крізь граняк вчення *ачар'їв*-попередників"?

Хай навіть тлумачення Виділу у *ГВиМі*, сперте на праці *ачар'їв*-попередників, поправне, ми, втім, не повинні зуживати його на переіначення чи додавання будь-чого до вчення Шрилі Прабгупади. Шриля Нарагари Саракара виразно з'ясовує це у двох віршах *Шрі'Кришна-Бгаджанамрити*. Творці *ГВиМу* мусіли б перестерегти нас цими віршами, бо свою думку вони уґрунтували за спомогою інших віршів з цієї ж книжки:

Вірш 48:

"Учень може отримати окремі настанови від іншого великого *вайшнава*, проте по отриманні цих добрих настанов він має повідомити за них свого духового вчителя. Повідомивши, він повинен вислухати науку свого духового вчителя з відповідним тлумаченням".

Вірш 49:

"... учень, який слухає інших *вайшнавів*, хай навіть їхні настанови потрібні й поправні, та, не шукавши рівночасно їхнього потвердження в наводі свого духового вчителя, визнає ті настанови свавільно, є поганий учень і грішник".

Насміємо запропонувати поправу книжки *ГВиМ* у згоді з викладеними настановами задля духового життя всіх членів Товариства.

24. "Чому Шриля Прабгупада не з'ясував, що робити по збоченні *гура* зі шляху правди?"

У згоді з останнім наказом Шрилі Прабгупади, він і в майбутності має бути *гуром*-висвятником, уповноваженою поточною ланкою в ланцюгові учнівського наступства. Тож питання за його бочення зі шляху чистої вірної служби навіть не постало:

"Щирий духовий учитель завжди бездомішно й вірно слугує найвищому Богові-Особі".

(*ЧЧ, Аді-лія*, 1.46)

У згоді з наукою Шрилі Прабгупади, *гуру* впаде лише за відсутности в нього належних повноважень на висвячення:

"Якщо духовий вчитель не має належних повноважень і відтак свавільно обійняв цю посаду, то його, ймовірно, опанує жадоба зиску чи прагнення збільшити чисельність учнів".

(*Нектар вірности*, стор. 151)

Бочення *гура* – остаточний доказ відсутності в нього належних повноважень від свого *ачар'ї*-попередника. Та навіть за не-бочення коли-будь всіх *гурів* Товариства ми маємо право спитати, хто вповноважив їх висвячувати.

Якщо Виділ визнає досконалих первотвірність витягів, зокрема, вищезгаданого, то йому загрожуватимуть різні неприємні наслідки. Оскільки всі *гури* Товариства запевняють, що всі вони рівно вповноважені як частина ідної дружини (адже наказ бути *гурами*, буцім даний Шрилею Прабгупадою, рівно стосується до них усіх), то бочення багатьох з них запевно доводить, що "наказ" недобре витлумачено. Якби їх дійсно були вповноважили, жоден би не бочив. Тоді, безперечно, всі вони були би *мага-бгагавати*.

"Духовий учитель завжди визволений".

(Шриля Прабгупада, лист до Тамалякришни, 21.6.70)

25. "Потреба в ритвітці зникне, заледве іден з учнів Шрилі Прабгупади дійде верху".

Ця думка, деколи звана "м'яким вченням *ритвіків*", ґрунтується на тім засновку, що ритвіттво закладено лише з причини відсутності в часі до відходу Шрилі Прабгупади учнів відповідної вдачі.

Проте цей засновок вигадано, бо Шриля Прабгупада ніколи не казав цього. Нічим не доведено, що ритвіттво закладено лише через брак людей певної вдачі, тож з появою такої особи устрій слід позбавити чинності. Така думка зумовлює хибний вислід, а саме – ритвіттво бачиться вторинною чи тимчасовою заміною, а насправді це досконалий задум Кришни. Крім того, колись у певної несумлінної й чарівкої особи з'явиться можливість, удавши вірність, скасувати ритвіттво.

Вибудовно, коби існували зараз вправні *уттама-адгікарі*-учні, охочі до перебування в Товаристві, вони мали б додержувати ритвіттва. Ми допіру зауважили, що нема жодної підстави на те, щоби вправна особа була нещасною, виконуючи наказ Шрилі Прабгупади.

Ідною з можливих підстав для такого хибного уявлення міг бути навід Шрилі Бгактисиддганті Гавдіяматгові. Шриля Прабгупада розповідав нам, що його Гуру Магарадж прохав створити Уповноважений виділ і казав, що за слушного часу покажеться самоявний *ачар'я*. Ми знаємо, що гавдіяматгівці не виконали наказу, й це призвело до згубних наслідків. Дехто з вірних гадає, що нам теж слід виглядати самоявного *ачар'ю*, й оскільки він може прийти будь-коли, ритвіттво існує, аби лиш заґаяти час.

Що ж до цієї вибудови, то річ у тім, що навід, залишений Шрилею Бгактисиддгантою своїм учням, і навід, залишений Шрилею Прабгупадою щодо цієї справи нам, розбіжні. У згоді з наводом Шрилі Прабгупади, Уповноважений виділ має й далі врядувати над його Товариством, однак він ніколи піде не казав, що в будущині у МіТУКові дасться чути самоявний *ачар'я*. Натомість він запровадив ритвіттво, за якого він зостається *ачар'ю* "надалі". Вочевидь ми, учні, не повинні "перестрибувати" через Шрилю Прабгупаду й виконувати накази Шрилі Бгактисиддганті.

Коби Кришна відкрив Шрилі Прабгупаді, що в його Товаристві небавом зазоріє новий *ачар'я*, той дав би відповідний навід у своїх останніх настановах. Натомість він наказав поширювати свої книжки й оголосив їх правом на наступні десять тисяч років. І що робити потомному *ачар'ї*? Шриля Прабгупада вже заклав підвалину нашого Руху, покликану справдити всі пророцтва й цілі нашої *парампарі* на решту часу існування санкіртанового Руху.

Як новий самоявний *дикша-гуру* може показатися в Товаристві, коли єдина особа, вповноважена давати *дикшу* – це Шриля Прабгупада?

Деколи пробують довести, що *ачар'ям* дозволено змінювати умовини, тож новий мітуківський *ачар'я* має право замінити ритвіттво. Та хіба перекреслить уповноважений *ачар'я* безпосередні накази, що їх був залишив *ачар'я*-попередник своїм послідовникам? Адже такі вчинки зневажають *ачар'ю*-попередника. Розгублені й нетямущі внаслідок цього послідовники загадуватимуться, чий наказ виконувати.

Зараз по читанні останнього наказу ми збуваємося такого клопоту. Там не згадане "м'яке ритвіттво". В листі пише – "надалі". Отже, розмови щодо касування ритвіттва по з'яві нового *ачар'ї* чи довершеного учня є вигадом, що суперечить виразному наказові. В листі присутне лише "різке розуміння" ритвіттва, а саме:

"Допоки існує МіТУК, Шриля Прабгупада буде єдиним *гуром*-висвятником Товариства".

Таке розуміння погоджене з тим, що Шриля Прабгупада сам-один спромігся забезпечити щастя своїй справі (див. Закид 8 "[Ви запевняєте в тім, що Шриля Прабгупада не виховав чистих вірних](#)").

Оскільки листом від 9-го липня вповноважено лише одинацять першоприділених *ритвіків*, дехто стверджує, що ритвіттво слід позбавити чинності по їх смерті чи збоченні від устійнених взірців.

Не слід перебирати міри. Зрештою, в листі від 9-го липня не пише, що *тільки* Шриля Прабгупада приділяє за *ритвіків*, або-що до переліку теперішніх *ритвіків* не можна додати нових. Прабгупада заклав такі уряди, як Уповноважений виділ, куди можна вільно додавати чи виключати нових членів за потреби. Це непослідовно - понижати вагу ідного уряду перед іншими рівнозначними. Так є, бо Шриля Прабгупада нігде й не натякав, що ставлення до ритвіттва мусить якимось різнитися від ставлення до інших створених ним урядів.

Цей довід став усенародним, тож ми запрошуємо читача розглянути наступне:

1) Під час [промови у Топанзькій ущелині](#) Тамалякришна Госвамї згадав, як перед друком переліку вибраних *ритвіків* запитав Шрилю Прабгупаду за таке:

Тамалякришна Госвамї: Шриле Прабгупадо, це всі, чи бажаєте ще кого долучити?

Шриля Прабгупада: За потреби запевне буде долучено ще.

(Визнаття Тамалякришни Госвамїя, 3.12.80)

Авжеж, смерть чи суттєве збочення кимось із *ритвіків* від устійнених взірців можна вважати "потребою долучити ще" нових *ритвіків*.

2) Лист від 9-го липня надає слову "*ритвік*" значення "заступник *ачар'ї*". Уповноважений виділ має цілу повновласть вибирати чи відхиляти урядовця, покликаного заступати Шрилю Прабгупаду, з-поміж саньясинів, голів святинь чи власне виділових. Наразі він затверджує на посаді

дикша-гурів, які, згодом, є безпосередніми заступниками Самого Найвищого Пана. Як вони здатні аж на такий чин, то вибрати жерців для даття духових імен від Шрилі Прабгупади для них сама абищія.

3) Лист від 9-го липня свідчить за намір Шрилі Прабгупади запровадити ритвіцтво, щоби воно тривало "надалі". Шриля Прабгупада дав Уповноваженому віділу найвищий уряд, аби той міг підтримувати й упорядковувати решту створених Прабгупадою урядів, до яких належить і уряд ритвіцтва, покликаний учиняти висвячення. Обов'язок Віділу полягає в тім, аби підтримувати цей уряд шляхом залучення чи вилучення тих чи інших осіб так само, як він вчиняє там, де має повноваження керувати.

4) Ужиток в листах від 9-го, 11-го та 21-го липня слів "наразі", "натепер", "перший перелік" тощо свідчить за можливість доповнення списку. Тому треба запровадити порядок залучення нових *ритвіків*, хай досі його й не вживали.

5) Намагаючись утямити навід, намагаєшся втямити і його мету. Лист устійнює, що Шриля Прабгупада приділив "декого зі своїх старших учнів за *ритвіків*" – заступників *ачар'ї* для відправи першого та другого висвячень", і при тім назвав "наразі" одинацять імен. Повинністю слухняного учня є зрозуміти навід і чинити у згоді з метою запроваджуваного устрою. Цілком розумно, що мета останнього наказу полягає не в тім, щоби майбутні висвячення цілковито залежали від "чолівки", члени якої колись помруть, відтак висвячення в Товаристві припиняться. Вірогіднішою метою було забезпечити дальший тяг висвячень власне відтоді. Тому цей устрій мусить бути чинним, допоки є потреба у висвяченнях. Отже, збільшення кількості заступників *ачар'ї* шляхом залучення "старших учнів" забезпечило б дальший тяг висвячень – мету створення ритвіцтва.

6) Розглянувши це питання вкупі з духівницею Шрилі Прабгупади, де пише, що всіх потонних керівників нерухомоти Товариства в Індії можна вибирати тільки з-посеред висвячених учнів Шрилі Прабгупади, добре бачимо виразний намір Шрилі Прабгупади – аби ритвіцтво було чинне протягом тривалого неокресленого часу, а Віділ просто керував би цим перебігом.

Висловивши це, слід визнати повсякчасну ймовірність скасування наказу Шрилею Прабгупадою, якби він того побажав. Вище казано, що касувальний наказ мусить бути, принаймні, таким недвозначним і виразним, як і саморуч підписаний лист, яким Шриля Прабгупада запровадив ритвіцтво. Для Кришни та Його чистого вірного нема нічого нездійсненого:

Новинар: Наразі Ви Провідник і Духовий Учитель. Хто посяде Ваше місце?

Шриля Прабгупада: Кому Кришна накаже, той і посяде.

(Розмова з новинарем, 14.7.76, Новойорк)

Однак ми вважаємо, що мудріше виконувати накази, одержані від нашого *ачар'ї*, ніж загадуватись наказами, згодом даними в майбутності, а чи й гірше – вигадувати власні.

26. "Ритвіківці просто не бажають здатися на *гура*".

Ця обвина ґрунтується на тім хибнім розумінні, що здаватися на Духового Вчителя слід лише за його тілесної присутності. Хай так, прецінь тоді жоден безпосередній учень Шрилі Прабгупади не спроможний зараз на нього здаватися. Здатися на духового вчителя означає виконувати його настанови, а чинити це можна незалежно від його тілесної присутності чи відсутності. Мета МіТУКу – забезпечити належний провід та заохочувати всіх відвідувачів через безмежні *шикша*-стосунки. Скорення Уповноваженого віділу наказові Шрилі Прабгупади заохотить інших на більше здання, зрештою, спонукає здатися навіть найзапекліших ритвіківців.

Коби навіть усі ритвіківці й справді затято не бажали здаватися на духового вчителя, це явище не уневажнює наказ від 9-го липня. Згодом не-здання ритвіківців має спонукати Уповноважений віділ притьма скоритися останньому наказові Шрилі Прабгупади, принаймні, аби вказати на свою перевагу над *ритвіками*.

27. "Хто ж провадитиме вірних і загадуватиме їм службу за відсутності *дикша-гура*?"

Дикша-гуру присутній - це Шриля Прабгупада. Настанови та служба загадуватимуться так само, як і за його присутності – через читання книжок та взаємини з *шикша-гурами* й іншими вірними. До 1977-го року мешканець святині отримував навід від *бгактія*-керівника, керівника *санкіртани*, відвідувачів-саньясинів, кухаря, *пуджарія*, голови святині тощо. Шриля Прабгупада надзвичайно рідко давав навід облично. Він не заохочував таке спілкування, аби зосередитись на письменницькій діяльності. Ми пропонуємо, щоби усе тривало так, як закладено Шрилею Прабгупадою.

28. "У трьох місцях Шриля Прабгупада каже, що нам потрібен втілений *гуру*, а ваша точка зору ґрунтується на тім, що у втіленому *гурові* нема потреби".

"Тож за нашого найменшого прихилля до Себе Кришна зосередина нашого серця дає необхідний навід, завдяки якому ми здатні помалу поступати. Кришна є першим духовим учителем, а по більшим зацікавленні нам слід звернутися до втіленого духового вчителя".

(Шриля Прабгупада, відчит за *Бг*, 14.8.66, Новойорк)

"Бо Кришна перебуває в серці кожного. Він насправді є духовий учитель, *чайтья-гуру*. Тож Він приходить, як втілений духовий учитель, аби допомогти нам".

(Шриля Прабгупада, відчит за *ШБ*, 28.5.74, Рим)

"Тому Бога звуть *чайтья-гуром*, духовим учителем у серці. А втілений духовий учитель – це ласка Божа (...) Він допомагатиме тобі ззовні й зсередини. Ззовні – як втілений духовий вчитель, зсередини – як духовий учитель в серці".

(Шриля Прабгупада, розмова, 23.5.74)

Шриля Прабгупада ужив вислову "втілений *гуру*", коли пояснював, що в зумовленім стані ми не спроможні цілком покласти на провід *чайтья-гура*, себто Наддуші. Слід здатися на зовнішній прояв Наддуші. Власне, *дикша-гуру* і є цим проявом. Такий духовий вчитель, мешканець духового світу й близький товариш Пана Кришни, втілюється в матеріальному світі, аби провадити пропащі зумовлені душі. Цей

духовий вчитель часто писатиме книжки на матеріальному папері; проказуватиме на матеріальні звукописи відчити, чутні матеріальними вухами. Він здатний залишати матеріальні мурті й навіть матеріальний Уповноважений виділ, покликаний і далі орудувати всім по тому, як сам учитель опустить цей світ з матеріальної точки зору.

Проте Шриля Прабгупада нігде не вчив того, що втілений духовий учитель має обов'язково бути тілесно присутнім, аби бути *гуром*. Як ми допіру показали, в такому випадку нікого не можна вважати його учнем. Якщо *гуру* має завжди бути тілесно присутнім, аби давати позасвітне знання, то зараз по його відході всі його учні мали б "перевисвятитись". І тисячі учнів Шрилі Прабгупади висвячено без його безпосередньої участі. Прецінь ніхто не заперечує, що вони вдавалися до втіленого духового вчителя, випитували його, здавалися на нього, слугували йому та отримували від нього висвячення. Ніхто не каже, що на підставі наведених трьох витягів їхнє висвячення нечинне.

29. "Чи трапляється зумовлений *дикша-гуру*?"

Як ми вже згадували, у книжках Шрилі Прабгупади є лише їдне місце, де він розбирає вправність *дикша-гура*, це триста трицятий вірш двадцять четвертого розділу *Мадегі* з *Чайтанья-чаритамрити*, де йдеться власне за *дикшу*. Там виразно пише, що *дикша-гуру* має бути *мага-бгагаватою*. Зауважмо, що Шриля Прабгупада вживає слів "повинен", "повинен" і "тільки". Годі виразніше підкреслити вагу написаного. Нема жодних витягів, що свідчать за правність зумовлених *дикша-гурів*. Воно й не дивно, бо інакше проповідь Шрилі Прабгупади суперечила б *гуру-таттві*. Деякі витяги порушають враження, буцімт вони схвалюють думку щодо буття невизволених *гурів*, однак їх здебільша ділено на два різновиди:

- 1) Витяги з описами вправності *шикша-гура*. Ці витяги наголошують, що бути *гуром* так просто, аж діти здатні на це, й переважно дотичні до вислову Пана Чайтанї "амара аг'я".
- 2) Витяги з описом ходу постання *гуром*. У цих витягах переважно вжито слово "стає". Завдяки пильнуванню назнаменованого перебігу вірний поступатиме й набуватиме відповідної вдачі, аби стати *гуром*. У такий спосіб він "стає" *гуром*. Жоден витяг не пише, що вправність одбутого *гура* менша за вправність *мага-бгагавати*. Витяги просто описують хід.

Ми стисло обрадили це питання, бо тут можна написати окрему працю. Важить те, що воно не стосується безпосередньо до нашої справи – справжнього наказу Шрилі Прабгупади. Обов'язкове перебування *дикша-гура* на рівні *мага-бгагавати* не означає обов'язкової чинності в нас ритвітства чи запровадження ритвітства Шрилею Прабгупадою. І навпаки, можливість бути *дикша-гуром* за найнижчої вправності не означає відсутність наказу Шрилі Прабгупади щодо запровадження ритвітства. Ми просто маємо розібрати вчинки Шрилі Прабгупади і діяти у згоді з ними, а не з тим, що Шриля Прабгупада міг чи повинен був учинити. Це видання – розвідка щодо достотного останнього наводу Шрилі Прабгупади.

30. "Шриля Прабгупада доручив Уповноваженому виділові провід над Товариством, аби той орудував усім, і Виділ обрав саме такий спосіб висвячення".

1. Шриля Прабгупада ніколи не доручав Уповноваженому виділові змінювати будь-який уряд, запроваджений ним особисто:

"Ухвалено: Його Божя Ласка А.Ч. Бгактиведанта Свами Прабгупада доручив створеному Ним Уповноваженому виділові заступати Його у здійсненні відповідального проводу над Міжнародним товариством на усвідомлення Кришни, щодо якого Він є Надавцем-Ачар'єю та найвищим зверхником. Уповноважений виділ кладе Його Божий навід своїм життям і душею й визнає свою цілковиту залежність од Його ласки всіма сторонами. Уповноважений виділ не має інших завдань і цілей, крім виконання ласкаво даного Ним наводу та ховання й поширення Його Вчення по цілім світі в його первиннім вигляді". (Визнака Уповноваженого виділу, Постанова ч.1, нарада виділових у 1975-ім році)

"Штиб керування має залишатися той, що чинний зараз, і нема потреби запроваджувати будь-які зміни". (Шриля Прабгупада, духівниця, 4.6.77)

2. Ужиток ритвітства на проведення висвячень у Товаристві – це вибір Шрилі Прабгупади. Повинність Уповноваженого виділу – забезпечити постійну чинність ритвітства, а не касувати його та запроваджувати натомість свій власний спосіб висвячень, поглиблюючи своє власне вчення:

"Взірців, що я їх вам допіру дав, завжди додержуйте через усталений порядок. Не запроваджуйте новини, нічого не створюйте й не вигадуйте, бо це занепасть справу". (Шриля Прабгупада, лист до Балімардани й Пуштакришни, 18.9.72)

"Зараз я уповноважив Виділ підтримувати зразковий рівень нашого Товариства на усвідомлення Кришни, тож ви, виділові, мусите добре пильнувати. Я вам дав цілий навід у своїх книжках". (Шриля Прабгупада, лист до Сатсварупи, 13.9.70)

"На початку я приділив дванадцять виділових за керівників дванадцятьох теренів, прецінь ви все переіначили просто за обопільною згодою, тому я не знаю, що це таке". (Шриля Прабгупада, лист до Рупанугі, 4.4.72)

"Що станеться по моїм відході, невже Виділ усе занепасть?" (Шриля Прабгупада, лист до Гамсадутти, 11.4.72)

Уповноважений виділ повинен чинити виїмково у встановлених Шрилею Прабгупадою межах. Нам болять будь-яка неслава керівництва, що заступає Шрилю Прабгупаду, оскільки Шриля Прабгупада бажав, аби всі співпрацювали під його проводом.

Співпрацюймо у згоді з останнім наказом Шрилі Прабгупади.

Висновок

Сподіваємося, що тепер читач краще розуміє вагу останнього наказу Шрилі Прабгупади щодо потомних висвячень у Товаристві. Якщо окрема ділянка нашого видання когось уразила, ми перепрошуємо, ми не хотіли нікого вразити.

На початку цієї книжки ми наголосили, що ми цілковито певні безнамірності згодних помилок, тож не варто марнувати натхнення на обвини. По відході ачар'ї часто стається неряд. З огляду на те, що рухові на усвідомлення Кришни назначено існувати протягом, принаймні, дев'ятох з половиною тисяч років, дев'ятнадцять років неряду – це дуже мало. На часі втямити й розібрати хибні вчинки, відтак полишити минувшину та розпочати спільну працю на поліпшення Товариства.

Ймовірно, вважатимуть за потрібне обрідити дбайливе та поступове запровадження ритвіцтва. Згодом, воно буде чинним поряд численого ачаронаступства протягом короткого застереженого часу, аби кого не потурбувати й не напружити. Ймовірні прасунки треба ретельно дослідити та обміркувати. Тямлячи на нашу мету – відновлення чинності останнього наказу Шрилі Прабгупади, – ми маємо взаємно зважати на наші почуття. Нам слід поводитись до вірних уважно і дбайливо, давши їм час призвичаїтись. Коби запропонувати широкий обсяг дій з послідовним викладом вчення й настанов Шрилі Прабгупади щодо *гурів* і висвячень, тоді, ми впевнені, все можна змінити досить швидко, без прасунків і ворожости.

Погодивши, що ритвіцтво – шлях уперід, потребуватимемо деякого часу на поступове зникнення наявної обопільної ворожнечі. Варто створити двом сторонам умови для обопільного відпочинку та налагоджування приязних стосунків. На жаль, зараз присутня певна недійшлість як з боку ритвіківців, так і з протилежного боку. Коби ми були старшими учнями на час відходу Шрилі Прабгупади, то навряд учинили б інакше чи краще. Запевне, ми вчинили б гірше.

Ми знаємо, що численні вірні з Товариства не мали змоги докладно спізнатися з ритвіцтвом. На жаль, більшість написаних ритвіківцями книжок відваблива, бо в них повно особових нападів, а вчення – дешиця. На нашу думку, найкраще буде, якщо сам Виділ рішить про цю справу. Ми певні, що за наявності достотних відомостей ціле питання буде вирішено добре і вчасно. Бажано, щоб так і сталося, аби не довелося змінювати що-небудь під нагнітом гурту невдоволених і розіритованих вірних, з-поміж кого дехто, ймовірно, матиме спонуки, не цілком узгоджені з останнім наказом Шрилі Прабгупади.

Звісно, ми теж підлягаємо впливові чотирьох недоліків зумовлених душ, тому поставимося до осуду чи зауваг свідомо. Ми написали цю книжку, сподіваючись обради, яка б надихнула нас на те, щоби ухвалити рішення в ідній із найпередержаніших і найскладніших справ Товариства, що була виникла по відході Шрилі Прабгупади. Будьте ласкаві й вибачте наші ймовірні зневаги. Слава Шрилі Прабгупаді.

Тільки Шриля Прабгупада здолає об'єднати нас.

Хто такий *ритвік*?

Назву "*ритвік*" часто хибно тлумачать, як:

- 1) маловажний священик, що має певне завдання й бездумно дає духові ймення;
- 2) *дикиша-гуру*-початківець, що обіймає посаду *ритвіка*, допоки не набуде потрібної вдачі, щоби висвячувати від свого імени.

Порівняймо ці визначки *ритвіка* з даним йому Шрилею Прабгупадою обов'язком:

Визначка 1). Посада *ритвіка* надзвичайно відповідальна. Це очевидно, бо Шриля Прабгупада зумисне вибрав одинацять вірних, які вже довели, що здатні відповідати за втілення його справи. Він не брав ці ймення з повітря. Приміром, незважаючи на те, що їхні повинності були переважно поточною щоденною працею, вони також мусіли помічати нехтування обов'язковими взірцями, яких охочі висвятитись мають пильнувати. Праця правоохоронця теж складається переважно з виконання щоденних обов'язків, бо більшість громадян законопокірні, проте він часто найперший дізнається за вчинення злочину. Шриля Прабгупада осібно наполягав на тім, що висвячення може відбутися лише за умови доведення учнем поважності своїх намірів. Учень мав принаймні протягом півроку щодень повторювати шіснацять кіл джапи, пильнувати чотири впорядкувальні засади, читати Прабгупадині книжки тощо. Як раптом голова святині нарає *ритвікові* висвячувати учнів, які не виконують бодай ідну з перелічених вимог, то *ритвік* має право скасувати висвячення. Отже, *ритвік* забезпечує заховання взірців усередині Товариства такими, якими вони були за дня відходу Шрилі Прабгупади з планиди.

Звісно, *ритвік* має сам пильнувати всіх устійнених взірців та бути, відповідно, вправним *шикиша-гуром*. Не знати, чи повинен *ритвік* мати *шикиша*-взаємини з висвячуваними. Або так, або ні. Вірний на цій посаді має два окремих обов'язки – обов'язки *ритвіка* й обов'язки *шикиша-гура*, які інколи збігаються. За присутності Шрилі Прабгупади нові висвячувані не завжди виділи свого теренового *ритвіка*. Одночасно ми не бачимо підстави на те, щоби *ритвікові* не зустрітися з висвячуваними вірними й навіть відправити обряд висвячення, попередньо погодивши це з місцевим керівництвом святині.

Визначка 2). Як ми не раз писали, аби взяти собі учнів, слід бути цілком уповноваженим *мага-бгагаватою*. Перед відходом Шриля Прабгупада заклав такий устрій, що наказує будь-кому, крім нього, висвячувати учнів у Міжнароднім товаристві на усвідомлення Кришни. Отже, ніхто не має жодних повноважень ні зараз, ні в будучині висвячувати в межах Товариства від себе – лише від Шрилі Прабгупади. Навіть ставши *мага-бгагаватою*, *ритвік* чи будь-хто мусить додержувати ритвіцтва, якщо бажає й далі перебувати в цім Товаристві. 9-го липня 1977-го року нам віддано останній наказ, де не пише нічого про потомні перетворення *ритвіків* на *дикиша-гурів*.

Яка їхня робота, й як їх обирають:

а) *Ритвік* визнає висуванця учнем, дає висвячуванім духові ймення, начитує шаблівки й у разі другого висвячення дає *гаятрі-мантру*. Все це він робить від імени Шрилі Прабгупади (див. [лист від 9-го липня](#) в Додатках). Такий порядок обрав Шриля Прабгупада – присутність відповідальних вірних, що наглядають за перебігом висвячення та додержанням взірців Товариства. *Ритвік* перевірятиме всі описи висуванців, надіслані головами святинь, аби впевнитися у додержанні майбутніми учнями всіх вимог вірного слугування.

б) *Ритвік* – це священик, тож він мусить бути вправним рахманом. Обиравши *ритвіків*, Шриля Прабгупада найперше пропонував "старших саньясинів", хоч не-саньясинів обирав також (див. [обрану 7-го липня 1977-го року](#) в Додатках). Обрані *ритвіки* були відповідальною

старшиною, покликаною забезпечити безперешкодні висвячення по цілім світі.

в) Майбутніх *ритвіків* може обирати Уповноважений виділ. Виділу вільно вибирати чи відкликати майбутніх *ритвіків* сливе у той спосіб, в який зараз він вибирає чи відкликає *дикша-гурів* Товариства. Безперечно, такі дії перебувають у межах повноважень, що їх дав Виділу Шриля Прабгупада, бо Виділ має право перевіряти стан навіть і вищих посадовців (саньясинів, теренових писарів тощо). Те, що Уповноважений виділ може долучати нових *ритвіків*, припускав був і Тамалакришна Госвами (див. [Визнання Тамалакришни Госвами](#) в Додатках).

Тож огулом ритвіттво працюватиме достоту так, як і за присутности на земній кулі Шрилі Прабгупади. Взаємини між різними сторонами зоставатимуться незмінними порівняно з коротким чотиримісячним відрізком у 1977-му році. Як Шриля Прабгупада виразно устійнив у другому розділі своєї духівниці,

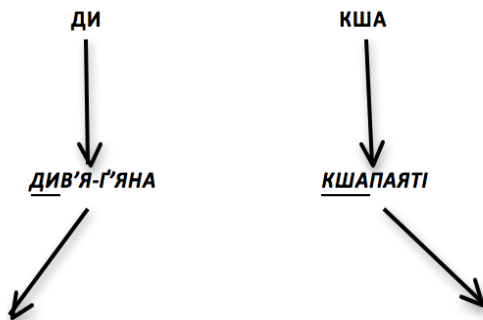
"Штиб керування має залишатися той, що чинний зараз, і нема потреби запроваджувати будь-які зміни".

Зариси

Зарис "Дикша"

"Дикша – це перебіг, що уможлиблює пробудження свого позасвітнього знання та здолання всіх відгуків, породжених грішними вчинками. Зनावець явленого Святого Письма називає цей спосіб *дикшею*".

(Чч, Мадг'я, 15.108)

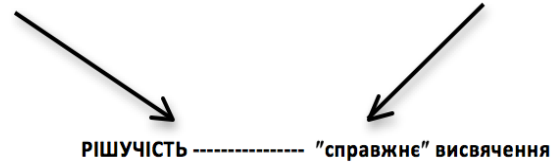

"Є два слова: *див'я-г'яна*. *Див'я-г'яна* означає позасвітнє духове знання. *Ди* – це *див'я*, а *кша* – це *г'янам*, або *кшапаяті*, себто роз'яснювач, укупі – *ди-кша*. Ця злука називається *дикша*, *дикша*. Отже, *дикша* означає висвячення на зачин позасвітнього чину. Ось що є висвячення».

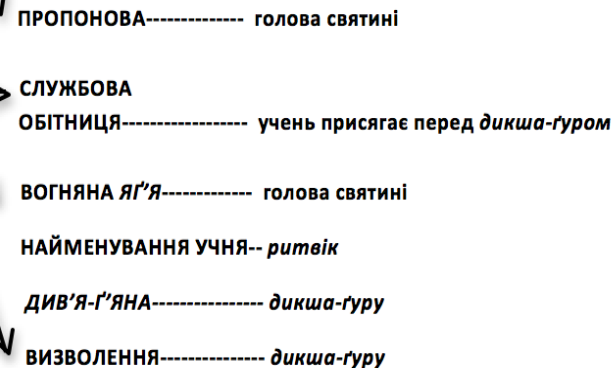
(Шриля Прабгупада, відчит, 22.2.73)

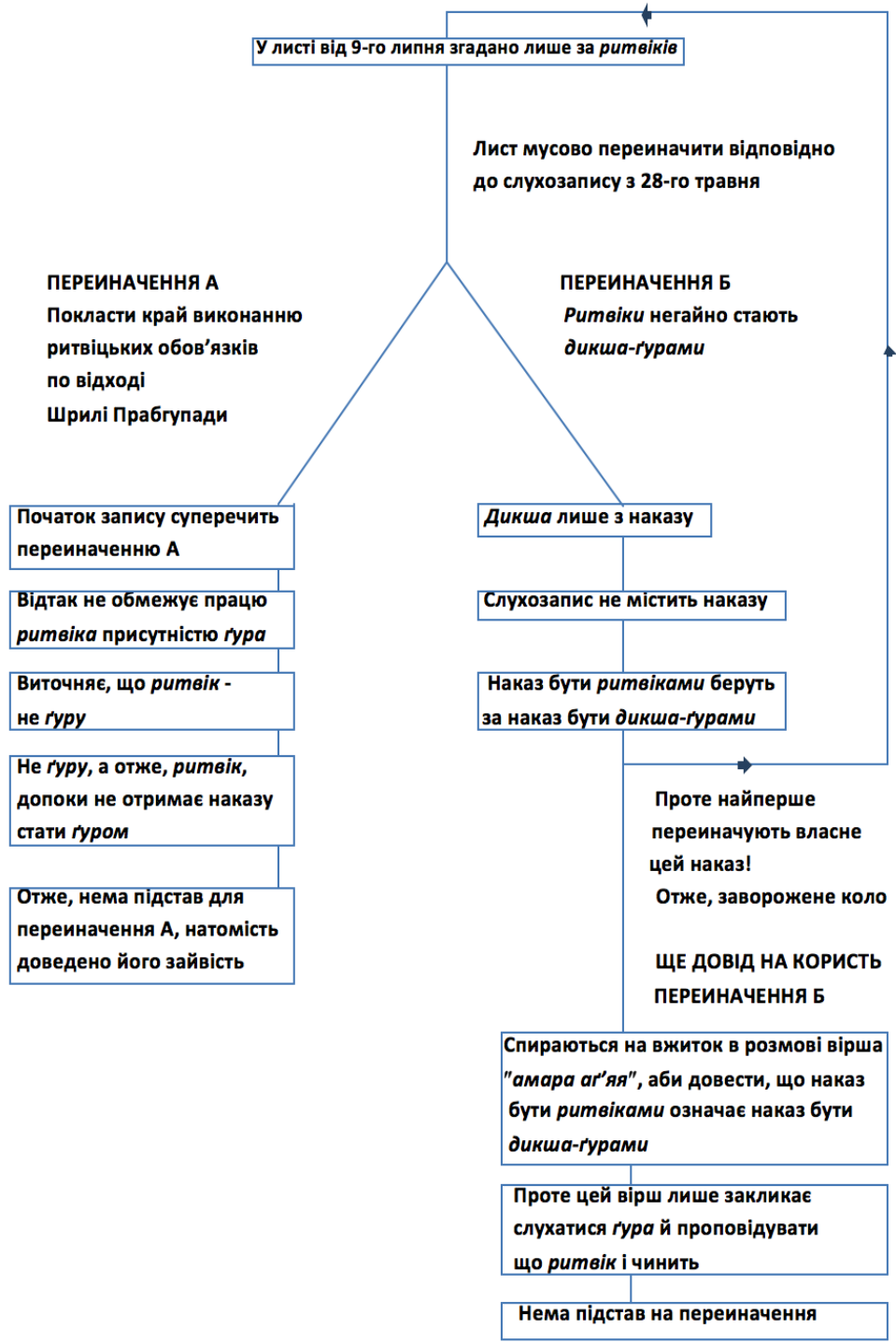
"*Кшапаяті* - "обертає в ніщо» (ШБ, 4.24.61)

Це витяг з послівного перекладу цього вірша. Тут означає знищення гріхів, як зазначено у вищенаведеній визначі *дикши*.

Різні *шикша-гури* попри шлях – це *вартма-прадаршаки*, голови святинь, і, звісно, *дикша-гуру*

Виписи з книжок, листів і розмов Шрилі Прабгупади

Чи повинен *гуру* бути присутнім тілесно?

"Тілесна присутність неістотна. У житті треба проводитись присутнім позасвітнім гуком, одержаним від духового вчителя. Тоді наше духове життя вдасться. Якщо розстання зі мною тяжке для вас, притуліть мої зображення на сидіння, це надихатиме вас".
(Лист Шрилі Прабгупади до Брагмананди й інших учнів, 19.1.67)

"Однак весь час пам'ятай: я завжди поруч. Ти весь час думаєш за мене, а отже, й я також весь час думаю за тебе. Хоч ми й не поряд тілесно, прецінь духово не відлучені. Тож ми завжди маємо дбати лише за цю духову злуку".
(Лист Шрилі Прабгупади до Гаврасундари, 13.11.69)

"Маємо злучатися за спомоги бриніння, а не тілесної присутности. Осьде справжня злука".

(Шрилі Прабгупада, відчит, 18.8.68, Княжа Гора, Канада)

"Є два сприйняття присутності: тілесне сприйняття й голосове сприйняття. Тілесне сприйняття дочасне, тимчасом як голосове – вічне. (...) Коли ми чуємось відлученими від Кришни чи духового вчителя, нам слід просто згадати їхні слова й настанови, й відчуття розлуки минеться. Така злука з Кришною та духовим учителем має бути на рівні бриніння, а не на рівні тілесної присутності. Осьде справжня злука".

(Знесення до свідомості Кришни, розділ 4)

"Хоча з погляду матеріального сприйняття Його Божа Ласка Шриля Бгактисиддганта Сарасваті Тгакура Прабгупада опустив цей матеріальний світ останнього грудневого дня 1936-го року, я досі вважаю, що Його Божа Ласка завжди поруч мене у вигляді своїх слів, *ванію*. Можна злучатись у два способи: за спомоги *ванію* чи *вана*. *Вані* означає слова, а *вану* – тілесну присутність. Тілесна присутність часом є, часом нема, проте *вані* існує вічно. Тому слід скористатися *ванієм*, а не тілесною присутністю".

(Чч, Антья, висновок)

"Ми повинні схіснувати з *ванію*, а не з тілесної присутності".

(Лист Шрилі Прабгупади до Шючидевідасії, 4.11.75)

"Я зостануся вашим особистим провідником незалежно від моєї тілесної присутності чи відсутності достоту так, як і сам перебуваю під проводом мого Гура Магараджа".

(Шриля Прабгупада, розмова, 14.7.77, Вриндаван)

"Часом люди хибно вважають, що спілка з особами, які вірно слугують, позбавить їх можности поліпшити свої грошові справи. Аби позбутися цих сумнівів, тут пише, що об'єднуватися з визволеними особами безпосередньо, тілесно, не треба, а дізнаватися за скруту життя слід за допомогою знання та послідовного мислення".

(ШБ, 3.31.48, пояснення)

"Я завжди поруч, хай моя тілесна відсутність не стає тобі на заваді".

(Лист Шрилі Прабгупади до Джаянанди, 16.9.67)

Парамананда: Шриле Прабгупадо, ми завше надвиразно чуємо вашу присутність. Лише завдяки Вашому наводу й настановам. Ми завжди зосереджені на

Ваших настановах.

Шриля Прабгупада: Дякую. То справжня присутність. Тілесна присутність не важить.

(Шриля Прабгупада, розмова, 6.10.77, Вриндаван)

"Ти пишеш, що прагнеш знову схіснувати зі щастя злуки зі мною, та чому ти весь час запоминаєш, що завжди злучена зі мною? Коли ти допомагаєш мені виконувати моє призначення, я завжди думаю за тебе, а ти думаєш за мене. Осьде справжня злука. Так само я щомиті думаю за свого Гура Магараджа, бо докладаю всієї снаги до служби йому, хай тілом його тут і нема. Я переконаний, він допомагає мені своїми духовими благословенствами. Злучаються у два способи: тілесно й через навід. Тілесна злука не має такої ваги, як навідницька".

(Лист Шрилі Прабгупади до Говіндадасії, 18.8.69)

"Моє ж благословенство не потребує моєї тілесної присутності. Якщо ти там повторюєш Гаре'Кришна-мантру, пильнуєш мої настанови, читаєш книжки, заживаєш тільки Кришна-прасадаму тощо, то це неможливе, щоб ти не отримав благословенства Пана Чайтаньї, чиє завдання я виконую що мога".

(Лист Шрилі Прабгупади до Балкришни, 30.6.74)

"Хто викохав незламну віру в Пана й духового вчителя, той здатен втямити Святе Письмо, яке розпукнеться перед ним". Тож прав так і далі, й доспієш у духовім житті. Хай навіть тілом я не буду поруч тебе, я переконаний, що тобі вдасться виконувати свої духові обов'язки, передбачені свідомістю Кришни, за умови пильнування вищезгаданих засад".

(Лист Шрилі Прабгупади до Субали, 29.9.67)

"Отже, хай матеріальне тіло відсутнє, проте є бриніння, яке слід брати за присутність духового вчителя; бриніння. Почуте від духового вчителя є живе".

(Лист Шрилі Прабгупади, 13.1.69, Янголів)

Реватинандана: ...иноді духовий вчитель дуже далеко. Він може бути в Янголові. А хтось відвідує гамбурську святиню й загадується, як його догодити

духовому вчителеві.

Шриля Прабгупада: Просто керуйся його настановами. Духовий учитель перебуває поруч тебе у своїх словах. Приміром, мій духовий учитель не є на цій планіді тілом,

проте я злучений з ним через його слова.

(Шриля Прабгупада, відчит, 18.8.71)

"Так само, коли я виконую свою працю, мій Гуру Магарадж, Бгактисиддганта Сарасваті, поруч мене. Хай тут нема його тіла, проте за кожного мого вчинку він поруч. Служба слову вчителя переважає службу його матеріальному тілові".

(Шриля Прабгупада, розмова, 27.5.77)

"Це зветься *праката*, присутній тілом. Є й інше слово - *апраката*, відсутній тілом. Однак це не значить, що Кришна мертвий чи Біг мертвий. Не важить, *праката* чи *апраката*; присутній тілом чи відсутній тілом – не має значення".

(Шриля Прабгупада, відчит, 11.12.73, Янголів)

"Отже, з духового погляду питання розлуки не постає, хоча між нашими тілами може бути величезна відстань".

(Лист Шрилі Прабгупади до Ш'ямадасії, 30.8.68)

"Я прибув до вашої країни поширювати дані за свідомість Кришни, а ви допомагаєте мені в моїй справі. Хоч мого тіла нема там, душею я завше поруч вас".

(Лист Шрилі Прабгупади до Нандаранки, Кришнадевії, Субали й Уддави, 3.10.67)

"Насправді ми не розлучені. Є два різновиди присутності: *вані* й *вану*. *Вану* – це тілесна присутність, а *вані* – присутність у бринінні, але це те саме".

(Лист Шрилі Прабгупади до Гамсадутти, 22.6.70)

"Отже, за відсутності тілесного прояву духового вчителя більшої ваги набуває *ванісева*. Може видатися, що мій духовий учитель, Сарасваті Госвами Тгакур, тілом відсутній, проте я нігде не чуюся відлученим від нього, бо слугую його настановам".

(Лист Шрилі Прабгупади до Карандгари, 22.8.70)

"Я теж не чуюся відлученим від свого Гура Магараджа. Коли я слугую йому, його зображення досить опоживляють мене. Служба слову вчителя переважає службу його тілові".

(Лист Шрилі Прабгупади, 19.7.70)

Пильнуйте настанов, а не тіла

"Що ж до моєї особистої злуки з *гуром*, то я стрічався з моїм Гуром Магараджем лишень чотири-п'ять разів, проте нігде не розлучався з ним, навіть на мить. Я ніколи не чувся відлученим від нього, бо проводжуся його настановами. Дехто з моїх гіндуських духових братів мав постійну особисту злуку з Гуром Магараджем, проте вони нехтують його наводом. Немов блощиця на носі в гетьмана. Блощиця може вельми пишатися своєю посадою, але здатна лише вкусити гетьмана, позатим ніц. Особиста злука не має тої ваги, як злука шляхом служби".

(Лист Шрилі Прабгупади до Сатъядгани, 20.2.72)

"З духового погляду нема відмінності між з'явою в цей світ та виходом з нього... чи з'ява, чи відхід – нема відмінності з духової точки зору. Хоч нині день відходу Ома Вишнупади Шрі Шримада Бгактисиддганти Сарасватія Тгакура, й ми чуємо розлуку, для журби нема підстав".

(Шриля Прабгупада, відчит, 13.12.73)

"Мій Гуру Магарадж буде надзвичайно радий з вас... думка, що він помер, і його вже нема – хибна. Це не духове розуміння... Він бачить. Я ніколи не чуюся самотнім".

(Шриля Прабгупада, відчит, 2.3.75)

"*Вані* переважає *вану*".

(Лист Шрилі Прабгупади до Туштакришни, 14.12.72)

"Звісно, я дуже втішений тим, що ви так погіншливо розвиваєте свій осередок, а всі вірні чують присутність свого духового вчителя, виконуючи його настанови, хай тілом він вже не присутній, - то ясклідний дух".

(Лист Шрилі Прабгупади до Карандгари, 13.9.70)

"Слова духового вчителя здатні пройняти серце страдника та втулити туди позасвітнє знання, яке єдине здатне згасити пожежу матеріяльного існування".

(ШБ, 1.7.22, пояснення)

"Є два слова: *вані* й *вану*. *Вані* – це слова, а *вану* стосується до матеріяльного тіла. *Вану* має кінець. Матеріяльне тіло зруйнується, це його властивість. А якщо ми проводимося *ванієм*, словами духового вчителя, то наша вірна служба буде надстійкою... якщо ви завжди ретельно виконуєте настанови, то надхнення завжди буде з вами. То є духове розуміння".

(Шриля Прабгупада, відчит, 2.3.75)

"Тому ми маємо більше уважати на гукове бриніння Кришни чи духового вчителя".

(Шриля Прабгупада, відчит, 18.8.68, Княжа Гора)

"Ніколи не думайте, що мене нема поруч вас. Тілесна присутність несуттєва; присутність у зверненні (чи слуханні) - то щире спілкування".

(Лист Шрилі Прабгупади до учнів, 2.8.67)

"Отриманню духового знання ніколи не завадять жодні матеріяльні умови".

(ШБ, 7.7.1, пояснення)

"Могутність позасвітнього звуку ніколи не в'яне, хай навіть джерело його на позір відсутнє".

(ШБ, 2.9.8, пояснення)

"Учень та духовий вчитель ніколи не відокремлені, бо вчитель товаришує з учнем, допоки учень пильнує настанов духового вчителя. Це називається злукою *ванісевою* (словесною). Тілесна присутність називається *вану*. Допоки духовий учитель присутній тілом, учневі слід служити матеріяльному тілові духового вчителя; коли ж духовий учитель припиняє тілесне існування, учневі слід служити настановам духового вчителя".

(ШБ, 4.28.47, пояснення)

"Якщо нема нагоди слугувати духовому вчителю безпосередньо, вірному варто слугувати йому через пам'ятання його настанов. Між настановами духового вчителя та властиво ним нема відмінності. Тому за відсутності духового вчителя учневі слід пишатися його словами".

(Чч, Аді-ліля, 1.35, пояснення)

"Він живе вічно у своїх святих настановах, і його послідовник живе з ним".

(ШБ, передмова)

"Той блудить, хто за смерть вайшнава судить, адже в гукові життя трива!"
(Бгактивінода Тгакур, Пісні Вайшнави Ачар'їв, видання 1972 року)

"Так, захват від розстання з духовим вчителем переважає навіть захват від зустрічі з ним".
(Лист Шрилі Прабгупади до Джадуранки, 13.1.68)

"Заступник Кришни - такий самий, як Кришна. Приміром, Кришна здатний бути в мільйонах місць водночас. Так само й духовий учитель спроможний бути, хоч де учень схоче. Духовий вчитель – засада, а не тіло. Приміром, далєбачення доступне для споглядання в тисячах місць завдяки засаді телетрансляції".
(Лист Шрилі Прабгупади до Малатії, 28.5.68)

"Найліпша служба Кришні та духовому вчителю у душі розстання; безпосередня служба деколи небезпечна".
(Лист Шрилі Прабгупади до Мадгусудани, 30.12.67)

Досить самих книжок

Учень: Шриле Прабгупадо, яким чином дістати настанови за Вашої відсутності? Приміром, щодо запитань, які, ймовірно, виникнуть...

Шриля Прабгупада: А, запитання... Відповіді є в моїх книжках.
(Ранкова прохідка, 13.5.73, Янголів)

"Тож уживай цілий вільний час на докладне вивчення моїх книжок. Відтак отримаєш відповіді на всі свої запитання".
(Лист Шрилі Прабгупади до Упендри, 7.176)

"Як є змога піти до святині, то скористайтесь нагодою відвідати її. Святиня - це місце, де кожен дістає спомогу вірно послужити безпосередньо Найвищому Панові Шрі Кришні. Одночасно вам варто щодня читати мої книжки, тоді ви отримаєте відповіді на всі свої запитання й міцний ґрунт у свідомості Кришни. У такий спосіб ваше життя стане досконалим".
(Лист Шрилі Прабгупади до Мудрослава Сейлемона, 22.11.74)

"Кожен з вас мусить читати наші книжки принаймні двічі на день – щоранку й щовечора, й відповіді на ваші запитання постануть саморучно".
(Лист Шрилі Прабгупади до Рандгіра, 24.1.70)

"У моїх книжках вчення свідомості Кришни з'ясовано до решти, тож як чогось не розумієш, просто читай їх спотонову. У щоденному читанні тобі відкриється знання, й таким чином твоє духове життя поступатиме".
(Лист Шрилі Прабгупади до Багурупадаса, 22.11.74)

Шриля Прабгупада: Навіть коротка злука з чистим вірним означає найбільше уремення! (...)

Реватинандана: Чи пощастить так само й по читанні слів чистого вірного?

Шриля Прабгупада: Так.

Реватинандана: І незначна злука з Вашими книжками має такий вислід?

Шриля Прабгупада: Звісно, вислід потребує обопільності. Щоб отримати його, мусово сильно прагнути.

(Хатня розмова, 13.12.70)

Парамагамса: Моє запитання наступне: чистий вірний пояснив *Bṅaravadṛīṃy*, а дехто, ніколи не бачивши цього чистого вірного в його матеріальному тілі, позатим читав ці пояснення; чи це те саме?

Шриля Прабгупада: Так. Ви можете злучитися з Кришною читанням *Bṅaravadṛīṃy*. А святі люди пояснили й розтлумачили її. Тож яка труднація?

(Ранкова прохідка, 11.6.74, Паризів)

"Тож не скажу вам новини. Все, що мав сказати, я вже сказав у своїх книжках. Наразі майте це на увазі та продовжуйте свої намагання. Моя присутність чи відсутність не важить".

(Шриля Прабгупада, промова по прибутті, 17.5.77, Вриндаван)

Шриля Прабгупада – наш вічний гуру

Новинар: Що буде з Рухом свідомості Кришни у Злучених Державах Америки по вашій смерті?

Шриля Прабгупада: Я ніколи не помру.

Вірні: *Джая! Гарібол!* (сміх)

Шриля Прабгупада: Я житиму в своїх книжках, а ви будете з них користати.

(Новинарське віче, Святофранківськ, 16.7.75, підкреслення додане)

Гіндуска: ...правда, що духовий учитель зостається провідником навіть по смерті?

Шриля Прабгупада: Так-так. Як Кришна провадить нас, так провадитиме й духовий вчитель.

(Шриля Прабгупада, відчит, 3.9.71, Лондон)

"Вічна злука між учнем і духовим вчителем постає в той день, коли учень починає слухати".

(Лист Шрилі Прабгупади до Джадуранки, 4.9.72)

"Вплив чистого вірного показується наступним чином: як хтось, мавши невелику віру, приходиться злучитися з ним, то отримує можливість слухати за Бога з ваговитого Святого Письма, такого, як *Бгаґавадгіта* та *Шримад-Бгаґаватам*. (...) Це перший щабель злуки з чистими вірними".

(Нектар вірності, розділ 19, видання 1977, виправлене)

"Це не пересічні книжки. Це записаний спів мантри. Всяк читач слуха".

(Лист Шрилі Прабгупади до Рупанугадаса, 19.10.74)

"Щодо парампаровости, то не варто дивуватися на великі проміжки. (...) Ми мусимо дібрати видатного *ачар'ю* та йти за ним".

(Лист Шрилі Прабгупади до Даянанди, 12.4.68)

Нараяна: Отже, ті учні, що не мають змоги бачити Вас чи говорити з Вами...

Шриля Прабгупада: То він каже за *вані* й за *вану*. Хай ви не бачите його тіла, та є його слова, *вані*.

Нараяна: Тільки як вони дізнаються, що догодили Вам, Шрило Прабгупадо?

Шриля Прабгупада: Якщо ви дійсно керуєтеся словами *гура*, це означає, що він радий з вас. Якщо ж не керуєтеся, то як він може тішитися?

Судама: Не тільки так, адже Ваша ласка скрізь, і якщо ми, як ви раз казали, скористаємося цією можливістю, то відчуємо вислід.

Шриля Прабгупада: Так.

Джаядвайта: І якщо ми віримо в слова *гура*, ми працюватимемо саморушно.

Шриля Прабгупада: Так. Мій Гуру Магараджа пішов у 1936-ім році, а я заклав цей Рух у 1965-ім, за тридцять років. То й що? Я перебуваю у *гура* в ласці. Це *вані*.
Хай *гуру* й не присутній тілом, та як ви проводитеся *ваном*, вам допомагають.

Судама: Отже, нема й мови за жодне розстання, допоки учень виконує настанови *гура*.

Шриля Прабгупада: Так. *Чакгу-дан-дило-джей*. Який наступний рядок?

Судама: *Чакгу-дан-дило-джей, джанме джанме прабгу сей*.

Шриля Прабгупада: *Джанме джанме прабгу сей*. І де тут розстання? Хто відкрив вам очі, ваш *прабгу* життя по житті.

(Ранкова прохідка, 21.7.1975, Святофранківськ)

Мадгудвіша: Чи є можливість для християнина впоратися без допомоги духового вчителя, чи сягне він духового неба, повіривши у слова Ісуса Христа
й виконуючи його настанови?

Шриля Прабгупада: Не розумію.

Тамалакришна Госвами: Чи спроможний сучасний християнин, без духового вчителя, проте читаючи Біблію та йдучи слідами Ісуса, досягти...

Шриля Прабгупада: Читаючи Біблію, ти йдеш за духовим вчителем. Як це - без учителя? Читання Біблії означає, що ти виконуєш настанови Пана Ісуса Христа, що ти йдеш за духовим учителем. Отже, де тут імовірність буття без духового вчителя?

Мадгудвіша: Я мав на увазі живого духового вчителя.

Шриля Прабгупада: Духовий вчитель – це не питання про... Духовий вчитель вічний. А ти запитуєш за відсутність духового вчителя. Без духового вчителя ти не годен існувати на будь-якім щаблі свого життя. Тобі вільно визнати ту чи тамту особу за духового вчителя. Це інша річ. Як ти кажеш, "читаючи Біблію", і власне читання Біблії означає, що ти йдеш за духовим учителем, якого заступає котрий-небудь жрець чи священник у ряді Пана Ісуса Христа.

(Шриля Прабгупада, відчит, 2.10.68, Сіятлів, ЗДАм, підкреслення додане)

"Ти спитав, чи правда те, що духовий вчитель зостається у матеріальному всесвіті, допоки всі його учні не ввійдуть до духового світу. Відповідь – так, це є припис".

(Лист Шрилі Прабгупади до Джаяпатаки, 11.7.69)

Додатки

Лист від 9-го липня 1977-го року

July 9th, 1977

To All G.B.C., and Temple Presidents

Dear Maharajas and Prabhus,

Please accept my humble obeisances at your feet. Recently when all of the GBC members were with His Divine Grace in Vrindavana, Srila Prabhupada indicated that soon He would appoint some of His senior disciples to act as "ritvik" - representative of the acharya, for the purpose of performing initiations, both first initiation and second initiation. His Divine Grace has so far given a list of eleven disciples who will act in that capacity:

His Holiness Kirtanananda Swami
His Holiness Satvarupa das Goswami
His Holiness Jayapataka Swami
His Holiness Tamal Krishna Goswami
His Holiness Hridayananda Goswami
His Holiness Bhavananda Goswami
His Holiness Ramesudutta Swami
His Holiness Ramesvara Swami
His Holiness Harikesa Swami
His Grace Bhagavan das Adhikari
His Grace Jayatirtha das Adhikari

In the past Temple Presidents have written to Srila Prabhupada recommending a particular devotee's initiation. Now that Srila Prabhupada has named these representatives, Temple Presidents may henceforward send recommendation for first and second initiation to whichever of these eleven representatives are nearest their temple. After considering the recommendation, these representatives may accept the devotee as an initiated disciple of Srila Prabhupada by giving a spiritual name, or in the case of second initiation, by chanting on the Gayatri thread, just as Srila Prabhupada has done; the newly initiated devotees are disciples of His Divine Grace A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada. The above eleven senior devotees acting as His representative. After the Temple President receives a letter from these representatives giving the spiritual name or the thread, he can perform the fire yajna in the temple as was being done before. The name of a newly initiated disciple should be sent by the representative who has accepted him or her to Srila Prabhupada, to be included in His Divine Grace's "Initiated Disciples" book.

Hoping this finds you all well,

Your servant,

Tamal Krishna Goswami

Tamal Krishna Goswami
Secretary to Srila Prabhupada

МІТУК
МІЖНАРОДНЕ ТОВАРИСТВО НА УСВІДОМЛЕННЯ КРИШНИ
Надавець-Ачар'я: Його Божа Ласка А.Ч Бгактиведанта Свами Прабгупада

9 липня 1977 року

До всіх виділових і голів святинь

Шановні Магараджи та Прабги!

Будь ласка, відберіть мої покірні поклони у ваших стіп. Нещодавно, у буття всіх членів Уповноваженого виділу в Його Божої Ласки у Вриндавані, Шрила Прабгупада дав на здогад щодо незабарного приділення Ним декого зі своїх старших учнів за "ritvikів" – заступників ачар'ї для відправи першого та другого висвячень. Його Божа Ласка наразі заквитав одинацять учнів на цю посаду:

Його Святість Кіртнананда Свами
Його Святість Сатсварупадас Госвами
Його Святість Джаяпатака Свами
Його Святість Тамалакришна Госвами
Його Святість Гридаянанда Госвами
Його Святість Бгавананда Госвами
Його Святість Гамсадутта Свами
Його Святість Рамешвара Свами
Його Святість Гарикеша Свами
Його Ласка Бгагавандас Адгікарі
Його Ласка Джаятиртгадас Адгікарі

Колись голови святинь листовно пропонували Шрилі Прабгупаді висвятити певного вірного. Зараз, по йменуванні Шрилею Прабгупадою цих заступників, голови святинь вільні надалі надсилати пропозиції щодо першого й другого висвячень до будь-кого з-поміж цих одинацятьох заступників, найближчого до їхньої святині. Розглянувши характеристику, заступники вільні визнати вірного висвяченим учнем Шрилі Прабгупади, назвавши його духовним іменем, або ж, у випадку другого висвячення, наспівавши на щаблівці Гаятрію так, як це робив Шрила Прабгупада. Щойновисвячені вірні є учнями Його Божої Ласки А.Ч Бгактиведанти Свами Прабгупади, а вищевилічені одинацять старшин заступають його. Коли голова святині отримає від цих заступників лист з іменем чи пакунок зі щаблівкою, йому дозволено здійснити у святині вогняну яг'ю, як це чинили передше. Заступникові, який схвалив його чи її для Шрилі Прабгупади, варто надати ім'я щойновисвяченого учня

на заведення до книжки Його Божої Ласки "Висвячені учні".

Сподіваюсь, у вас усе гаразд.

Ваш слуга
(підпис видно у першотворі)
Тамалаякришна Госвами,
писар Шрілі Прабгупади

Ухвалено

(підпис Шрілі Прабгупади з першотвору)

Лист від 10-го липня 1977 року

INTERNATIONAL SOCIETY FOR KRISHNA CONSCIOUSNESS
founder-Acharya: His Divine Grace A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada

July 10th, 1977

My dear Hamsadutta Maharaja,

Please accept my humble obeisances at your feet. Srila Prabhupada has received your letters dated July 4th and July 5th, 1977 respectively, and has instructed me to reply them.

Srila Prabhupada was very pleased to hear how you have organized everything in Ceylon, and that so many people are now taking interest seriously is proof of the effectiveness of your preaching. His Divine Grace said, "You are a suitable person and you can give initiation to those who are ready for it. I have selected you being eleven men as 'initiate' or representative of the group, to give initiation. Both first and second initiation, on my behalf." (A newsletter is being sent to all Temple Presidents and ISK in this regard listing the eleven representative selected by His Divine Grace. Those who are initiated are the disciples of Srila Prabhupada, and anyone who you deem fit and initiate in this way, you should send their names to be included in Srila Prabhupada's "Initiated Disciples" book. In this way the Temple Presidents will send their recommendations for initiation direct to the nearest representative who will give a spiritual name or chant on the "Society" ahead just as Srila Prabhupada has been doing.)

Srila Prabhupada smiled very broadly when he heard of the successful program organized by the local people in which 4000 persons attended. When he heard that you have introduced a full feasting program on Sundays, he said, "You are a good cook, so teach others how to cook just as I taught you."

Regarding the printing going slowly, His Divine Grace stated, "never mind. Go surely. It doesn't matter slowly." I inquired from Aruna Kumar Prabh about the Sinhalese translation which you mentioned. He said that "An Chanting Nara Aruna Mantra" was translated into Sinhalese and that translation is in his trunk in Bombay. We will try to get it to you as soon as possible. I do not know if Gopal Karna has any Tamil manuscript, but if he does when I see him in about ten days, I will tell him to send it to you. You may also write him directly. *Prabhupada says it may be faster just to get a new translation - it is only 1 page.*

Srila Prabhupada was very glad to know that you would try to bring some Ceylonese devotees to Mayapur and said, "Oh, that is very good!" He did not know whether the story about Bhaktisiddhanta's disciples seeing a man eating a rat was true or not. Regarding the exact position of Sri Lanka, this is the opinion of some people. Srila Prabhupada advised that we not discuss this matter publicly at this time. Prabhupada also recommended that from Hari Sauri you take care, he said that you could have one fifth of whatever Hari Sauri sends to India. Regarding whether you should use the name Swami or Goswami, Srila Prabhupada said, "Stick to one. Swami is better."

Your servant,

Tamal Aruna Goswami
Secretary to Srila Prabhupada

His Holiness Hamsadutta Swami
c/o ISKCON Colombo

/s/g

МІТУК
МІЖНАРОДНЕ ТОВАРИСТВО НА УСВІДОМЛЕННЯ КРИШНИ
Надавець-Ачар'я: Його Божа Ласка А.Ч Бгактиведанта Свами Прабгупада

10 липня 1977 року

Мій любий Гамсадутто Магараджо!

Будь ласка, відбери мої покірні поклони у твоїх стіп. Шріля Прабгупада отримав твої листи від четвертого й п'ятого липня й доручив мені відповісти на них.

Шріля Прабгупада був дуже радий чути за твоє порядкування у Шрі-Лянці, а число справді зацікавлених у свідомості Кришни свідчить за

дієвість твоєї проповіді. Його Божа Ласка промовив: "Ти годяща особа, й ти спроможний висвячувати тих, хто до цього готовий. Я приділив тебе за "ритвіка", ідного з одинацятьох заступників ачар" і для давання висвячень, першого й другого, від мого імени. (Обіжник вислано до всіх голів святинь і виділових, він містить видрук одинацятьох заступників, обраних Його Божою Ласкою. Висвячені є учнями Шрилі Прабгупади, і ймення тих, кого ти вважаєш голящими й висвятив у цей спосіб, варто надіслати для занесення до книжки Шрилі Прабгупади "Висвячені учні". Таким чином, голови святинь надсилатимуть свої поради щодо висвячення безпосередньо до najbliżого заступника, який надасть духове ймення чи наспіває на шаблівці Гаятрію так, як це чинив Шриля Прабгупада.)

Шриля Прабгупада всміхнувся, зачувши про вдалий захід, уряджений місцевими мешканцями за участі двох тисяч людей. Почувши, що ти почав раз-у-раз влаштовувати щонедільні бенкети, він промовив: "Ти добрий кухар, тепер вчи інших готувати, як я був навчив тебе".

У відповідь на твоє сповіщення про повільне видання книжок Його Божа Ласка зазначив: "Не журися. Впевнено працєю далі. Обава не має значення". Я спитав Прадьюмна-прабга за переклади сингальською, які ти згадав. Він відповів, що "Спів Гар'Кришна-мантри" перекладено сингальською та відправлено до Бомбею. Ми спробуємо якомога хутчій привезти його тобі. Я не знаю, чи має Гопалкришна переклади тамільською, якщо ж має, то я зустрінуся з ним десь за десять днів і перекажу, щоби вислав їх тобі. Ти також можеш написати безпосередньо йому. Прадьюмна каже, що так ти швидше отримаєш цей переклад - він лише одноаркушевий.

Шриля Прабгупада був дуже радий дізнатися, що ти збираєшся привезти кількох шрилянківських вірних до Маяпуру, й промовив: "Ох, це дуже добре!" Він не відомий, чи є правдивою оповідка Бгактисиддгантових учнів за людину, яка їла щура. Щодо справжнього становища Шрі-Лянки, то це є думка окремих людей. Шриля Прабгупада рає наразі не знімати це питання привселюдно. Прабгупада також пропонує тобі взяти пряжене масло від Гаришаврія. Він каже, що тобі вільно мати п'ятину від того, що Гаришаврі відсилає до Індії. Щодо імени, яке тобі вживати - Свами чи Госвами, - Шриля Прабгупада відповів: "Тримайся ідного. Свами є ліпше".

Твій слуга
(підпис видко у першотворі)
Тамалаякришна Госвами,
писар Шрилі Прабгупади

Його Святості Гамсадутті Сваміві
до приручіння за адресою МіТУКУ в Кольомбі

Лист від 11-го липня 1977-го року

ISKCON

INTERNATIONAL SOCIETY FOR KRISHNA CONSCIOUSNESS

Founder-Acharya: His Divine Grace A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada

July 11th, 1977

My dear Kirtanananda Maharaja,

Please accept my most humble obeisances at your feet. His Divine Grace Srila Prabhupada has just received the latest issue of *Brijabasi Spirit*, Vol. IV, No. 4, which brought him great joy. As he looked at the cover showing Kaladri performing a fire ceremony, he said, "Just see his face how devotee he is, so expert in everything." When Srila Prabhupada opened the first page, his eyes fixed on the picture of Radha-Vrindavana Candira, and he said, "Vrindavana Bihari—so beautiful. There is no danger wherever Vrindavana Candira is." After enjoying the whole magazine thoroughly, Srila Prabhupada said, "It is printed on their own press. It is very good progress." His Divine Grace very much appreciated the article "How I Was Deprogrammed" by the young devotee boy. Prabhupada was feeling great sympathy when he heard his story and said, "If one man is turned like this boy then this movement is successful. There is good prospect, good hope. You all combine together and push this movement on and on. Now I am assured that it will go on." While going through the magazine, Srila Prabhupada also saw your good photo on the page "Istagothi" and Srila Prabhupada bestowed a long loving look upon your good self expressing his deep appreciation for how you have understood the Krishna consciousness.

A letter has been sent to all the Temple Presidents and CBC which you should be receiving soon describing the process for initiation to be followed in the future. Srila Prabhupada has appointed thus far eleven representatives who will initiate new devotees on his behalf. You can wait for this letter to arrive (the original has been sent to Ramesvara Maharaja for duplicating) and then all of the persons whom you recommended in your previous letters can be initiated.

His Divine Grace has been maintaining his health on an even course and most amazingly has doubled his translation work keeping pace with the doubling of book distribution, hoping this meets you well.

Your servant,

Tamal Krishna Goswami
Secretary to Srila Prabhupada

His Holiness Kirtanananda Swami
c/o ISKCON New Vrindavana

/tkg

МІТУК
МІЖНАРОДНЕ ТОВАРИСТВО НА УСВІДОМЛЕННЯ КРИШНИ
Надавець-Ачар'я: Його Божа Ласка А.Ч Бгактиведанта Свами Прабхупада

11 липня 1977 року

Мій любий Кіртананандо Магараджо!

Будь ласка, відбери мої найпокірніші поклони у твоїх стіп. Його Божа Ласка Шрила Прабхупад щойно отримав останній примірник "Духу Бриджабасію" (збірка 4, число 4) й дуже тішиться з нього. Роздивляючись на обкладинку, де Калядрі здійснює вогняну потребу, він промовив: "Лише поглянь на його вид, який він вірний, який вправний". Відкривши першу сторінку, він задивився на зображення Радги Вриндавани Чандри й промовив: "Вриндавана Бігарі такий чудовий. Скрізь, де є Вриндавана Чандра, жодної загрози нема". До решти заживши насолоди від часопису, Шрила Прабхупад промовив: "Його видруковано у їхній власній друкарні. Це надзвичайний поступ". Його Божа Ласка високо поцінував статтю молодого вірного "Як змінився мій світогляд". Ця стаття дуже вразила Прабхупада, і він мовив: "Як хтось зміниться так само, як цей хлопець, то цей рух вдався. Є добрі можливості й сподівання на добре майбуття. Об'єднуйтеся всі та розвивайте цей рух безперестань. Тепер я певний того, що він триватиме". Гортаючи часопис, Шрила Прабхупад також завважив твою гарну світліну на сторінці "Іштагоштгію" й подарував тобі, добродієві, довгий прихильний погляд, сповнений вдячності за те, як ти зрозумів науку свідомости Кришні.

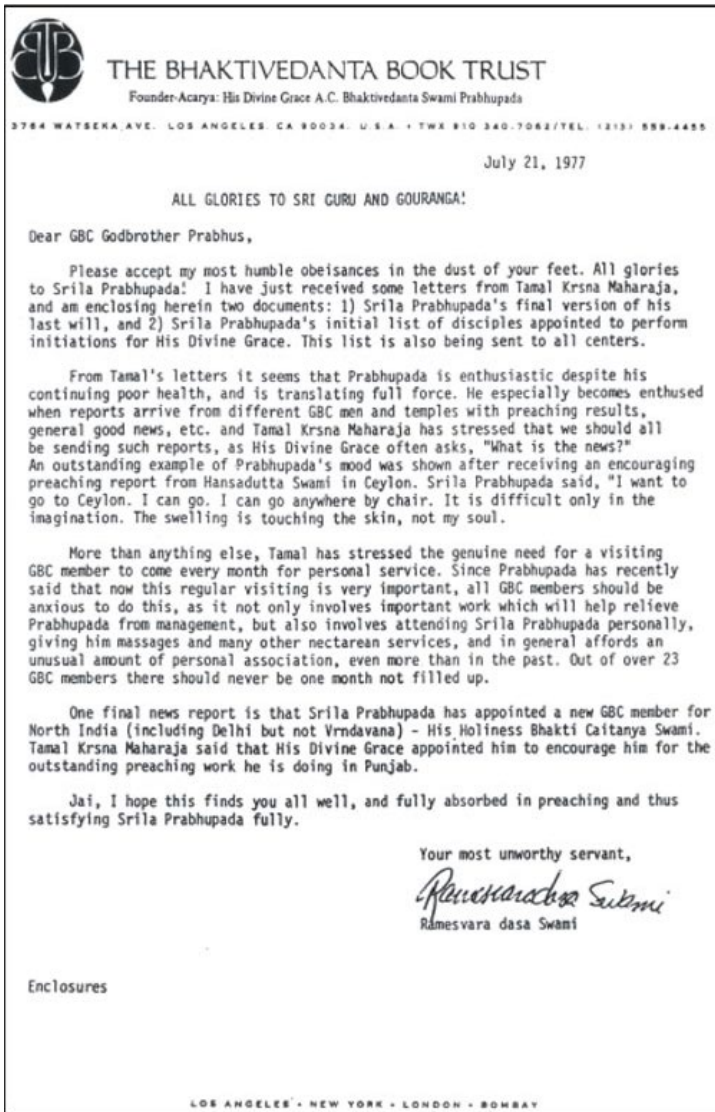
Лист, надісланий до всіх голів святинь та виділових, який ти невдовзі отримаєш, описує перебіг висвячення, що його треба додержувати в майбутності. Натепер Шрила Прабхупад найменував одинацять заступників, які висвячуватимуть нових вірних від Його імені. Тобі слід почекати, зак прийде цей лист (первозбір вислано Рамешварі Магараджі на розмноження), а відтак всім особам, що ти їх радив у попередніх листах, вільно висвячуватись.

Його Божа Ласка шанує своє здоров'я як годиться та, що найдивніше, подвоїв Свою перекладацьку працю, наздогнавши подвоєний обсяг продажу книжок. Сподіваюсь, у тебе все гаразд.

Твій слуга
(підпис видно у першотворі)
Тамалакришна Госвами,
писар Шрили Прабхупади

для Його Святости Кіртанананди Свамій
до приручіння за адресою МіТУКу в Новій Вриндавані

Лист від 21-го липня 1977-го року

КниСпІБ
КНИЖКОВА СПІЛКА БГАКТИВЕДАНТИ
Надавець-Ачар'я: Його Божа Ласка А.Ч Бгактиведанта Свами Прабгупада

21 липня 1977 року

ВСЯ СЛАВА ШРІ ГУРОВІ Й ГАВРАНЗІ!

Шановні виділові, духові браття, прабгги!

Будь ласка, відберіть мої найпокірніші поклони в поросі біля ваших стіп. Слава Шрилі Прабгупаді! Щойно дістав кілька листів від Тамаякришни Магараджа й додаю до цього два листи: 1) остаточну відміну духівниці Шрилі Прабгупади; 2) перший перелік учнів Шрилі Прабгупади, приділених на здійснення висвячень для Його Божої Ласки. Цей перелік відіслано також до всіх осередків.

З Тамальових листів можна висувати, що Шриля Прабгупада надпоривний, незважаючи на тривалу недугу, і перекладає, скільки снаги. Найперше йому піднімають духа звіти з проповіді від виділових і святинь, взагалі добрі звістки тощо, і Тамаякришна Магараджа наголосив, що нам усім варто надсилати такі звіти, адже Його Божа Ласка часто запитує: "Які новини?" Опуклий приклад свого настрою Прабгупада показав по отриманні надихуючого звіту з проповіді від Гамсадутти Свамія у Шрі-Лянці. Шриля Прабгупада промовив: "Я хочу поїхати до Шрі-Лянки. Я дам ради. У ношах я дам ради поїхати будь-де. Це лиш видається важким. Набреск зачепив шкіру, але не мою душу".

Набільше Тамая наполягає на тім, що є справжня потреба у щомісячних відвідинах виділових, щоб виконувати особову службу. По нещодавній мові Прабгупади за те, що зараз таке постійне відвідування є надзвичайно важливе, усім виділовим варто подбати за свій приїзд,

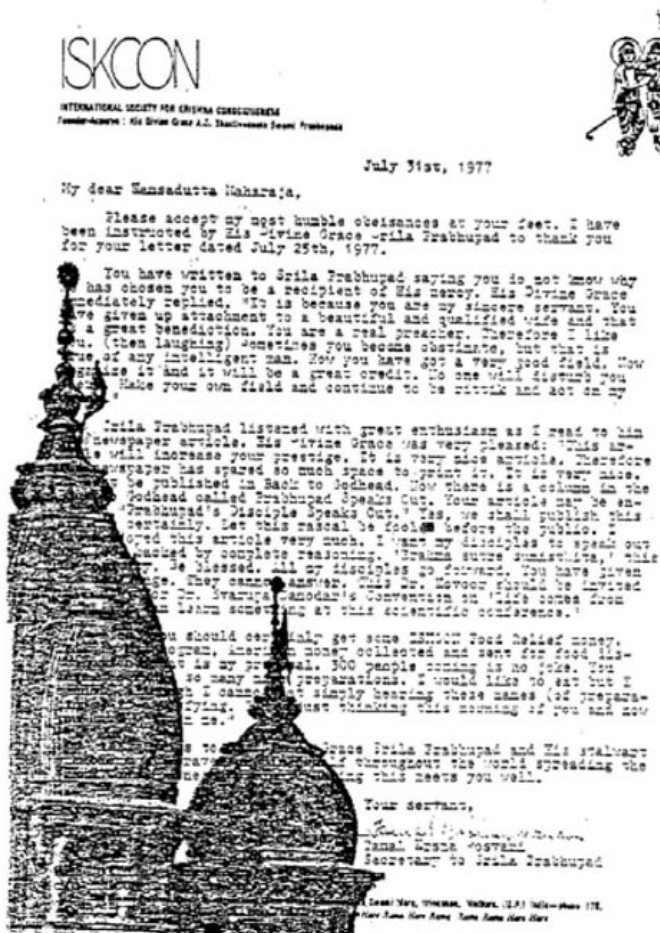
адже така служба означає не лише важливу працю, яка допоможе полегшити Прабгупаді врядування, а й особні зустрічі зі Шрилею Прабгупадою, розтирання його тіла та інше розмаїте нектарове служіння, а в цілому - є змога для неповторної багаторазової особової злуки, й навіть більша, ніж колись. Оскільки виділових є понад 23-и, то слід зробити так, щоб не минуло жодного місяця без відвідування когось із них Шрилі Прабгупади.

І наостанок: Шриля Прабгупада наставив нового виділового до праці у Північній Індії (з Делієм, але без Вриндавани) – Його Святість Бгактичайтанью Свамія. Тамалякришна Магарадж пояснив, що Шриля Прабгупада наставив його, аби заохотити, бо він надзвичайно добре проповідує в Пенджабі.

Джай, сподіваюсь, у вас усе гаразд, і ви цілковито поринули в проповідь, що надзвичайно тішить Шрилю Прабгупаду.

Ваш найнегідніший слуга
(підпис відко у першотворі)
Рамешварадаса Госвами

Лист від 31-го липня 1977-го року

(Лист Тамалякришни Госвами до Гамсадутти від імені Шрилі Прабгупади)

МіТУК
МІЖНАРОДНЕ ТОВАРИСТВО НА УСВІДОМЛЕННЯ КРИШНИ
Надавець-Ачар'я: Його Божа Ласка А.Ч Бгактиведанта Свами Прабгупада

31 липня 1977 року

Мій любий Гамсадутто Магараджо!

Будь ласка, відбери мої найпокірніші поклони у твоїх стіп. Шриля Прабгупада доручив мені подякувати тобі за лист від 25-го липня 1977-го року.

У листі ти пишеш, що загадуєшся, чому він такий ласкавий до тебе. Його Божа Ласка зараз відповів: "Бо ти мій справжній слуга. Ти збувся прихилила до доброї, вродливої дружини, і це велике благословенство. Ти правдивий проповідник. Тому я тебе вподобав (далі з осміхом). Деколи ти впертий, та ця риса властива тямущим людям. У тебе добра рілля. Вробляй її, й тобі довірять. Ніхто не стане тобі на заваді. Роби

6. The properties outside of India and their associated GOC committee members are as follows:

- a) Properties in Chicago, Detroit and Ann Arbor: Jayatirtha das Adhikari, Harikena Swami, and Balavanta das Adhikari.
- b) Properties in Hawaii, Tokyo, Hong Kong: Guru Kripa Swami, Rameswara Swami, and Tama Kama Goswami.
- c) Properties in Melbourne, Sydney, Australia: Guru Kripa Swami, Hari Sauri, and Atreya Sri.
- d) Properties in England (London Redlett), France, Germany, Netherlands, Switzerland and Sweden: Jayatirtha das Adhikari, Bhagavan das Adhikari, Harikena Swami.
- e) Properties in Kenya, Mauritius, South Africa: Jayatirtha das Adhikari, Hrudayananda Goswami, Atreya Sri.
- f) Properties in Mexico, Venezuela, Brazil, Costa Rica, Peru, Ecuador, Colombia, Chile: Hrudayananda Goswami, Purna Pravida Swami, Brahmananda Swami.
- g) Properties in Georgetown, Guyana, Santo Domingo, St. Augustine, Adil Kesava Swami, Hrudayananda Goswami, Purna Pravida Swami.
- h) Properties in Vancouver, Seattle, Berkeley, Dallas: Satavarupa Goswami, Jagadisa das Adhikari, Jayatirtha das Adhikari.
- i) Properties in Los Angeles, Denver, San Diego, Long Beach: Rameswara Swami, Satavarupa Swami, Adil Kesava Swami.
- j) Properties in New York, Boston, Puerto Rico, Fort Royal, St. Louis, St. Louis Park: Tama Kama Goswami, Adil Kesava Swami, Rameswara Swami.
- k) Properties in Iran: Atreya Sri, Bhagavan das Adhikari, Brahmananda Swami.
- l) Properties in Washington D.C., Baltimore, Philadelphia, Montreal and Ottawa: Rupanuga das Adhikari, Gopal Kripa das Adhikari, Jagadisa das Adhikari.
- m) Properties in Pittsburgh, New York, Toronto, Cleveland, Buffalo: Kirtanananda Swami, Atreya Sri, Balavanta das Adhikari.
- n) Properties in Atlanta, Tennessee Park, Gainesville, Miami, New Orleans, Mississippi Park, Houston: Balavanta das Adhikari, Adil Kesava Swami, Rupanuga das Adhikari.
- o) Properties in Fiji: Hari Sauri, Atreya Sri, Vasudev.

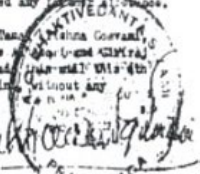
7. I declare, say and confirm that all the properties, both movable and immovable, which stand in my name, including current accounts, savings accounts and fixed deposits in various banks, are the properties and assets of the International Society for Krishna Consciousness, and the heirs and successors of my previous life, or anyone claiming through them, have no right, claim or interest in these properties whatsoever, save and except as provided hereafter.

8. Although the money which is in my personal name in different banks is being spent for ISKCON and belongs to ISKCON, I have kept a few deposits specifically marked for allocating a monthly allowance of Rs. 1,000/- to the members of my former family (two sons, two daughters, and wife). After the deaths of the members of my former family, these specific deposits (corpus, interests, and savings) will become the property of ISKCON for the corpus of the trust, and the descendants of my former family or anybody claiming through them shall not be allowed any interest in the same.

9. I hereby appoint Guru Kripa Swami, Hrudayananda Goswami, Tama Kama Goswami, Rameswara Swami, Gopal Krishna das Adhikari, Jayatirtha das Adhikari, and Kirtanananda Swami as Brahmachary to act as executors of this will. I have made this will on the 4th day of June, 1977, in possession of full sense and sound mind, without any persuasion, force or compulsion from anybody.

Witnesses:

Hiranyanaga Shree
Harman G. Healy
William S. Healy
W. M. Anora, Attorney

 A.C. Bhaktivedanta Swami
 Founder Acharya
 International Society for Krishna Consciousness
 150 N. 11th St., New York, N.Y. 10022
 7-6-77
 150 N. 11th St., New York, N.Y. 10022

Swami Jayapataka Swami, my disciple, residing at Sri Mayapur Chandrodaya Mandir, Dist. Nadia, West Bengal, as an executor of my said Will along with the persons already named in the said Will dated 4th June, 1977. I hereby further direct that my executors will be entitled to act together or individually to fulfill their obligations under my said Will.

I had made a Will on 4th June, 1977, and had made certain provisions therein. One of them being a provision of maintenance allowance to Sri M.M. De, Brindaban Chandra De, Miss Bhakti Lata De and Smt. Suluzana Dey, who were born of me during my grhastha ashrama, and Smt. Radharani De, who was my wife in the grhastha ashrama for their lives as per para. 8 of the said Will. Since on careful consideration I feel that the said paragraph does not truly depict my intentions, I hereby direct that as regards Smt. Radharani De, she will get Rs.1,000/- per month for her life out of interest to be earned from a fixed deposit of Rs. One Lakh Twenty Thousand to be made by ISKCON in any bank that the authorities of the said society may think proper for a period of 7 years in the name of ISKCON, which amount shall not be available to any of her heirs and after her death the said amount be appropriated by ISKCON in any way the authorities of ISKCON think proper looking to the objects of the society.

As regards Sri M.M. De, Sri Brindaban Chandra De, Smt. Suluzana Dey and Miss Bhakti Lata De, the ISKCON will deposit Rs. One Lakh Twenty Thousand under 4 separate Fixed Deposit receipts, each for Rs.1,20,000/- for seven years in a bank to earn interest at least Rs.1,000/- a month under each receipt. Out of the said sum of Rs.1,000/-, only Rs.250/- per month will be paid to each of them from the interest of their respective Fixed Deposit receipts. The remaining interest of Rs.750/- will be deposited again under new Fixed Deposit receipts in their respective names for seven years. On the maturity of these Fixed Deposit receipts created from the Rs.750/- monthly interest for the first seven years, the said sums shall be invested by the above named persons in some Govt. Bonds, Fixed Deposit receipts or under any Govt. Deposit Scheme or shall be used to purchase some immovable property or properties so that the amount may remain safe and may not be dissipated. In case, however, the above named persons or any of them violate these conditions and use the said sum in purpose or purposes other than those described above, the ISKCON authorities will be free to stop the payment of the monthly maintenance of such person or persons from the original Fixed Deposits of Rs.1,20,000/- and they shall instead give the amount of interest of Rs.1,000/- per month to Bhaktivedanta Swami Charity Trust. It is made clear that the heirs of the said persons will have no right to anything out of the said sums and that these sums are only for the personal use of the said persons of my previous life during their respective lifetimes only.

I have appointed some executors of my said Will. I now hereby add the name of Sri Jayapataka Swami, my disciple, residing at Sri Mayapur Chandrodaya Mandir, Dist. Nadia, West Bengal, as an executor of my said Will along with the persons already named in the said Will dated 4th June, 1977. I hereby further direct that my executors will be entitled to act together or individually to fulfill their obligations under my said Will.

I therefore hereby amend, modify and alter my said Will dated 4th June, 1977, in the manner mentioned above. In all other respects the said Will continues to hold good and shall always hold good.

I hereby make this Will codicil this 5th day of November, 1977, in my full conscience and with sound mind without any persuasion, force or compulsion from anybody.

Witness:
1. *Prishambhar Dayal s/o A.C. Bhaktivedanta Swami*
A.C. Bhaktivedanta Swami
2. *Sukumar Kumar Chakravarti*
25, *...*

Триданді Госвами
А.Ч. Бгактиведанта Свами
Надавець-Ачар'я
Міжнароднього товариства на усвідомлення Кришни

ОСЕРЕДОК: Святіня Кришни-Балярами
Бгактиведанта Свами Марг,
Раманареті, Вриндавана, У.П
ДЕНЬ: червень 1977 року

ДУХІВНИЦЯ

Я, Бгактиведанта Свами Прабгупада, надавець-ачар'я Міжнароднього товариства на усвідомлення Кришни, віродавець видавництва "Книжкова спілка Бгактиведанти" й учень Ома Вишнупади 108 Шрі Шримата Бгактисиддганті Сарасватія Госвамія Магараджі Прабгупади, будши у вриндаванській святині Шрі Кришни-Балярами, складаю мій заповіт:

1. На чолі Міжнароднього товариства на усвідомлення Кришни стоятиме Уповноважений віділ як остаточний керівний уряд.
2. Кожна святиня залишається власністю МіТУКу й буде під орудою трьох виконавчих керівників. Штиб керування має залишатися той, що чинний зараз, і нема потреби запроваджувати будь-які зміни.
3. Власністю в Індії порядкуватимуть наступні керівники-виконавці:
 - 1) Власність у Шрі Маяпур-дгамі, Панігатію, Гаридаспурі та Калкаті: Гурукра Свами, Джаяпатака Свами, Бгавананда Госвами й Гопалкришнадад Адгікарі.
 - 2) Власність у Вриндавані: Гурукра Свами, Акшоянанда Свами, Гопалкришнадад Адгікарі.
 - 3) Власність у Бомбею: Тамалаякришна Госвами, Гірирадждас Брагмачарі, Гопалкришнадад Адгікарі.
 - 4) Власність у Бгубанесварі: Гоурговінда Свами, Джаяпатака Свами, Бгагавандас Брагмачарі.
 - 5) Власність у Гайдерабаді: Магамса Свами, Шридгар Свами, Гопалкришнадад Адгікарі, Балімардандас Адгікарі.

Наведені відповідальні особи наставлені до живіття. В разі смерті будь-кого з вищеназваних керівників чи його нездатности виконувати свої обов'язки з аби-яких причин решті керівників дозволено наставити керівника чи керівників-наступників за умови, що новий керівник є моїм висвяченим учнем, який пильнує всіх приписів і настанов Міжнародного товариства на усвідомлення Кришни, викладених у моїх книжках, та що керівників завжди є не менше трьох і не більше п'ятьох на кожному річ власности.

4. Як надавець, поширювач та упорядник Міжнародного товариства на усвідомлення Кришни, заказую заставляти, винаймати, продавати, передавати у вжиток, віддавати чи вивласнювати будь-яку власність МіТУКу в Індії. Цей наказ заборонено переглядати наново.
5. Зasadничо власність поза межами Індії теж заборонено заставляти, винаймати, продавати, передавати у вжиток, віддавати чи вивласнювати, проте за потреби її можна закласти, винайняти тощо, попередньо погодивши ці оборудки з відповідальними за неї виділовими.
6. Власність МіТУКу поза межами Індії та відповідальні за неї виділові:
 - 1) Власність у Скороді (оригінальна назва міста англійською - Chicago), Протоці (англ. Detroit) та Ганніній Алтанці (англ. Ann Arbor): Джаятиртгадас Адгікарі, Гарикеша Свами, Балявантадас Адгікарі.
 - 2) Власність у Гаваях, Токіо, Гавані Пахошів (англ. Hong Kong): Гурукрипа Свами, Рамешвара Свами, Тамалякришна Госвами.
 - 3) Власність у Мелборнові, Сіднею, хутір у Південщині (англ. Australia): Гурукрипа Свами, Гаришаврі, Атреяриші.
 - 4) Власність у Британії, Франції, Німеччині, Низовії (англ. Netherlands), Гелвещині (англ. Switzerland) та Шведчині: Джаятиртгадас Адгікарі, Бгагавандас Адгікарі, Гарикеша Свами.
 - 5) Власність у Кенії, Мавритисі, Південній Африці: Джаятиртгадас Адгікарі, Брагмананда Свами, Атреяриші.
 - 6) Власність у Мексиці, Бенесвелі, Бразилії, Коста-Риці, Перуві, Екваторі, Кольомбі, Чилію: Гридаянанда Госвами, Панчадравіда Свами, Брагмананда Свами.
 - 7) Власність у Юринові (англ. Georgetown), Гаяні, Святовоскресінні (англ. Santo Domingo), Святославі (англ. St. Augustine): Адикешава Свами, Гридаянанда Госвами, Панчадравіда Свами.
 - 8) Власність у Ванкуверові, Сіятлові, Берклеві, Далясі: Сатсварупа Госвами, Джагадишадас Адгікарі, Джаятиртгадас Адгікарі.
 - 9) Власність у Янголові, Денверові, Святояківці (англ. San Diego), Мореставній Косі (англ. Laguna Beach): Рамешвара Свами, Сатсварупа Свами, Адикешава Свами.
 - 10) Власність у Новойорку, Бостоні, Багатій Пристані (англ. Puerto Rico), Гетьмановій Пристані (англ. Port Royal), Святовоиславі (англ. St. Louis), святовоиславській хутір: Тамалякришна Госвами, Адикешава Свами, Рамешвара Свами.
 - 11) Власність в Ірані: Атреяриші, Бгагавандас Адгікарі, Брагмананда Свами.
 - 12) Власність у Вашингтонові, Балгіморові, Братолубному (англ. Philadelphia), Княжій Горі (англ. Montreal), Оттаві: Рупанугадас Адгікарі, Гопалкришнадас Адгікарі, Джагадишадас Адгікарі.
 - 13) Власність у Пітівці (англ. Pittsburgh), Новій Вриндавані, Торонті, Клівлендові, Баффалі: Кіртанананда Свами, Атреяриші, Балявантадас Адгікарі.
 - 14) Власність у Атлянті, Гейнівці (англ. Gainesville), Маямівці, Новозлатанові (англ. New Orleans), Г'юстонівці, місісіпський хутір, тенесійський хутір: Балявантадас Адгікарі, Адикешава Свами, Рупанугадас Адгікарі.
 - 15) Власність у Фіджію: Гаришаврі, Атреяриші.
7. Цим листом засвідчую та потверджую, що вся власність, записана на моє ім'я, рухома й нерухома, вкупі з поточними, ощадними й строковими рахунками у різних щадницях, цілком належить Міжнародному товариству на усвідомлення Кришни. Спадкоємці та наступники з мого прежнього мирського життя чи будь-які їхні відпоручники не мають жодного права на цю власність, будь-яку її частку чи відсотки за одним нижченаведеним винятком.
8. Гроші з моїх власних рахунків належать МіТУКові, і МіТУК може витратити їх на свої потреби, проте я маю декілька строкових витратних вкладок до щомісячної виплати по тисячі рупій членам моєї колишньої сім'ї: дружині, двом синам та двом дочкам. По їхній смерті ці вкладки, відсотки та набутки стануть власністю МіТУКу, й нащадки моєї колишньої сім'ї чи їхні відпоручники не матимуть права на одержання цих виплат.
9. Приділяю Гурукрипу Свамія, Гридаянанду Госвамія, Тамалякришну Госвамія, Рамешвару Свамія, Гопалкришнадаса Адгікарію, Джаятиртгадаса Адгікарію та Гірирадждаса Брагмачарія за виконавців духівниці. Я склав духівницю нині, четвертого червня тисяча дев'ятсот сімдесят сьомого року при доброму розумі й притомним будучи, без нагніту й принуки від кого-будь.

Засвідчую:

А.Ч. Бгактиведанта Свами

Наведена духівниця підписана власноруч Шрилею Прабгупадою за присутности Тамалякришни Госвамія, Бгагавандаса Адгікарію та ще декількох свідків (підписи видко на первописі (оригіналі)).

Додаток до духівниці

Я, А.Ч. Бгактиведанта Свами Прабгупада, саньясин, надавець-ачар'я Міжнародного товариства на усвідомлення Кришни й видавництва "Книжкова спілка Бгактиведанти", учень Ома Вишнупади 108 Шрі Шримада Бгактисиддганти Сарасватія Госвамія Магараджи Прабгупади, перебуваючи у вриндаванській святині Шрі Кришни-Балярами, складаю мій заповіт з наміром розтлумачити дещо в моїй передній духівниці від четвертого червня тисяча дев'ятсот сімдесят сьомого року.

У своїй духівниці від 4-го червня 1977-го року я постановив, зокрема, порядок виплат на кошт Шрі М.М. Де, Вриндаваначандри Де, панни Бгактиляти Де та панни Шриматі Сулюормани Де, народжених від мене у григастга-ашрамі, а також Шриматі Радгарані Де, яка була моєю дружиною, як пише у восьмій розділі згаданої духівниці. Поміркувавши над цим розділом, я зрозумів, що маю дещо інший намір. Отож, згідно з цим додатком, Шриматі Радгарані Де до живіття одержуватиме тисячу рупій щомісяця як відсотки з укладки в 120-цять тисяч рупій. МіТУК

має зробити таку вкладку на сім років від свого імени у будь-якій щадниці, яку провідники МіТУКу виберуть на власний розсуд. Жоден з її спадкоємців не має права на ці гроші. По її смерті Уповноважений відділ МіТУКу має вжити їх на потреби Товариства.

Для Шрі М.М. Де, Вриндаваначандри Де, панни Бгактиляти Де та панни Шриматі Сулюрмани Де МіТУК має створити чотири окремі вкладки по 120-цять тисяч рупій кожна на сім років із щомісячним відсотком не меншим за тисячу рупій, з яких на руки слід видати лише півтретяста (250), а решту, сімсот п'ятдесят рупій, треба перевкласти до окремих нагромаджувальних рахунків на семирічний речінець. Відтак, по закінченні семирічного терміну, вказані особи мають придбати за накопичені кошти державні відсоткові зобов'язання чи інші вартісні папери, або строкові вкладки, або нерухоме майно, щоб ці кошти не було втрачено чи змарновано. У випадку знехтування цими умовами будь-ким з указаних осіб керівники МіТУКу власні припинити щомісячні виплати в тисячу рупій такій особі й перелічувати їх до "Доброчинних запасів Бгактиведанти Свамія". Ще раз потверджую, що спадкоємці вказаних осіб не матимуть жодного права на ці кошти, бо їх приділено лише членам моєї колишньої сім'ї до живіття.

Я наставив був кількох виконавців на справдження духівниці від 4-го червня 1977-го року й зараз долучаю до них Джаяпатаку Свамія, мого учня, який перебуває у Шрі'Маяпур'Чандродея-мандирі (район Надія, Західний Бенгал). Доручаю виконавцям моєї духівниці діяти разом чи окремо на виконання своїх обов'язків у згоді з цією духівницею.

Отже, я дещо додав, виправив та змінив у своїй духівниці від 4-го червня 1977-го року. Щодо решти тамта духівниці правдива й залишатиметься правдивою завжди.

Я склав цей Додаток до духівниці 5-го листопада 1977-го року при добрім розумі й притомним будши, без нагніту й принуки від кого-будь.

Засвідчую:

(підписи видно на першописі)

А.Ч. Бгактиведанта Свамі

Хатня розмова, 22-ге квітня 1977-ий р., Бомбей

Шриля Прабгупада: Я сказав до нього: "Ти не годен бути настільки незалежним. Ти добре працюєш, але не будь... Утям собі". Люди скаржилися на Гамсадутту. Ти відомий за це?

Тамалякришна: Я не певен щодо окремих випадків, проте огулом дещо чув...

Шриля Прабгупада: У Німеччині. У Німеччині.

Тамалякришна: Місцеві вірні.

Шриля Прабгупада: Так багато скарг.

Тамалякришна: Тоді зміни слухні.

Шриля Прабгупада: Ні, будь гуром, алеж найперше мусиш стати вправним. Відтак ставай гуром.

Тамалякришна: Авжеж, були такі скарги.

Шриля Прабгупада: Ти знав?

Тамалякришна: Авжеж, чув таке.

Шриля Прабгупада: Який позиток з виховання якогось гура-негіді?

Тамалякришна: Що ж, оцінивши себе та всіх ваших учнів, я виснував, що всі ми зумовлені душі, тож не годні бути гурами. Може, колись хтось і буде спроможний...

Шриля Прабгупада: Хму!

Тамалякришна: ...прецінь не зараз.

Шриля Прабгупада: Так. Я виберу декількох гурів. Я скажу: "Ти станеш ачар'єю. Тебе вповноважено". Я чекаю на це. Ставайте ачар'ями всі. Я вийду на

спокій. Але треба завершити навчання.

Тамалякришна: Має відбутись очищення.

Шриля Прабгупада: Так, звісно. Цього бажає Чайтанья Магапрабгу. Амара аг'я гуру ганя (Чч, Мадг'я, 7.128). "Будьте гурами". (сміється)

Прецінь будьте вправні. Така собі дрібничка - пильнування...

Тамалякришна: А не печатка.

Шриля Прабгупада: Тоді нічого не вдасться. Можеш підвезити москаля, прецінь нічого не вдасться. Поглянь на наш Гавдіяматг. Кожен хтів стати гуром, осьде маленька святиня а в ній - "гуру". Що це за гуру? Не видаю книжок, не проповідую, просто дайте щось поїсти... Мій Гуру Магараджа, було, казав: "Бурса", місце на їдження й сон. Амар амар ара такана (?) "Бурса". Так він казав.

Хатня розмова, 27-ме травня 1977-ий р., Вриндаван

Бгавананда: Я відомий, що будуть люди. Будуть такі, що схочуть панувати і вдавати зі себе гура.

Тамалякришна: Було таке багато років тому. Так само гадали й ваші духові брати. Мадгава Магараджа...

Бгавананда: Ой так-так. Розпочнуть за першої-ліпшої нагоди.

Шриля Прабгупада: Треба добре зміцнити владу й пильнувати.

Хатня розмова, 28-ме травня 1977-ий р., Вриндавана*

Сатсварупа: Наше наступне запитання – щодо майбутніх висвячень, зокрема тоді, коли вас уже не буде з нами. Нам би дізнатися, як відбуватимуться перше й друге висвячення.

Шриля Прабгупада: Так. Я пропонуватиму декого з вас. Після того, як це буде вирішено... Я попрошу декого з вас виступити ачар'єю(ями)-заступником(ами).

Тамалякришна: Це зветься *ритвік-ачар'я*?

Шриля Прабгупада: *Ритвік*. Так. (Так, *ритвікі*).

Сатсварупа: (Тоді) Які стосунки між тим, хто дає висвячення та...

Шриля Прабгупада: Він є гуру. Він є гуру.

Сатсварупа: Проте він виступає від вашого імені.

Шриля Прабгупада: Так. Є така вимога. Оскільки за моєї присутності не слід ставати гуrom, тому - від мого імені. З мого наказу, *амара ар'я гуру (ганя)*, (він є) (стане) справжнім гуrom. Але з мого наказу.

Сатсварупа: Отже (тоді) (вони) (вони стануть) (їх можна) також уважати Вашими учнями?

Шриля Прабгупада: Так, вони учні (їхні учні), (але) (чому) вважають...хто

Тамалякришна: Ні. Він запитусь за цих *ритвік-ачар'їв*, вони виступають заступниками, дають *дикишу*, (їхні)... люди, котрим вони дають *дикишу*, чиї вони учні?

Шриля Прабгупада: Вони його (учні висвятника) учні.

Тамалякришна: Вони його учні (?)

Шриля Прабгупада: Хто висвячує...(його) (він є) духовий онук...

Сатсварупа: (Так)

Тамалякришна: (Зрозуміло)

Тамалякришна: (Провадьмо далі)

Сатсварупа: Ми ще маємо запитання щодо...

Шриля Прабгупада: Коли я накажу: "Ти стань гуrom!" – він стане щирим гуrom. І край. Він стає учнем мого учня. (Ось так). (Розумієте).

*Наведена розмова зложена з чотирьох її різних відмін, надрукованих Уповноваженим відділом у наступних виданнях:
1983: *Шриля Прабгупада-Ліялрита*, кн. 6 (*Сатсварупадас Госвами, КниСніБ*)
1985: *З мого наказу (Равіндра Сварупадас)*
1990: *Часопис МіТУК (Уповноважений виділ)*
1995: *Гури та висвячення в МіТУК (Уповноважений виділ)*

Хатня розмова, 7-ме липня 1977-ий р., Вриндавана

Тамалякришна: Шриле Прабгупадо, зараз нам надходять численні листи від охочих висвятитись. Проте, з огляду на вашу хворобу, ми прохаємо їх зачекати.

Шриля Прабгупада: Хай висвячують місцеві, себто старші саньясини.

Тамалякришна: Це те, що ми робили... Маю на увазі, виконували обряди... Місцеві віділові, саньясини, наспівували щаблівки, вірні писали до Вашої Божої Ласки, й ви нарікали духовим іменем. Чи повинно так тривати й далі, чи ми повинні?.. Я маю на увазі, адже сказано, що духовий учитель бере на себе... Бачте, він бере на себе... Він має очистити учня через... Тому ми не хочемо, щоби ви були змушені... Ви занепали на здоров'ї, тому так не має бути... Через це ми й прохали всіх зачекати. Я тільки хочу дізнатися, чи повинні ми й далі чекати деякий час.

Шриля Прабгупада: Ні, старші саньясини...

Тамалякришна: Отже, вони мають і далі...

Шриля Прабгупада: Дай мені перелік саньясинів. Я зозначу, хто буде...

Тамалякришна: Гаразд.

Шриля Прабгупада: Це можеш робити ти. Також Кіртанананда. І наш Сатсварупа годен це робити. Отже, ви утрюх то подужаєте, розпочинайте.

Тамалякришна: Припустимо, є охочі висвятитись ув Америці, то чи мають вони писати безпосередньо до Кіртанананди чи до Сатсварупи?

Шриля Прабгупада: До найближчого. Джаятиртга може висвячувати.

Тамалякришна: Джаятиртга.

Шриля Прабгупада: Бгаґаван... Бгаґаван теж подужає.

Тамалякришна: Бгаґаван.

Шриля Прабгупада: І Гарикеша теж спроможний.

Тамалякришна: Гарикеша Магараджа.

Шриля Прабгупада: І... П'ять-шість осіб, зрайонуй, хто найближчий.

Тамалякришна: Хто найближчий. Себто вірні вже не повинні писати до Вашої Божої Ласки. Вони можуть писати безпосередньо до тамтої особи?

Шриля Прабгупада: Хму!

Тамалякришна: Насправді їх висвячує особа від імені Вашої Божої Ласки. Ті висвячені є, як і передше, вашими...

Шриля Прабгупада: За друге висвячення поміркуймо, друге висвячення.

Тамалякришна: Це щодо першого висвячення. Гаразд. А на друге висвячення вони наразі повинні...

Шриля Прабгупада: Ні, хай зачекають. Друге висвячення варто отримати...

Тамалякришна: Варто... Дехто з вірних зараз пише вам щодо другого висвячення, а я відписую, щоби наразі зачекати, бо вам зле. Можна й далі їм відмовляти?

Шриля Прабгупада: Їм дозволено висвятитись удруге..

Тамалякришна: Написавши до вас.

Шриля Прабгупада: Ні. До тих осіб.

Тамалякришна: Цим людям дозволено висвячувати вдруге. Отже, вірним не треба писати до вас щодо першого й другого висвячення. Хай вони пишуть до найближчої людини. Проте всі ці вірні, як і передше, є ваші учні. Таким чином, будь-який висвятник працює від вашого імені.

Шриля Прабгупада: Так.

Тамалякришна: Вам відомо за книжку, куди я записую ймення всіх Ваших учнів? Я повинен чинити так і далі?

Шриля Прабгупада: Хму!

Тамалякришна: Отже, хто висвятив, приміром, Гарикеша Магараджа, має надіслати нам сюди ймення вірного, і я занесу його до книжки. Гаразд. Чи є хто в Індії, кого ви бажаєте залучити?

Шриля Прабгупада: Індія; я тут. Побачимо. В Індії Джаяпатака.

Тамалякришна: Джаяпатака Магараджа.

Шриля Прабгупада: Ти теж в Індії.

Тамалякришна: Так.

Шриля Прабгупада: Запиши ці ймення.

Тамалякришна: Зроблено.

Шриля Прабгупада: Переліч-но.

Тамалякришна: Кіртанананда Магараджа, Сатсварупа Магараджа, Джаятиртга Прабгу, Бгагаван Прабгу, Гарикеша Магараджа, Джаяпатака Магараджа й Тамалякришна Магараджа.

Шриля Прабгупада: Знаменито. Тепер порозсилай.

Тамалякришна: Сім. Сім імен.

Шриля Прабгупада: Наразі семеро, й досить. Додай ще Рамешвару.

Тамалякришна: Рамешвара Магараджа.

Шриля Прабгупада: І Гридаянанду.

Тамалякришна: Авжеж. Південна Америка.

Шриля Прабгупада: Отже, не чекайте мого схвалення щодо тих, кого вважаєте вартими. Це на ваш розсуд.

Тамалякришна: На власний розсуд.

Шриля Прабгупада: Так.

Тамалякришна: То на перше й друге висвячення.

Шриля Прабгупада: Хму!

Тамалякришна: Гаразд. Шриле Прабгупадо, кіртан?

Хатня розмова, 19-те липня 1977-ий р., Вриндавана

Тамалякришна: Наостанок ми з Упендрою спромоглися побачити... (Зупинка).

Шриля Прабгупада: Ніхто тобі там не завадить. Уробляй свою ниву, продовжуй ритвікувати та чини з моєї доруки. Місцевих вабить вірна служба. Чудова місцина.

Тамалякришна: Так. Він каже: "Наразі перекладено тамільською вступ до *Bhagavadgīti*, на черзі другий розділ. Відтак ми надрукуємо невеличкий аркуш для негайного поширення".

Хатня розмова, 18-те жовтня 1977-ий р., Вриндавана

Шриля Прабгупада: Гарє Кришна. Є тут бенгалець із Новойорку? (*Іден пан прибув із Новойорку, щоби Шриля Прабгупада його висвятити*).

Тамалякришна: Так. Пан Сукамал Рой Чавдурі.

Шриля Прабгупада: Адже я доручив декому з вас висвячувати. Хму?

Тамалякришна: Так. Справді... Так, Шриле Прабгупадо.

Шриля Прабгупада: Отже, гадаю, Джаяпатака впорається, якщо він не проти. Я вже його вповноважив. Передайте йому.

Тамалякришна: Так.

Шриля Прабгупада: Отже, щодо заступників, є серед них ім'я Джаяпатаки?

Бгагаван: Воно вже там, Шриле Прабгупадо. Його ймення у спискові.

Шриля Прабгупада: Отже, я доручив йому працювати в Маяпурі, а вам дозволено поїхати з ним. Я наразі припинив. Вас усе влаштовує?

Тамалякришна: Шриле Прабгупадо, ви припинили що?

Шриля Прабгупада: Висвячувати. Тому й доручив цю справу... моїм учням. Зрозуміло чи ні?

Тамалякришна: Зрозуміло.

Шриля Прабгупада: У вас є спис імен?

Тамалякришна: Так.

Шриля Прабгупада: Якщо з ласки Кришни мені покращає, то я розпочну висвячувати знову, якщо ж хоруватиму так, як зараз, то певно не розпочну. Недужому не годиться висвячувати.

Хатня розмова, 2-ге листопада 1977-ий р., Вриндавана

(Шриля Прабгупада переказує свою обряду з гостями)

Шриля Прабгупада: ...таке: "Хто перебере провід після вас?" А я: "Перебере кожен, усі мої учні. Всі мої учні. Хочете – беріть і ви. (Сміх). Звісно, якщо пильнуєте. Вони

ладні пожертвувати все, тому й переберуть провід. Я їден, може, й піду, прецінь залишаться сотні, й вони проповідуватимуть. Якщо хочете, ставайте теж провідником. У нас так не заведено, що ось, мовляв, провідник. Хто йде у слід попереднього Проводу, той і є провідник".

Тамалякришна: Хму!

Шриля Прабгупада: Гіндус, у нас відсутні такі розрізнення, гіндус, європейець.

Вірний: Вони воліють мати провідником гіндуса?

Шриля Прабгупада: Так. (Сміється). "Кожен, усі мої учні - провідники. Наскільки вони пильнують, настільки вони провідники. Якщо ви хочете пильнувати, вам дозволено стати провідником, вам, гіндусові, алеж ви не хочете". Я їм це сказав.

Тамалякришна: Еге ж, вони хтіли запропонувати котрого очільника для нашого Руху.

Шриля Прабгупада: Так. Провідники. То все пусте. Провідник – це той, хто став учнем першого гатунку. Він провідник. *Евам парампара-прапта...* Хто до решти пильнує... Наш припис такий: *ара на карига мане аша*. Хто провідник? Провідник... Стати провідником неважко за умови, що пильнуєш настанов щирого гура.

Визнання Тамалякришни у Гострицевій хаті, 3-тє грудня 1980 р.

Тамалякришна Магараджа: Кілька днів тому я дещо зрозумів. (...) Шриля Прабгупада неодноразово стверджував, що його Гуру Магараджа нікого не приділив за наступника. (...) Навіть у своїх книжках Шриля Прабгупада зазначав, що гуру повинен бути вправним. (...)

Я мав прозріння, бо це запитання мені боліло, і Кришна відповів. Насправді Прабгупада ніколи не призначав жодних гурів. (...) Він наставив одинацять *ритвіків*. Він ніколи не приділяв їм за гурів. Я вкупі з іншими виділовими завдали найбільшої шкоди цьому Рухові протягом останніх трьох років, бо витлумачили наставлення *ритвіками* за наставлення гурами.

Я поясню, що відбулося насправді. Я був пояснив це, проте моє тлумачення було хибним. Насправді трапилось так, що Прабгупада дав на здогад, що він, ймовірно, наставить декількох *ритвіків*, тож виділові з цього приводу зібралися й поїхали до Прабгупада, нас було п'ятеро чи шестеро. (Йдеться за розмову 28-го травня 1977-го року). Ми спитали його: "Шриле Прабгупадо, якщо ми візьмемо учнів по ваших відході, то чіими учнями вони будуть - вашими чи нашими?"

На той час багато людей чекали на висвячення, цілий натовп. Я сказав: "Шриле Прабгупадо, якось ви згадували за *ритвіків*. Я не знаю, як вчинити. Ми не хотіли до вас приступати, прецінь є сотні охочих висвятитись, а я просто призибурую всі їхні листи. Я не відомий того, що ви бажаєте вчинити".

Шриля Прабгупада відповів: "Гаразд, я наставлю таких...", і зачав називати імення. (...) Він виразно розтлумачив, що всі висвячені є його учні. Тоді я добре втямив, що вони його учні. Згодом я запитав його за дві речі, перша: "Як щодо Брагмананди Свамія?" Я спитав, бо ми з Брагманандою були приятелі. (...) Тому Шриля Прабгупада відповів: "Ні, хай набуде більшої вправности". Перед друкуванням листа я спитав за друге: "Шриле Прабгупадо, це всі, чи бажаєте ще кого долучити?" Він відповів: "За потреби запевне буде долучено ще". Зараз мені дійшло, що він учинив дуже мудро. Він був не на силі здійснити службовий обряд тілесного висвячення, тому наставив одинацятьох обрядарів-священиків на виконання цього обряду від його імени. Він приділив одинацятьох і виразно промовив: "Хай висвячує будь-хто найближчий". Ці слова мають велику вагу, бо справжнє висвячення означає не найближчого священика, а такого, що його прагне твоє серце. Висвячення отримуєш у того, кому віриш. Що ж до відправлення обряду, то звертаються до найближчого, і Шриля Прабгупада наголосив на цьому. Він назвав імена обрядарів. Ці обрядарі перебували в різних куточках світу, і Шриля Прабгупада сказав: "Зверніться до особи, найближчої до вас, і вона перевірить ваш рівень. Відтак ця особа висвятить вас від мого імени".

Не йде мова за те, чи віриш ти цій людині, в жодному разі. Вірити треба своєму гуруві. "Аби керувати цим Рухом, - сказав Прабгупада, - я мушу створити Уповноважений виділ, і я наставлю виділових. Аби продовжувати залучати людей до нашого Руху й висвячувати їх, я мушу наставити декількох священиків собі на допомогу, бо як я тілесно не годен скерувати кожного особисто, так само я тілесно не годен особисто кожного висвятити".

І все було саме так, більше нічого не малося на увазі. Закладаюся, якби малося на увазі що більше, то Прабгупада годинами, днями й тижнями розповідав би за встановлення гуруцтва, прецінь Він цього не робив, бо вже неодноразово все розтлумачив. Він казав: "Мій Гуру Магараджа нікого не наставив, бо це потребує відповідної вправности". Ми добряче схибили. Яку посаду обіймають ці одинацятьоро по відході Прабгупади (...)

Прабгупада показав, що то можуть бути не лише саньясини. Він найменував двох осіб-*тригастів*, спроможних ритвікувати, чим показав, що вони не гірші за будь-якого саньясина. Будь-хто духово дотепний тямить, що не можна брати учнів за присутности свого духового вчителя, прецінь по відході гура це дозволено за умови вправности й віри здогадного учня у свого вчителя. Звісно, вони (учні) мають знати, як визначити гідного гура. Отже, будши вправним, вільно взяти учня по відході свого гура. Це мов здатність людини до розплодження. (...) На жаль, Уповноважений виділ того не визнає. Вони зараз вирішили, що ці одинацятьоро є вибраними гурами. Я достеменно відомий за себе, що намагався певним чином орудувати, за що покійно благаю всіх мені вибачити. Така є зумовлена вдача, що розпукується за обіймання найвищої посади: "Гуру - це чудово! Тепер я - гуру, й нас лише одинацятьоро". (...) Відчуваю, що нам залежить на таких справдженні, чи то пак розумінні, якщо ми збираємось надалі уникнути чогось подібного, бо, повірте, воно повториться. За певного часу прикрість ніби зникає, прецінь небавом знову щось трапляється, незалежно від місцеперебування, чи то в Янголові, чи то будь-де. Це триває, допоки ти не дозволиш беззастережно проявитися щирому духовому впливові Кришни. (...) Вважаю що Уповноважений виділ має хутчий визнати цю точку зору, їм слід усвідомити ту правду, що вони не можуть надати жодних звукозаписів чи листів, де б Прабгупада стверджував: "Я приділяю цих одинацятьох за гурів". Таких доказів не існує, бо він ніколи нікого не приділяв за гура. Це байка. (...) Від дня вашого висвячення ви маєте право стати батьком, як той піде в засвіти, за умови, що ви вправні. І жодного обрання. Воно не потрібне, адже гура не обирають.

[Повернутись до головної сторінки](#)